

หลวงพ่อประสิทธิ์ ปุญญมากโร

อุบายพัฒนาจิต เพื่อเข้าสู่ความสงบของใจ

คำนำ

บทธรรมเทศานาที่คัดมาเหล่านี้ ได้ถอดคำพูดมาจากคำเทศนาต่างๆ ของพระอริยสงฆ์ ที่ได้เผยแพร่ในรูปแบบวีดีโอในเว็บไซต์ยูทูป Youtube.com ซึ่งจุดประสงค์ของการรวบรวมธรรมเทศนาเล่มนี้ เพื่อต้องการเป็นส่วนร่วมในการปกป้องรักษาคำสอนของครูบาอาจารย์ให้อยู่ยั่งยืนนาน และเป็นการเสนอสื่อทางเลือกอีกอันหนึ่ง สำหรับศาสนิกชนผู้ที่ชอบรับข้อมูลจากการอ่านนอกเหนือจากการรับฟังจากทางวีดีโอ

ผู้จัดทำต้องขอขอบพระคุณท่านผู้เผยแพร่สื่อคำเทศนาต่างในเว็บไซต์ยูทูปที่เป็นเนื้อหาใจความของบทพิมพ์อันนี้ และขอขอบคุณกัลยาณมิตรทั้งหลาย ที่ได้สละแรงมาช่วยในการตรวจทานการถอดเทปคำสอนและจัดรูปเล่มจัดพิมพ์ เนื่องจากวีดีโอบางบทที่ผู้จัดทำถอดความมา มีการอัดเสียงที่ไม่ชัด ถ้ามีข้อผิดพลาดประการใด ผู้จัดทำต้องขออภัยมา ณ ที่นี้ด้วย ถ้าท่านผู้อ่านมีคำแนะนำประการใดสามารถส่งคำแนะนำมาที่ Dharma.TreasureTrove@gmail.com

ด้วยอานิสงส์แห่งธรรมทาน ผู้จัดทำขอถวายเพื่อเป็นพุทธบูชา ธรรมบูชา สังฆบูชา และอาจารย์บูชาแต่พ่อแม่ ครูอาจารย์ และขอให้

ทุกท่านได้โปรดร่วมอนุโมทนาอันยิ่งใหญ่แห่งธรรมทานนี้เพื่อประโยชน์
และความสุขโดยถ้วนหน้าทุกท่านทุกคนเทอญ

คณะผู้จัดทำ (ทีมงานกรุธรรม)

ประวัติของท่านหลวงพ่อบุญฤทธิ์ บุญญมากโร

หลวงพ่อบุญฤทธิ์ บุญญมากโร เกิดที่บ้านหนองบัวบาน ตำบลหนองบัวบาน อำเภอหนองวัวซอ จังหวัดอุดรธานี เมื่อวันพฤหัสบดีที่ 5 มีนาคม พ.ศ. 2484 บิดาชื่อนี้ พ่อบุญฤทธิ์ มารดาชื่อนี้แม่บุญ นามสกุล สิมมะลี มีพี่น้องร่วมบิดามารดา 7 คน เป็นชาย และหญิง 4 คน

ชีวิตในวัยเด็ก หลวงพ่อบุญฤทธิ์ เท่ากับเป็นลูกชายคนโตของครอบครัว เมื่อมีอายุ 7 ปี ได้เข้าเรียนหนังสือที่โรงเรียนประชาบาล บ้านหนองบัวบาน ตำบลหนองบัวบาน อำเภอหนองวัวซอ สอบไล่ได้ตำแหน่งที่ 1 หรือ ที่ 2 เป็นประจำทุกปี ตลอดจนจบชั้นประถมปีที่ 4 พอจบชั้นประถมแล้ว ครูใหญ่ชื่อ “ปรีชา” ให้ไปเรียนต่อที่โรงเรียนมัธยมพิทยานุกูล ในตัวจังหวัดอุดรธานี หลวงพ่อได้ถามบิดาว่า “จะเรียนดีหรือไม่เรียนดี” และเมื่อบิดาบอกว่า “ทำไรทำนาดีกว่า สบายใจดี” หลวงพ่อฯ จึงตัดสินใจช่วยบิดามารดาทำไรทำนา

หลวงพ่อบุญฤทธิ์ เมื่อเยาว์วัย จึงเป็นแรงสำคัญช่วยงานบิดา มารดา อย่างเต็มความสามารถ ตั้งแต่ยังเรียนหนังสือชั้นประถม จนเข้าสู่วัยหนุ่มอายุ 19 ปี จึงเกิดความคิดอยากเข้าวัด เนื่องจากวัดป่าโคกธาราม ของหลวงปู่ อ่อน ญาณสิริ อยู่ใกล้บ้าน ท่านได้ทบทวนชีวิตฆราวาส ผ่านมาได้ช่วยบิดามารดามา จนเป็นที่พอใจแล้ว ฐานะทางครอบครัวก็พอดีฯ ไม่รวยและไม่จน และพี่น้องต่างก็โต พอจะช่วยงานของครอบครัว พ่อแม่ได้แล้ว หลวงพ่อท่านคิดว่า ได้เกิดมาใช้หนี้บุญคุณพ่อแม่พ่อบุญฤทธิ์ได้อาศัย ท่านมาเกิดในชาตินี้แล้ว จึงคิดมองหา เส้นทางจิต ที่คิด ไม่อยากกลับมาเกิดเป็นหนี้ภพชาติอีกต่อไป โดย

เกิดศรัทธาปัญญาในทางพระพุทธศาสนา คิดจะบวชไม่มีกำหนดตลอดชีวิต
หวังอยู่ปฏิบัติ ตนเพื่อหลุดพ้น ความเกิดจนถึงอมตะพระนิพพาน

ต่อมาครอบครัว ได้พาหลวงพ่อก้าวเข้าไปฝากตัวกับหลวงปู่อ่อน ญาณสิริ
เมื่อวันที่ 10 พฤษภาคม พ.ศ.2503 เวลา 19.00 น. และได้บรรพชาเป็น
สามเณร เมื่อวันที่ 15 พฤษภาคม พ.ศ.2503 ณ วัดโพธิสมภรณ์ อำเภอเมือง
จังหวัดอุดรธานี โดยมีพระธรรมเจดีย์ (จุม พันธุโล) เป็นพระอุปัชฌาย์ ครั้นเมื่อ
อายุครบ 20 ปี พ.ศ.2504 จึงได้อุปสมบทเป็นพระภิกษุ ณ วัดโพธิสมภรณ์ อ.
เมือง จ.อุดรธานี ในวันที่ 1 มิถุนายน โดยมีพระธรรมเจดีย์ (หลวงปู่จุม พันธุโล)
เป็นพระอุปัชฌาย์ หลวงปู่อ่อน ญาณสิริ เป็นพระกรรมวาจาจารย์ พระครูอุดร
คณานุศาสน์ เป็นพระอนุสาวนาจารย์

หลวงพ่อบรรพชา ได้บวชและอยู่ศึกษาอบรมธรรมะกับหลวงปู่อ่อน
ญาณสิริ วัดนิโครธาราม ตำบลหมากหญ้า อำเภอหนองวัวซอ จังหวัดอุดรธานี
ภายหลังหลวงปู่อ่อน มรณภาพลง ท่านได้ไปปฏิบัติอยู่กับหลวงปู่ชอบ
ฐานสโม วัดป่าสัณฐานุสรณ์ บ้านโคกมน ตำบลผาน้อย อำเภอวังสะพุง จังหวัด
เลย

จากนั้นได้เดินธุดงค์ขึ้นสู่ภาคเหนือ มาอยู่ปฏิบัติธรรมร่วมกับหลวงปู่
แหวน สุจิณฺโรวี วัดดอยแม่ปิ้ง อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ แล้วเดินธุดงค์
แสวงหาความวิเวก จนกระทั่งมาพบสถานที่ป่าสงวนเจียม หลังที่ทำการ
ชลประทานแม่แตง จึงได้ขออนุญาตจัดตั้งเป็นสำนักสงฆ์ และยกฐานะเป็นวัด
ตามลำดับ

วัดป่าหมูใหม่ เป็นวัดป่าสายธรรมยุคที่สงบเงียบ หลวงพ่อประสิทธิ์ ได้อนุรักษ์สภาพพื้นที่ป่าเดิม พร้อมกับปลูกป่าเสริมเพิ่มเติมต้นไม้ตลอดเวลา ทำให้วัดมีต้นไม้ใหญ่สมบูรณ์ร่มรื่น

การที่วัดป่าหมูใหม่มีความเป็นอยู่อย่างพอเพียง แต่ละกฐิไม่มีการสะสมสิ่งของ ไม่มีเครื่องใช้ไฟฟ้าใดๆ เป็นวัดปฏิบัติธรรม จึงเป็นวัดปาศักดิ์สิทธิ์ และมีเสน่ห์สำหรับผู้เข้าไปสัมผัส ทั้งนี้เพื่อ มรรค ผล นิพพาน อย่างแท้จริงนั่นเอง

"กรรมใหญ่ของหลวงพ่อมันมาถึงแล้ว กรรมหมูใหญ่ครั้งนี้มันระดมต่อแถว พากันมาทวงคืนกับเราทั้งหมด ชาติสุดท้ายแล้วอะไรๆ มันก็พากันมาทวงคืนเอาทั้งหมด มันเป็นกรรมในอดีตชาติของเราทั้งหมด กรรมที่เราเคยเบียดเบียนมนุษย์ กรรมที่เราเคยเบียดเบียนสัตว์ กรรมที่เราเคยเบียดเบียน หุบตี่วนี้มันจะเข้ามาสนองก่อนเพื่อน กรรมนี้จะเป็นตัวเปิดประตู ให้กรรมอื่นๆ ในอดีตตามมา.." หลวงพ่อประสิทธิ์ ปุญญมากโร

(ที่มา : ท่องถิ่นธรรม พระกรรมฐาน , ศูนย์เผยแผ่ธรรมะออนไลน์นักกัณทกะ)

สารบัญ

อุบายพัฒนาจิต.....	3
บุญเกิดจากความสงบ	21
สถานที่สงบมีผลทำให้ใจสงบได้.....	41
เสียงโลกกับเสียงธรรม.....	57
ภูตธาตุ ภูตธรรม.....	67
ภาคผนวก (วันคล้ายวันเกิดหลวงพ่อประสิทธิ์).....	79

สมาธิที่เราอาศัยปฏิบัติ อาศัยเป็นกิจการงานประจำ
ตัวของเราเนี่ยแหละ เป็นสิ่งจำเป็นทุกคน เราก็ต้อง
อาศัยสมาธิ ปัญญาที่อบรมให้เป็นสมาธิเนี่ยแหละ มาใช้
เฉพาะตัวแหละที่นี่ คือแบบใช้อุบายปัญญาช่วยออกหน้า
อย่างที่อธิบายให้ฟัง คือไม่เอาไว้ทางหลัง ต้องเอา
ปัญญาออกหน้า เวลาเราจะคิดครั้งไหนที่ใดก็ตาม เราก็
ต้องตั้งปัญญาไว้ให้มองเห็นอยู่ข้างหน้าเรา เราก็กัน
กิเลส กันสัญญาหลงๆที่จะมาติดจิตใจของเรานั้นแหละ

อุบายพัฒนาจิต

ก็จะได้เป็นเวลารอคอยความพร้อมของคณะผู้ที่จะมาร่วมฟังธรรมและมาปฏิบัติธรรมร่วมกันจำนวนมาก แต่เวลาที่เรากำหนดก็ได้เวลาถึงแล้ว ตามที่เรากำหนดและประกาศไปว่าจะใช้เวลาบ่าย ๑ โมง ๑๓ นาฬิกา เป็นเวลาฟังธรรมอบรมกรรมฐาน ตามที่เราตั้งข้อธรรมะไว้ว่าจะให้แสดงธรรมเรื่องพัฒนาจิต

เรื่องแสดงอุบายแก้จิตของผู้ปฏิบัติธรรม อันนี้คือหัวข้อที่เรายกขึ้น แต่เรื่องธรรมของพระพุทธเจ้าของเราก็เป็นเรื่องพัฒนาจิตใจโดยเฉพาะ คือเป็นธรรมะที่ชำระจิตใจของชาวพุทธบริษัททั้งหลายมา นานตั้ง ๒๕๐๐ กว่าปี ตั้งแต่พระพุทธเจ้าของเราได้ปฏิบัติ ได้ตรัสรู้เป็นพระสัมมาสัมพุทธเจ้านั้น ก็เรียกว่าพระองค์ก็พัฒนาจิตใจชำระจิตใจด้วยอุบายธรรมะ ที่เกิดขึ้นจากจิตของพระองค์ที่ได้รับความสงบ ที่เรานำมาฝึกสอนหรือนำมา หรือเรากำหนดจิตตั้งสติไว้แบบนี้ เราต้องตั้งสัจจะ ตั้งสติไว้ว่า เราพยายามที่จะให้ธรรมออกก่อนอยู่หน้าเรา ให้กิเลสอยู่หลังเรา มันจะได้ทัน มันจะได้กันอยู่อะไรอย่างนี้

อย่างเราสำหรับชาวบ้านทั่วไปก็มีกิเลสอันเดียวกันหมด ไม่ต่างกันนะที่นี้ คือตัวที่ชื่อว่ากิเลสคือสิ่งเลวร้ายสิ่งไม่ดี สิ่งปลอมแปลงต่างๆ อย่างที่ท่านให้อาต্মของเราเป็นหลัก ให้กำหนดตัวของเราคือเป็นหลัก เพราะเป็นที่อยู่ ที่มี ที่เป็นของตัวใครตัวมันทุกคนนั่นนะ เราดูก็เป็นสิ่งที่เราปรุงแต่งเราเพิ่มเติม เราเอามาเสริมอะไรต่างๆ ให้มันเป็นขึ้น แต่ถ้าของเดิมมัน...เราก็มีเฉพาะธรรมแต่ให้แต่ส่วนกิเลส ส่วนสิ่งที่เราปรุงแต่งเพิ่มมากขึ้นนั่นนะ มันเป็นส่วนเพิ่มความยุ่งยากความลำบากให้เราอีก

เหตุนี้ท่านจึงสอนให้เราเป็นผู้ที่เอาธรรมะที่ตั้งเดิม คือเอาเฉพาะที่กายที่ท่าที่มืออยู่ เราไม่หลงสิ่งปรุงแต่ง เราไม่หลงวัตถุสิ่งภายนอกอะไรอย่างนี้ แล้วเรารู้ว่าคำ

สอนพระพุทธเจ้าทั้งหมดนี้ ท่านก็สอนเพื่อพัฒนาจิต เพื่อชำระจิตให้ผ่องใสสะอาด
ทั้งนั้น แล้วก็เพื่อทำจิตให้สงบร่มเย็น มีความอยู่เย็นเป็นสุขในจิตของเราผู้ปฏิบัติ คือ
ได้รับผล ได้รับความสงบสุขที่เราทุกคนมุ่งปฏิบัติ มุ่งที่จะให้จิตใจเราเป็นไปในธรรม
ก็อาศัยอุบายที่นี้ อาศัยการปฏิบัติตามหลักคำสอนพระพุทธเจ้า คือเรา...อุบายคือ
เป็นอุบายปัญญา ไม่ใช่อุบายตามสัญญาตามที่เราฟังได้อย่างนี้

อย่างที่หลวงพ่อบิณฑบาตนี้ไม่ใช่ปัญญาคือเป็นสัญญาอยู่ แต่เราจำได้แล้ว
นำไปปฏิบัติในที่ของเราเฉพาะตัวของเรา ในที่ความสงบ ในที่เหมาะสม ท่านบอกว่า
นั่นคือเป็นการที่จะเปลี่ยนจากสัญญามาเป็นปัญญา คืออาศัยปฏิบัติที่นี้ ต้องเปลี่ยน
จากความรู้ ความทรงจำพระสูตรมาเป็น ป ปลา คือให้เกิดปัญญาขึ้น จะเกิด
ปัญญาได้

ก็เราเปลี่ยนจากร่างกายของเราที่นี้แหละ คือให้เรากำหนดเปลี่ยนกำหนดรู้ ที่เรา
ว่าร่างกายของเรา แต่พระพุทธเจ้าท่านไม่ได้ว่าร่างกายของเรา ท่านว่าเป็นรูปสัณฐ์
เป็นรูปบุคคลหรือเวไนยสัตว์ ท่านให้ชื่ออย่างนี้ ที่นี้ถ้าเราเปลี่ยนตาม เราแก้ไขให้จิต
เราเห็นไป มันก็เกิดปัญญาขึ้นแหละที่นี้ มันจะเห็นว่า เอ๊ะ ตัวเราไปจำ ไม่ใช่ ถ้าเราจะ
ใช้ปัญญาสอบถามก็ได้ เราก็ถามตัวของเรา ถามอวัยวะของเรา แขน ขา หู ตาว่ามัน
เป็นของเรามั้ย มันจะตอบรับเราเป็นเสียงให้เราได้ยินไม่มี อันนี้ก็คือว่าธรรมะตัดสิน
ให้เรา คือสงบไม่มีเสียงตอบ ถามตา ตาก็ไม่ตอบ ถามหู หูก็ไม่ตอบ ถามทุกส่วนใน
อวัยวะนะ นั่นคือเรามีอุบายที่จะแก้กิเลสแหละที่นี้ ที่จะถามกิเลส ให้กิเลสเคঁาอายุ เคঁา
กลัวเรา ให้เขาไม่มารบกวนเราเพราะจิตเราเกิดปัญญา เรากันไว้ว่ามันไม่ใช่เรา

ฉะนั้นถ้าคือถ้าเราปฏิบัติธรรมเราฟังธรรมตามแนวปฏิบัติ เราได้ความสงบ ได้
สมาธิธรรมเป็นขั้นต้น คือเราจำอุบายครูบาอาจารย์ท่านสอนบ่อยๆ ท่านพูดบ่อยๆ

ค่อยจำค่อยปฏิบัติไป ไม่ใช่เราจำในเวลาที่เราฟังธรรมบรรยายมากๆ เวลาบรรยายมากๆ เนี่ย มันจำยาก คือไม่ใช่อะไรหรอก เราจะจำทุกคำทุกบทได้ คือสำหรับหลักธรรมปฏิบัติ ท่านไม่ต้องการความยืดยาว ท่านต้องการความรัดกุมกะทัดรัดสั้น เพื่อจะได้จำไม่ยาก คือว่าเราย่อความจำ ย่นสัญญาามาให้สั้นๆ อย่างนี้ คือให้จำเพียงคำเดียว ของอันเดียว กับของอันมีจำนวนร้อยจำนวนพันอย่างนี้ มันก็ต่างกันอย่างนี้ มันก็จำง่ายดูง่าย ให้อความจำของเราที่มากมาย มันก็ยุ่งยากแหละที่นี้

อย่างที่เราศึกษามามาก เราเห็นมามาก เราได้ยินมามากอย่างนี้ มันก็ไม่ใช่ว่าจะมาช่วยให้การปฏิบัติของเราให้ดีให้สงบได้ ที่เราจะดีจะสงบได้ก็เกิดจากการปฏิบัติทั้งหมด เปลี่ยนจากการศึกษา เปลี่ยนจากการใช้สัญญาความจำ เรามาใช้ในการปฏิบัติเป็นหลัก นำ คือเปลี่ยนมาปฏิบัติตัวของเราทุกคน คือเรามีเวลาที่จะปฏิบัติ เราได้ทุกคน เวลาไหนก็ได้ อยู่ที่ไหนก็ได้ นั่นเป็นเวลาส่วนตัว เราก็เอาไปปฏิบัติ ไปเปลี่ยนให้ใช้อุบายคำสอนพระพุทธเจ้าเนี่ยแหละ คือซึ่งเป็นสัญญาไปนำหน้าก่อน แต่เราปฏิบัติ เราถาม เราทักบ่อยๆ จิตมันก็จะค่อยรู้ค่อยตื่นขึ้นมา

อย่างที่ท่านให้ภาวนา ให้บริกรรมว่าพุทโธสั้นๆ แต่ความหมายของพุทโธก็มี ความหมายกว้าง ที่มีคุณที่สูงมาก ท่านบอกว่าเป็นพุทโธซึ่งแปลเป็นภาษาไทยเค้าเรียกว่า ผู้รู้ธรรม ผู้รู้ตื่น ผู้รู้เบิกบาน ผู้รู้สงบอะไรอย่างเนี่ย ก็เป็นความหมายความแปลที่เป็นฝ่ายดี เหตุนี้ถึงเราจะนึกคำเดียว แต่ความหมายก็มาก กว้าง คือกว้างที่จิตของเรานั้นแหละที่รู้ รู้การทำของเรา รู้การปฏิบัติธรรม คือการเรื่อน้อมนำอารมณ์มาใส่ใจ เราไม่คิดส่งไปภายนอกอย่างที่เราเคยปล่อยจิต เทียวไปไม่มีขอบเขตอย่างนั้น เราไม่ปล่อย คือเราพยายามที่จะกำหนด ที่จะตั้งสติไว้กับร่างกาย รู้สึกตัวอยู่ตลอดอะไรอย่างนี้

ฉะนั้นร่างกายของเราก็เป็นบ้าน เป็นสถานที่ศึกษาหรือเป็นอาคารเรียนของ พระพุทธศาสนา อย่างเราที่มีสถานศึกษา มีมหาวิทยาลัยมีอะไรต่างๆเนี่ย อันนั้นมัน เป็นโครงสร้างของสถานที่ แต่ส่วนการสร้างการศึกษาทางธรรมก็คืออาศัยร่างกาย คืออาคารหรือโรงของสิ่งก่อสร้างจากกรรมที่นำมาให้เราเกิดเป็นร่างกายนั้น มาเป็น สถานที่ปฏิบัติและศึกษา ถ้าคนไหนเป็นนักศึกษาก็คือใจเป็นผู้อยู่ศึกษาในร่างกาย ตั้งใจศึกษา ตั้งใจเข้ามาอยู่ในโรง คืออยู่ในร่างกายตลอด ก็เหมือนนักศึกษาที่ตั้งใจ ศึกษาดี ไม่หนีโรงเรียนแล้วก็ไม่ทำความเสียหายให้เกิดขึ้นในโรงเรียน ตั้งใจมาอยู่ไม่ ขาด ก็เหมือนกับว่าการปฏิบัติธรรม ก็เป็นการที่เข้าเรียนศึกษาในร่างกายของเราแต่ ละคน แล้วโรงเรียนก็มีของใครของมันแหละทีนี้ คือมีคนละโรงๆ แล้วก็มีครูคนละคน ละคน คือมีใจอยู่ด้วยอาคารโรงเรียนหลังนี้

ท่านให้มาศึกษามาเรียนที่นี้พระพุทธเจ้าของเรา เราจะกลายเป็นคนรู้คนดีที่ เนี่ย เพราะรู้ดียังไง เพราะว่าโรงเรียนหลังนี้มีครูดี มีผู้สอนดี มีผู้ปฏิบัติดี ควบคุมดี ก็ มีหลักสูตรพื้นฐาน ๔ ที่ท่านเอามาสอนเป็นหลักการปฏิบัติธรรมในพุทธศาสนา ก็มา เพื่อบำรุงเพื่อใช้เป็นหลักสูตรเพื่อใช้ในการศึกษาในโรง ในร่างกายอันนี้ นี่แหละ อย่าง ที่ว่า กายานุปัสสนา ท่านก็ยกหมายร่างกายเป็นโรงแรก แล้ว เวทนานุปัสสนา คือ เรื่องความสุขความทุกข์ที่เกิดจากโรงเรียนของเราเป็นไป หรือเราผู้ที่อาศัยโรงเรียน รับรู้ ว่าร่างกายของเรา โรงเรียนของเราทุจริตไหมยังไร รับผลกระทบแดดลมฝน อย่างไร นี่เรียกว่าเวทนา นอกนั้นจิตก็คือเจ้าของโรงเรียนเป็นผู้อยู่เป็นผู้ดูแล นี่ท่าน ว่าอย่างนี้ ที่สี่ก็ ธรรมานุปัสสนา ก็เป็นธรรมของพระพุทธเจ้าทั้งหมดแหละทีนี้ ใน โรงเรียนในร่างกายของเราแต่ละคนนะ

ดังนั้นเรามาเข้าเรียนเข้าลู่อย่างนี้เนี่ย ใครจะไปอยู่ที่ไหน สถานที่ไม่เกี่ยวข้องก็ ต้องเป็นคนดี ต้องเป็นผู้รู้ดีและผู้ปฏิบัติดี ไม่หนี ไม่ทำความเสียหาย เราจะอยู่ในชาติ

ไหน ประเทศไหน ก็รักษาความดีไว้ได้ เพราะว่าทั้งโรง ทั้งครู ทั้งการศึกษา การปฏิบัติ ก็อยู่ด้วยกันครบถ้วน คือไม่บกพร่องที่นี่ แล้วสิ่งที่ดีคือผลดี คือคุณความดีเกิดขึ้น บุญที่เราปรารถนาซึ่งเป็นบารมีหลักธรรมของชาวพุทธเรา ก็เกิดขึ้นในสถานที่เรา ปฏิบัติที่เราศึกษานี้ หรือว่ามีขึ้น เกิดขึ้นที่นี่หมด เราไม่ต้องไปหาที่อื่น ไปหาวัตถุ เอา ไปถวายทาน หาสิ่งที่เป็นของมีมูลค่ามากๆ ไม่ต้อง ท่านบอกว่ามันเกิดมีบุญขึ้นใน การปฏิบัติ เกิดขึ้นในตัวของเรา เพราะว่าตัวของเราทั้งหมดนี้ มันเป็นมรดก มันเป็น กองทรัพย์อันประเสริฐ ท่านว่าอย่างนี้ ถ้าเราทำให้เกิด ให้มี เราขุดค้นขึ้นมาได้ ก็ไม่ อด ไม่อยาก ไม่จน สิ่งดีๆที่มีในตัวของเราที่เราจะทำให้เป็นคุณขึ้นมา อย่าง พระพุทธเจ้าของเราก็ได้ตรึงนี้ คือที่ตัวที่จิตของเราเนี่ยแหละ บารมีต่างๆเกิดขึ้น ที่นี้ ความอุดมสมบูรณ์เกิดขึ้น เราก็แก้ความยากจน ความเดือดร้อนได้ที่นี่ เพราะว่าเรามี พอ ไม่บกพร่อง นี่เราปฏิบัติ เราก็สงบขึ้น คือเราไม่หิวอะไรแล้วนี่ จิตมันไม่คิดไป อยากอะไร ไม่อยากไปปองหาอะไร เพราะมันมีเหมือนคนมีของมีเงินครบอย่างเนี่ย แล้วเราก็มีความรู้ครบ ศึกษาครบจบชั้น แล้วจะไปเรียนอะไรต่อ ก็พอ ก็ปฏิบัติอย่าง เดียวแหละที่นี่

แต่สมัยปัจจุบันที่เราอยู่เนี่ย เรารู้สึกเราเจริญเกินคาดหมาย ถ้าเทียบครั้งสมัย โบราณ หรือครั้งพระพุทธเจ้าของเราอย่างนี้ ก็ไม่ได้ศึกษาก็ไม่ได้ใช้วิชาการมาก แต่ ใช้การปฏิบัติมาก เพราะว่าการศึกษาปฏิบัติมากนี้มันมีคุณค่ากว่า หรือดีกว่าอะไรอย่างนี้ แต่การที่เราเรียนรู้มาก เราใช้หลักวิชาการมาก ไม่มีการปฏิบัติช่วย ผลที่จะเกิดจะ ได้รับมันไม่มี มันไม่สมบูรณ์แต่ถ้าเรารู้้น้อย เรียนน้อย เราปฏิบัติมากนั้นนะ ถูกตาม หลักคำสอนของพระพุทธเจ้า เพราะเรารู้้น้อยแต่เราปฏิบัติความรู้ให้มาก ให้ดีเพิ่มขึ้น หลายเท่าอย่างนี้ ก็มีคุณค่ามากขึ้น อย่างที่ว่าสอนให้เรามีอุบายเฉพาะอุบายเดียว เรื่องเดียว เพื่อแก้ไขกิเลสเฉพาะที่มันมีในใจของเรานั้นนะ มันก็ไม่ต้องไปหาอย่างอื่น

อีกมากที่นี้ เรามีปัญญาเราก็แก้พวกกิเลส พวกสัญญาที่มันมีมันรบกวนจิตใจเราอยู่นั่นละ ที่นี้มันก็ไม่ต้องถามมากแหละที่นี้ มันมีน้อย ฉะนั้นเรื่องปัญญาก็เป็นสิ่งหนึ่งที่พระพุทธเจ้าเรานำมารักษา มาแก้กิเลสได้เพราะปัญญา เพราะพระองค์สร้างบารมีสร้างปัญญามาแก้ล้าสมบูรณ์แล้ว ที่นี้ปัญญาของท่านก็แหลมคม เรียกว่าแข็งแรง คือไม่กลัวกิเลส สามารถที่จะฝ่าฟันตัดกิเลสได้

แต่ถ้าเราปัญญาเรายังอ่อนอยู่ เราก็ไม่กล้า เพราะว่ากิเลสมันเป็นของหยาบของหนาไม่ใช่ของง่าย ถ้าปัญญาของเราอ่อน เราไม่กล้า เราก็ตัดกิเลสไม่ได้ ฉะนั้นปัญญาจึงมีคุณค่าสำหรับที่จะตัดกิเลสทุกประเภทได้ จากพระพุทธเจ้าของเราที่ตัดด้วยปัญญาอย่างนี้ เพราะว่ากิเลสมันเป็นสัญญา ส่วนปัญญามันเป็นตัวตัด หรือว่ากิเลสมันเป็นตัวโลก แต่ปัญญามันเป็นตัวธรรมที่จะนำไปใช้ในการปฏิบัติชำระจิตใจพัฒนาจิตใจนะ ก็ต้องมีปัญญา อย่างที่เราพูดกันว่าท้าวไป อย่างที่เราหรือคนอื่นเห็นกัน ที่ทำอะไรบางอย่างที่ไม่แสดงออกด้านปัญญาเราก็ว่า โอ้ ทำไมมันโง่ มันไม่มีปัญญาอย่างนี้ เราจะหักจะด่ากัน ขอให้มีความซุกหน้อยก็จะดีขึ้นอย่างเนี่ย เหมือนกับว่า เรารู้ว่าโรคแต่เราไม่รู้ยาอย่างนี้ แต่ถ้าเรารู้ว่าตัวเรามีเชื้อโรค แต่เรารู้ยาที่จะรักษาซุกอย่าง เราก็ยังมีทางแก้ นี่เหมือนกัน เรามาปฏิบัติ มาศึกษาพระพุทธศาสนา เอาอุบายปัญญาของพระพุทธเจ้ามาใช้พัฒนาจิตใจของเราก็เหมือนกัน

ถ้าเราได้ปัญญา เราพัฒนาให้ถึงใจ เราปฏิบัติให้ได้ให้ประจำอย่างเนี่ย เราก็จะเห็น เห็นผลเห็นความสะอาดในจิตของเราเนี่ย เห็นเครื่องหมาย เห็นการเปลี่ยนแปลง เหมือนเรากวาดพื้นที่ที่สกปรกมาก่อนอย่างเนี่ย พอเราเอาไม้กวาดกวาดไปรอบหนึ่ง เราก็เห็นแล้ววาคือมันสะอาดขึ้น เราเห็นรอย เรากวาดไปครั้งเดียวมันก็เป็นรอยให้เห็น แต่เรากวาดไปหลายๆครั้ง กวาดกว้างๆมันก็เห็นกว้างไปเองนั่น

แหละที่นี่ เราก็เห็นว่านี่คือธรรมะก็เป็นเครื่องกวาดกิเลส เป็นเครื่องขัดเกลากิเลสอย่าง
นี้ กิเลสที่เป็นละอองที่มันเป็นผง เป็นของสกปรก ที่มันมากับลม คือลมจิต ลม
ความคิด อารมณ์ของกิเลสที่มีในจิตนี้ มันพลัดมาตกใส่ ท่านบอกว่ากิเลส สิ่งมัว
หมอง สิ่งสกปรก เรามันต้องอาศัยปัญญาแหละ เหมือนบ้านเราสกปรก เราก็ต้อง
อาศัยไม้กวาด ผ้าเช็ดพื้น ถึงเราภาวนาทุกวันก็เพื่อปัดกวาดจิตใจนั่นนะ ท่านจึงให้
ปฏิบัติเป็นนิจเป็นกิจประจำวันอย่างนี้ คือถ้าเราเว้นไป เราห่างไป มันก็จะสกปรก
หนาขึ้น แล้วทุกอย่างที่มีในตัวเราหรือรอบตัวเราก็เหมือนกัน ก็จะได้เห็นกับตาแหละ
ว่า เออ ถ้าเราไม่ปฏิบัตินี้ก็จะมัวอะไรพลัดตกใส่ ละอองอะไรต่างๆ เหมือนเราอยู่ใน
กรุงอย่างนี้ก็ยิ่งมาก เพราะว่ามีมลพิษ แก๊สน้ำมันมันเยอะ แล้วมันทำความสะอาด
ยากด้วย เพราะมันไม่ใช่ฝุ่นธรรมดา อันนี้เราก็เห็น ถึงอารมณ์จิตที่มันเหนียวแน่นไป
กับกิเลสก็เหมือนกัน เราก็จะใช้ปัญญาง่ายๆไม่ได้ ปัญญาที่ไม่แข็งแรงไม่ได้ จะต้อง
ใช้ปัญญาเข้มแข็ง จะต้องฝึกต้องฝนอย่างดี ชุบอย่างดีให้มันแก่กล้าถึงจะเข้าไปนั้น
ได้ ถ้าไม่ดีก็ไม่ได้ละ

นี่เรียกว่าเรามุ่งเพื่อขัดจิตใจเพื่อที่จะเปลี่ยนความคิดในด้านจิต เพื่ออุบาย
พัฒนาจิตใจของชาวพุทธเรา เราจะได้คุณพระธรรมที่นำไปปฏิบัติตัวเรา ถึงเราไม่ได้
อยู่ปฏิบัติอย่างผู้ที่เสียสละมาบวช แต่เราเป็นชาวบ้าน เราก็มีเวลาพอที่เราจะปฏิบัติ
ได้ เราไม่เอาไปเวลาไปทำกิจอย่างอื่น เวลาประกอบอาชีพก็มีเวลาพอ แต่ส่วนเวลาที่
เราจะปฏิบัติธรรมประจำตัวประจำที่ก็มีพอ เราก็น่าจะใช้เวลาปฏิบัติเฉพาะตัวเรา
แหละ เพื่อเราจะได้กัน กันกิเลส หรือกันเวลาที่เราไปทำเสียหาย เข้ามาสู่ที่สุใจของ
เรานั้นนะ อย่างคนที่ถือพุทธจริงๆเนี่ย ก็เราเป็นพุทธที่ถึงใจหรือว่าพุทธที่เข้าถึงหลัก
ปฏิบัติอย่างนี้ เราก็ต้องมีกิจของพุทธตลอด คือรู้ว่าเราไม่หลงไม่ลืมหัด ไม่ขาดสติ
อย่างนี้ ก็คือหลักของพุทธ ท่านว่า อยู่ที่ไหน อยู่คนเดียวอยู่รวมหมู่อยู่ในชุมชนมาก

น้อย เราก็พยายามที่จะกำหนด ไม่ให้สติเราสะท้อนหรือว่าผลไปกระทบคนอื่น อย่างเนี่ย เราก็ต้องเป็นเรื่องของพุทธแหละที่เนี่ย เป็นรู้จากเฉพาะตัว ไม่หลงส่วนรวม

อย่างที่เราเป็นฆราวาสเหมือนกัน ก็รู้เรื่องเฉพาะตัวเฉพาะครอบครัว หน้าที ของตัวของครอบครัวที่จะปฏิบัติตามแนวของพุทธเราอย่างนี้ ที่ฐานะหรือสถานที่เราจะปฏิบัติได้ แต่ถ้าจะปฏิบัติให้ได้สะดวกหรือเต็มที่ มีธรรมชาติที่สมบูรณ์มันก็ยังไม่ได้ เพราะเราอยู่ในฐานะ อยู่ในสภาพพื้นที่ที่จะต้องปฏิบัติให้มีพื้นฐานของพุทธ ให้เป็นพื้นรองรับอยู่ คือไม่ใช่เราเป็นพุทธแต่ชื่อ เป็นพุทธแต่ที่อารมณ์ เป็นแต่เพียงเราสวด เราไหว้ เราสวดนั้นท่านบอกว่าเป็นเพียงอารมณ์ เรียกว่าเป็นลม ยังไม่ได้เป็นหลัก ยังไม่ได้เข้มแข็ง ถ้าเราทำการปฏิบัติ เราซัดจิตใจ เราฝึกฝนอบรมต่อสู่กับการปฏิบัติอย่างเนี่ย ไม่ทอดถอยคือว่า เราหมายร่างกายเป็นหลักคือตัวของเราเป็นหลัก อย่างเนี่ย บางทีกิเลสมันว่ามา เราก็ต้องเอาปัญญาแก้ ไล่ไปอย่างเนี่ย อย่างที่อธิบาย อูบายธรรมะเพื่อพัฒนาจิตใจของพวกเราที่ไม่แตกต่างกัน คือลักษณะของกิเลสก็ไม่แตกต่างกัน ลักษณะของธรรมของปัญญาก็ไม่แตกต่างกัน ถ้าเราไปใช้ให้ถูกที่ เอาไปใช้ให้เต็มที่เต็มส่วนมันก็ได้ผลแหละที่นี้ ได้ผลเหมือนกัน

ฉะนั้นลักษณะปัญญาของพระพุทธศาสนาเนี่ยเรียกว่าใช้แก้ ใช้กันกิเลสได้ทุก อย่างทุกด้าน ถ้าท่านเปรียบเทียบ ศัสตราหอกดาบมีดให้เราเห็น ก็เหมือนมีด เหมือนดาบมันมีหลายด้านที่จะทำได้ อย่างมีดปลายแหลมอย่างนี้ แล้วก็มีคม แล้วก็มีสัน แล้วก็มีด้าม ท่านบอกว่า คือใช้ได้ทั้งสองอย่าง คือด้ามก็ใช้ตำ ท่านบอกว่าคมก็ใช้ฟัน สันก็ใช้ทุบ ปลายก็ใช้แทง มันก็ใช้ประโยชน์ได้รอบด้านแหละที่นี้ ถ้าเรามีปัญญาที่เรา ฝึกฝน ที่เราสร้างขึ้นมาเอง เราสูงขึ้นด้วยการปฏิบัติ ทำด้วยบารมีธรรมที่ พระพุทธเจ้าท่านนำท่านสอน มันเป็นขึ้นมาได้อย่างนี้ เราก็เลยได้ปัญญา ได้เครื่อง ฝ่าฟันกิเลส เครื่องตัดกิเลส เครื่องชำระกิเลสได้ ท่านบอกเป็นเครื่องหมายที่ว่า จิต

ของเราก็ต้องรู้อย่างนี้ รู้ว่าต้องทำกับตัวเราอย่างนี้ ถ้าไปทำกับที่อื่นมันก็ไม่ถูกที่นี้ ต้องทำกับร่างกายของเรานั้นแหละ ถ้าไปทำกับคนอื่นมันผิดแหละที่นี้เพราะว่ามันไม่ใช่ของเรา ของเราก็คือร่างกายของเรา เราจึงมีที่ที่เราจะปฏิบัติธรรม ที่จะสร้าง อุบายปัญญาให้เกิดขึ้นในตัวในใจของเราทุกคน

แต่เราไม่เข้าใจ เราไม่ได้คิดว่าอยู่ในตัวของเราอย่างนี้นะ บางทีอ๊ะ หรือบางคน ก็ต้องนึกไปไกลๆถึงพระพุทธเจ้าโน่น ถึงคนอื่น ไม่ได้นึกเข้ามาหาตัวเองอย่างนี้ แต่ พระพุทธเจ้าท่านสอนใส่คนที่ เป็นชาวพุทธทุกคนแหละที่นี้ สอนเข้าหาตัวหาจิต ให้เอามาคิด มาสร้างปัญญาขึ้น ให้เรามากำหนดขึ้น ให้เรามาใช้ปัญญา ใช้ความสงบ ใช้สติ สร้างขึ้นมาอย่างทุกคนนะ ให้มันเกิดขึ้น แต่มันไม่ใช่สร้างง่ายนะที่นี้ มันก็จะเห็น ความลำบากในการสร้างในการปฏิบัตินี้ ถ้าคนเราไม่ได้ศึกษาดี ไม่ได้รู้จักวิธีอุบาย แก่นะมันสร้างยาก แต่ถ้าคนไหนที่มีบารมี มีปัญญาพื้นฐานดี มันก็ดูง่ายขึ้น เพราะว่ามันมีบารมีรู้ที่นี้ รู้จักสร้าง รู้จักแก้ รู้จักดัดแปลงอะไรอย่างนี้ เหมือนอย่างเรา จะเป็นช่างจะตีมีดใช้เฉพาะตัวเรา ก็ต้องเป็นช่างจะต้องมีอุปกรณ์ครบ แต่ถ้าไม่มีโรง ไม่มีเครื่องอุปกรณ์ไม่มีช่างในตัวก็ทำไม่ได้ นี่พระพุทธเจ้าท่านก็ให้สร้างในตัวเราทุกคนนั้นแหละ อย่างที่ว่าเรามีโรงมีรูปมีอะไรครบ เรามีอาคารเรียนในตัวของเราทุกคน ผู้หญิงผู้ชายอย่างเนี่ย เราไม่ต้องไปเข้าโรงเรียน ไม่ต้องไปหาสถานที่สิ้นเปลือง ไม่ต้องไปใช้เงินจ้างครูสอน มันก็ตัดปัญหา ตัดภาระหมด

แต่ก่อนเนี่ยอย่างสมัยที่โบราณอย่างนี้ ก็ไม่สิ้นเปลือง ไม่ลำบากเรื่องการที่จะฝึกสอน ที่จะแก้ไขความรู้สำหรับคนในชาติเรา ก็สร้างขึ้นมาจากความรู้ด้วยปัญญาจริงๆ ก็ง่ายขึ้น เพราะคนที่มีปัญญา มีบารมีเนี่ย มันจะมองเห็นอะไรทุกอย่างเป็นคุณ เป็นประโยชน์ และเป็นสิ่งที่มาประกอบให้ใช้ได้อะไรอย่างเนี่ย ถ้าคนไม่มีปัญญามัน ก็ทำอะไรไม่ได้แหละ ท่านว่า ฉะนั้นปัญญาจึงเป็นของมีค่าสำหรับปฏิบัติในพุทธ

ศาสนา และเป็นยอดของพระพุทธศาสนาด้วย ถ้าไม่มีปัญญา ไม่สมบูรณ์ก็ตัดกิเลส ไม่ได้ด้วย นี่เรียกว่าสิ่งที่เราจะมาอบรมศึกษามาสรางปัญญากัน มาพัฒนาจิตใจ ให้ได้ความผ่องใสความสงบอยู่ที่นี่ ให้ได้เรามีความเห็น เห็นความดีที่เราทำเราปฏิบัติ ในจิตของเราขึ้น อย่างที่ว่า เราเข้าใจหลักปฏิบัติหรือเข้าใจอุบายที่จะมาแก้จิตของเราแต่ละคนเนี่ย จะทำจิตของเราให้สงบ อาศัยอุบายปัญญาช่วยอย่างเนี่ย เราจะทำสมาธิแบบเอาความสงบ แบบจิตรวมสู่ภวังค์อย่างนี้มันไม่ได้ง่าย ๆ เพราะว่าความพร้อม สถานที่ ทุกสิ่งทุกอย่างมันยังไม่เพียงพออะไรอย่างนี้

สมาธิที่เราอาศัยปฏิบัติ อาศัยเป็นกิจการงานประจำตัวของเราเนี่ยแหละ เป็นสิ่งจำเป็นทุกคน เราก็ต้องอาศัยสมาธิ ปัญญาที่อบรมให้เป็นสมาธิเนี่ยแหละ มาใช้เฉพาะตัวแหละทีนี้ คือแบบใช้อุบายปัญญาช่วยออกหน้าอย่างที่เราอธิบายให้ฟัง คือไม่เอาไว้ทางหลัง ต้องเอาปัญญาออกหน้า เวลาเราจะคิดครั้งไหนที่ใดก็ตาม เราก็ต้องตั้งปัญญาไว้ให้มองเห็นอยู่ข้างหน้าเรา เราก็กันกิเลส กันสัญญาหลงๆที่จะมาติดจิตใจของเรานั้นแหละ มันมาไม่ได้ เพราะว่ามันกันอยู่ข้างหน้า มันไปก่อนแล้ว กิเลสที่สิ่งไม่ดีมันอยู่ข้างหลังเรา เราไม่ได้ดู ไม่ได้จดจำแหละทีนี้ มันก็ลบเลื่อนไปเท่านั้นว่า มันไม่ได้จะมาติดใจซะแล้ว สิ่งที่ดีมันติดที่มันอยู่ข้างหน้าคือตาเราเห็น อย่างนี้นะ มันเป็นกิเลสขึ้นตรงนี้ ตาเห็น หูได้ยิน สิ่งรับรู้ในร่างกายมันจำเอามันรับเอา มันก็เลยมากองอยู่ในใจเราหมด เลยมาเป็นกองกิเลสแหละทีนี้

ทีนี้มันกองเยอะๆเนี่ย กว่าเราจะโกยออกไป กว่าเราจะแยกจะล้างออกไป มันก็เหนียว เหมือนอย่างสิ่งสกปรกอยู่ในตัวในเสื้อผ้าของเราแต่ละคน อยู่ในที่นอน ที่ทำงานนะ ถ้าเกิดเราปล่อยนานๆชักอาทิตย์เราไม่กวาด ไม่เช็ด ปล่อยไว้นานๆก็รู้ มันก็หนาขึ้นมาก เรามากวาดก็เหนียวมาก แล้วก็เสียเวลามาก แต่ถ้าเรากวาดบ่อยๆเนี่ย มันก็ง่ายแล้วมันก็ไม่เหนียว เพราะว่ามันไม่ได้กองกันขึ้น มันกระจายหนีไป อันนี้การ

ปฏิบัติท่านก็เพื่อให้เราทำบ่อยๆ ถึงทำน้อย ก็รักษาได้ แต่ถ้าเราปล่อยทิ้ง ไม่ทำ นานๆ นึกได้ค่อยนึกอย่างพุทโธอย่างเนี่ย วันหนึ่งเรานึกครั้งหนึ่ง หรือสองครั้งมัย เรา ลองนึกถามใจเราดูอย่างเนี่ย บางทีเราเป็นชาวบ้าน โอกาสที่จะนึกก็ยากมาก พอเรานึกออกหน้าตั้งแต่ว่าเออ เราจะไปหา ไปเอาทรัพย์ เอาความมี ความร่ำรวย จะไปหา วิธี หาอาชีพที่ดีๆ มันก็คิดไปแต่เรื่องเงินนั่นแหละ มันจะคิดนึกภาวนาพุทโธมันไม่ใช่ ง่ายนะเนี่ย มันเป็นวันๆมันก็นึกไม่ได้ มันก็ห่างมาก

ฉะนั้นเราต้องดูว่าการนึกการทำของเราเนี่ยแหละ จิตใจของเราเนี่ยที่จะเป็นพุทโธ เป็นศาสนาเนี่ยมันก็ไม่ใช่ง่าย จะต้องอาศัยเวลา อาศัยสติ อาศัยความที่เรามุ่งมั่นที่เราตั้งใจจริงๆอะไรอย่างเนี่ย เราเห็นว่าพระพุทธเจ้าท่านให้ใช้อุบายนี้ เอาหลักปฏิบัตินี้เป็นหลักการของพระพุทธศาสนา เป็นมัชฌิมาปฏิปทาอยู่ที่ความรู้ที่ความสงบเนี่ยแหละ ความพอนี้แหละ ความไม่บกพร่อง ความไม่หิว เราอิม เราอิมอยู่ในกายในใจนี้ อาหารก็อิมอยู่ในตัวหมด เพราะว่าเราไปกินอาหาร เราก็เอาเนื้อเอารูปของสัตว์มาทำกิน แต่ในตัวเรามันก็มีอาหารเต็มตัวแล้วมันก็ไม่หิว ฉะนั้นท่านให้มาปฏิบัติตัว รู้เรื่องของตัวเองทั้งหมดได้ ก็เป็นคนสมบูรณ์ไม่ยากจน เป็นคนดี ไม่ต้องรบกวนคนอื่น ไม่ต้องไปแย่งคนอื่น ปล้นคนอื่น เรามีครบทุกอย่าง ฉะนั้นบอกว่า โลกเราจะได้มั่งมีอยู่เย็นเป็นสุข ไม่อดไม่ยาก

อย่างที่ว่าในหลวงพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวก็เคยเตือนไพร่ฟ้าประชา ราชภรณ์มานาน ให้รู้จักปฏิบัติสร้างครอบครัวตัวเองแต่ละคน ให้สร้างเศรษฐกิจ พอเพียงจะได้แก้ไขปัญหาความยากจน ท่านก็มองเห็นอยู่ แต่คนหลายๆคนถ้า ปฏิบัติตามหละที่นี้ มันก็จะมีผลขึ้นมา คือมันเกิดจากปฏิบัติอย่างเดียว คือทำขึ้นถึง มีน้อย ถ้ามันมีขึ้นก็เพิ่มขึ้นมากขึ้น แล้วเราปฏิบัติมันก็ช่วยประหยัดด้วย อย่างปฏิบัติ ธรรม กินข้าวมือเดียวहनเดียวอย่างเนี่ย มันก็ช่วยประหยัดได้เยอะ แต่ชาวบ้านเนี่ย

มันนี่ไม่กำหนดแหละที่นี้ อายากเวลาไหนก็กิน บางทีกลางคืนดึกตื่น หิวก็ลุกมากิน มันจะช่วยได้ไง เพราะว่ามันมีแต่เพิ่ม ก็เรียกว่าส่งเสริมความอยาก บ๊องตั่นหาให้มัน อ้วนอะไรอย่างนี้ มันเป็นทางที่สร้างโรค ถ้าอย่างที่เราจะแก้โรค ลดโรคให้เบาบางเรา ผีก แล้วมันก็ดีให้ผลดีทีหลัง คือผลดีที่เราไม่ต้องลำบากไม่ต้องเปลืองไม่ต้องกังวล เวลา ไม่ต้องห่วงว่ากลัวจะเลยเวลาเพล เวลาที่เรากินได้อย่างเนี้ย มันก็ตัดกังวลไปแล้ว คือไม่ห่วงแล้ว แล้วจะไปทำอะไรก็ได้งานดีขึ้นเต็มเวลามากขึ้น แต่ถ้าเราห่วงแต่ตัวแต่ปากแต่กินนะ เราก็ทำอะไรไม่ได้เต็มที่ เพราะว่ามันไปเสียเวลากับเรื่องที่เราไปยุ่ง ไปมัวกิน มัวเพลินอะไรอยู่อย่างนี้

นี่เรียกว่าท่านให้แก้ไขในเรื่องกิเลส ในเรื่องตัวของเรา ใช้อุบายปัญญา ใช้อุบายธรรมะที่พระพุทธเจ้าท่านนำมาปฏิบัติ มาได้ตรัสรู้ นั่นนะ ได้ชำระกิเลสออกไป จากใจของพระองค์จริงๆ ท่านก็สร้างเป็นตัวอย่างให้เราได้ปฏิบัติ เพราะเราถือพุทธ เราถือตามความศรัทธาในหลักคำสอนในหลักพระสูตรนั้นแหละ แต่ถ้าเรามาปฏิบัติ เราได้เกิดความศรัทธาในธรรม ในพระปัญญา เรามีความเชื่อมั่น ที่นี้เราเห็นชัดด้วยจิตเรา ว่าพระพุทธเจ้าท่านเห็นอย่างนี้จริงๆ แล้วเป็นเรื่องอย่างนี้มาแต่ครั้งพระพุทธเจ้าของเรา สองพันกว่าปี นั้นก็มีมา นี่เรียกว่าพระพุทธเจ้าท่านได้ปฏิบัติ วัดผลมา และท่านก็รับรองพระพุทธศาสนาเรามาถึงทุกวันนี้แหละ คือส่วนสำหรับทางโลกก็ช่วยให้ชาวโลก ให้บ้านเมืองเราอยู่เย็นเป็นสุข ส่วนทางศาสนาก็ให้ผู้ปฏิบัติ ผู้เสียสละเข้าไปบวช ได้อยู่สงบร่มเย็น ไม่เดือดร้อนกระทบกระทั่งกันไปถึงกัน

แต่บ้านเมืองเราทุกวันนี้ก็รู้กันทั่วประเทศว่ามันมีผลกระทบ คนที่อยู่ในชุมชน อยู่ที่ในเมืองเจริญแล้ว กระทบไปถึงรอบนอกชนบทป่าเขา ครูบาอาจารย์อยู่สงบ ภาวนาจะต้องไปบวชไปรายงานตัว นี่ไม่ใช่ว่าไม่ใช่มี คือมีเป็นประจำ หลวงพ่ออยู่ เชียงใหม่ไปจากกรุงเทพภาคตะวันออก ภาคอีสาน บอกว่าตายแล้วสมัยเนี้ย! นี่

ท่อมหัวจะทำอย่างไร โห มันไม่ใช่เรื่องน้อยๆ คนมาไม่รู้ทั้งประเทศนะ อู๋ย ไม่ใช่หลวง พ่อเป็นในหลวงเว้ย! หลวงพ่อเป็นพระ ถ้าเป็นในหลวงจะแจกเงินให้พอใช้ทุกคนแล้ว ก็หมดเรื่อง นี่แหละ มันแสดงผลอยู่จริงๆนะ

บางคนบอกว่ามันนอนไม่หลับ ขนาดนั้นแล้ว โห ทุกข์ขนาดไหน นอนไม่หลับเนี่ย ทุกข์ที่สุดแหละ ธรรมดาเค้ามีกลางวันกลางคืนให้นอนนะ โลก พระอาทิตย์ พระจันทร์ เค้ามีไว้ให้เรานอนให้ทำงาน แต่เราทำเกินโลกเขาแหละที่นี่ กลางคืนเค้าให้นอนหลับตัวก็นอนไม่หลับ เพราะมันทุกข์มาก อันนี้เราจะแก้ไขอย่างไร...

ถ้าเรามาใช้พระพุทธศาสนาของเราเนี่ย พระพุทธเจ้าท่านใช้มาถูกต้องเนี่ย เอา มาปฏิบัติกันที่นี่ ปัญหาต่างๆเราก็ไม่ต้องไปตามแก้มันหรอก มันส่งลงที่ปัญญา หมดแหละที่นี่ ตัวนั้นนะ คือปัญหาทั้งหมดนี้รวมปัญหาทั้งโลกนี้นะ มันไม่ได้เกิดมาที่ ไหน มันเกิดมาจากต้นเหตุซึ่งมันมีตัวอักษรคล้ายกัน ความหมายที่ตัวแก้เหมือนกัน แต่ว่ามันเกิดมาจากต้นเหตุทั้งหมด ถ้าไม่มีต้นเหตุ ปัญหามันเกิดไม่ได้อะไรอย่างเนี่ย ถ้าแก้ต้นเหตุแล้ว ปัญหาก็จบหมด

อย่างพระพุทธเจ้า พระอรหันต์ คือท่านแก้ต้นเหตุหมด ปัญหาไม่มี มันเกิด ไม่ได้เพราะไม่มีที่มาเกิด เพราะมันมีเพราะมันมาเกิดอยู่ มันยังมาเกิดคิดเรื่องนั้น เรื่องนี้นั้นต้นเหตุ ที่นี้ปัญหามันก็ขยายไปว่า เอ๊ะ เรื่องนี้คือต้นเหตุเฉพาะเรื่อง แล้ว ก็เรื่องนี้แยกออกไปเฉพาะ เหมือนกิ่งไม้ที่มันแตกออก แยกกันกันข้างบนนะ มันเยอะ มันมาจากรากจากต้นเดียวกันแหละ ท่านบอกว่าอย่างนี้ก็เลยเป็นปัญหารอบด้าน เพราะมันยิ่งปล่อยให้มันสร้างมากๆ มันปิดบังมืดทึบหมดเลย นี่ท่านว่าเรื่องต้นเหตุที่เราตามแก้ไขกันอยู่ เรามีข้อข้องใจกันอยู่อะไรอย่างนี้

ฉะนั้นถ้าเรามาปฏิบัติธรรมเข้ามาหาหลักค้นหาได้อย่างเนี้ย เกิดความสงบ ทำจิตใจสงบได้นะ มันก็จบปัญหาลงที่ใจเราแหละที่นี่ มันไม่ไปหาเรื่องแล้วทีนี้ เพราะว่ามันไปหาแล้วมันก็รู้ว่ามันกลับคืนมาช่องใจเรา ใจเราก็พยายามที่จะไม่เกาะ แล้วทีนี้ ไม่ให้มันมาแล้ว เราก็ระวัง ก็มีสติจ้องอยู่เสมอ จะไม่ให้มันเผลอ จะต้องรีบ ปลดทันที หรือว่าเวลาไปถูกเกาะนิดหน่อยเราก็รู้สึก เราก็รีบแก้ตอนที่มันไม่ติดลึก มันยังไม่แน่น มันก็ง่ายขึ้น

นี่แหละเรื่องว่าวันนี้ที่เรากำหนดเวลา แล้วก็หวั่นข้อธรรมที่จะให้นำบรรยายเรื่อง อุดายพัฒนาจิตใจของชาวพุทธเรานั้น ก็เป็นเรื่องที่ได้นำมาอธิบายให้พวกเราได้ฟัง ได้จำ ได้เข้าใจเพื่อเราจะได้คัดเอาอูบายเฉพาะเรา ในเรื่องที่จะใช้ปัญญาที่จะมาแก้ ตัวเรา ปฏิบัติตัวเรา เปลี่ยนแปลงตัวเรานั้นนะ ให้เกิดปัญญาได้ ปัญญาใหม่เกิดขึ้น เราจะได้แก้ไขปัญหามากมายที่เรายุ่งยากอยู่ทุกวันนี้ละ ที่เรารู้ว่ากันอยู่นี้ ไม่รู้ว่าใครก็ ใส่ในหลวงเต็มหมดนั่นแหละ ก็นี่ในหลวงพระองค์เดียวนั่นแหละ ทั่วประเทศหละ บ้านนอก ไม่รู้จะฟังใครแล้วเค้าว่าเงี้ย เค้าบอกว่าแสดงเครื่องหมายรักในหลวง ทั้งหมด เพราะในหลวงมีบุญที่เค้าจะเคารพรักเพราะอะไร เราต้องคิดว่าจะปฏิบัติ จะ เอาให้ในหลวงได้ปกป้องคุ้มครองเรา เราก็ทำบุญอย่างที่เราแสดงออกเนี่ยแหละ นั่นแหละคือเทิดพระเกียรติ ถวายในหลวงด้วยการปฏิบัติอย่างนี้

เนี่ยก็ความรู้สึก เรื่องบุญเป็นเรื่องของจิต มันดล มันแผ่ไปทั่วโลกทั่วประเทศ หละ มันไปซึมซาบเข้าจิตใจของผู้มีบุญแหละที่นี่ ก็เลยรู้นี้ได้ ถึงจะบ้านเมืองมัน เดือดร้อนมันไม่เนิง แต่ก็มีบุญ มีผู้มีบุญอะไรอย่างเนี้ย ที่จะพึ่งพาอาศัยอย่างนี้ นี่เราก็ เหมือนกัน ก็เหมือนกับว่ามันเป็นยุคเป็นสมัยที่จะคัดคนรวมคน เพราะว่าคนเดี๋ยวนี เราก็เพิ่มจำนวนมากขึ้น บางทีก็ต้องมีภัยมีอุบัติเหตุ ตายเป็นกลุ่มเป็นก้อนอย่างนี้ก็ แสดงให้เราเห็นอยู่ อันนี้ก็เป็นสิ่งหนึ่งที่ทำให้เราได้เอามาเทียบกับพระพุทธศาสนาของ

เรา เมื่อเราได้รู้ได้มีปัญญาอย่างนี้ เราก็แก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นปัจจุบัน คือกลับมาหาบุญ หาคุณ หาทำความดีให้เราอย่างที่เราแนะนำมานี้ ถ้าเราปฏิบัติได้ เรามีคุณ พระพุทธเจ้าเต็มใจ มีการปฏิบัติธรรมที่มั่นคงทนทาน ไม่ทอดทิ้ง ไม่ท้อถอย ตลอดถึงข้อปฏิบัติคุณพระสงฆ์เราก็รักษาให้ครบถ้วน นี่ เราพยายามที่จะนึกๆในใจเสมอแหละ เราไม่ต้องไปหาสิ่งอื่น ไม่ต้องไปขอวัตถุสิ่งค้ำกัน แบบนั้นอย่างนี้ ให้มันเป็นเรื่องเสียหายคุณความดีของเรา นี่เรียกว่าตรงต่อพระพุทธเจ้า

นี่แหละวันนี้ได้นำธรรมะบรรยาย ซึ่งพวกเราท่านทั้งหลายมาได้รับฟังกันพร้อมหน้ากันทุกคน ซึ่งโอกาสที่เราจะได้มา ได้เห็นได้พบกันอย่างนี้ ก็ไม่ใช่ของง่ายด้วยเนอะ เพราะเฉพาะหลวงพ่อกเองไม่ใช่ว่าเป็นพระที่ได้มากรุงเทพฯ มาได้รู้เห็นกับใคร ก็ด้วยว่าถึงคราวที่ความเป็นไปของในกรุงในอะไรหลายๆอย่าง ก็พิจารณาแล้วมันก็ไม่รู้จะทำอย่างไร ก็ต้องมาดูว่า มันเป็นอย่างไอย่างนี้ แต่ถึงดูอยู่ข้างนอกก็เห็นแต่มันไม่ใกล้ ถ้ามันดูใกล้ๆมันก็เต็มทีแหละที่นี่ ถ้ารู้อยู่ใกล้ๆนี่ มันยังห่าง มันยังมีธรรมสิ่งอื่นแทรกซ้อนอยู่ ถ้ามาอยู่กับที่เนี่ย มันเรียกว่ามันเป็นของแท้เลยแหละที่นี่ เรียกว่าเต็มตังเต็มที แน่นอึดอัดเต็มทีอะไรอย่างนี้ ก็ได้ยินเสียงบ่น ก็มาดูว่ามันก็เป็นตามที่คนที่ได้รับผลกระทบเหมือนกัน แต่ว่ากรรมก็บันดาลให้เราต้องทนอยู่ที่นี้ ถึงบ่นแล้วก็ยังไม่หอบไม่หนี อะไรอย่างเนี่ย บางคนก็ยังหาที่มาสร้างมาอยู่ ก็เลย เจ็ดสิบกว่าจังหวัดก็เลยมาแน่นกันอยู่ที่นี่ ฉะนั้นถ้าเราปฏิบัติธรรม เราหาความสงบ หาที่สะดวกสบายก็มีมากมายประเทศไทยเรา ที่จะอยู่กับธรรม อยู่ปฏิบัติ อยู่สะดวกนี้ก็มีเยอะ แต่เราอยู่นี้ก็อยู่ด้วยบุญเหมือนกัน เพราะอยู่ใกล้บุญ คืออยู่ใจวังในหลวง คืออยู่ใกล้ตัวเงินอันนี้ คือทางโลกก็จุดก็มุ่งอยู่ตรงนั้นด้วย

นี่แหละเมื่อพวกเราท่านทั้งหลายได้มาร่วม ได้มาฟัง ได้มา ได้อุบายปัญญาไปปฏิบัติก็นำไปปฏิบัติกัน ไม่ใช่ทดลองนะ ทดลองมันไม่ได้ มันต้องตัดความคิดอย่าง

เดียว พระพุทธเจ้าทดลองมาก่อนเราแล้ว เราเนียให้ทำตรงเลย ถ้ายังทดลองอยู่มันก็ยังไม่ถูกหละทีนี้ บางคนก็ เอ๊ะ ทดลองปฏิบัติดูว่าก็ยังเอาความสงสัยมาว่า ไม่ได้ คือว่าจะว่าเป็นยาอย่างนี้ พระพุทธเจ้ารับรองมาหมดเป็นยาโดยตรงกับโลก ไม่ต้องทดลองก็ต้องปฏิบัติ ถ้าเป็นของทดลองก็ยังไม่ใช่ศรัทธาจริงท่านว่า ศรัทธาจริงๆ ต้องไม่ต้องทดลอง ต้องทำ ทำโดยเฉพาะตรงๆอย่างนี้แหละ นี่เรียกว่าเราเป็นผู้เชื่อตรง เชื่อจริง เพราะว่าเราเชื่อพระพุทธเจ้าจริงๆว่าทุกสิ่งเนีย ความรู้ความเห็นความเป็นเนีย พระพุทธเจ้าไม่มีอะไรบกพร่อง แต่เรามีความบกพร่องอยู่ เราก็รู้ว่าต้องรีบทำ ต้องตาม ต้องเร่งอะไรอย่างเนีย

นี่เรียกว่าเป็นการเตือนใจ ให้เรานำไปปฏิบัติ เราก็จะมีความสุขความเจริญในธรรม สติปัญญาของเราก็จะเจริญงอกงามขึ้น บุญทั้งหลายที่เราได้เราก็รวมพลังกันไปถวายให้ในหลวงของเราด้วย แบ่งมาใช้แก่ตัวของเรได้ด้วย ไม่ต้องให้ในหลวงหมดหรอก เพราะตัวของเรานี้อดอยากอยู่นะ เดียวยกให้ในหลวงหมดตัวของเราก็หิวกันหละ นี่แหละให้ตั้งใจ ให้ปฏิบัติรักษาไว้อย่างนี้ เราก็เป็นชาวพุทธถ้วนหน้ากันทีนี้ เราก็ได้บารมีร้อนความอุ่นช่วยกันช่วยกันได้ เราก็มีความสงบรวมเย็น นี่เป็นธรรมะเตือนใจของเราทุกคน ก็พอสมควรแก่กาลเวลา ก็ขอยุติไว้แต่เพียงเท่านี้

ที่มา: <https://youtu.be/ZCqWQNizZyA>

...อย่างในหลวงอย่างเนี้ยคือระงับด้วยความสงบคือ
นิ่ง ไม่ต้องใช้คำพูด ถ้าใช้คำพูดแล้วก็ไม่จบซักที
แหละทีนี้ เพราะต่างคนต่างก็มีคำพูดเกิดขึ้นผุดขึ้น
เหมือนน้ำแร่น้ำพุร้อนอย่างนี้ มันไม่นิ่งซักที มันยิ่ง
ร้อนใหญ่ อย่างน้ำพุร้อนน้ำที่ไหนก็เหมือนกัน ถ้าเป็น
น้ำสงบน้ำนิ่งๆอย่างเราเอาไว้ในแก้วหรือในขวด
อย่างเนี้ย มันก็สงบนิ่งหรืออยู่ในตู้เย็นอย่างนี้ มันก็จะ
นิ่งแล้วมันก็จะเย็นจ๋า กินสบายใจเรา คราวนี้ถ้าไม่
อาศัยความสงบ อาศัยพระพุทธศาสนาเข้าไประงับ
มันก็ยาก มันก็เดือดร้อนมันก็ไม่นิ่ง

บุญเกิดจากความสงบ

วันนี้เป็นวันที่พวกเราได้กำหนดให้ศรัทธาชาวตำบลแม่แตงของเราทั้งแปดหมู่บ้านได้มาประชุมพร้อมเพรียงกัน ณ สถานที่วัดป่าหมู่ใหม่แห่งนี้ซึ่งเป็นนิมิตเครื่องหมาย เป็นอนุสรณ์ของพวกเราทุกคนที่ไม่เคยจับไม่เคยทำมา แต่เคยมีสมัยหลงตามหาบัว ท่านเคยมาจัดโครงการช่วยชาติ ก็นิมนต์ท่านมาโปรดเมตตาที่นี่เมื่อหลายปีที่ผ่านมา แต่วันนี้เป็นเวลาของพวกเรากำหนดขึ้น แล้วก็ไม่ใช่กำหนดขึ้นเฉพาะสถานที่ของเรา คือกำหนดทั้งประเทศให้ทั่วประเทศไทยของพวกเรา เพราะตอนนี้ประเทศชาติบ้านเมืองเรารู้ว่าชาวกันดีว่าเปลี่ยนแปลง มีการเสื่อมโทรมอะไรต่างๆอย่างนี้ อันนี้ทางโลก ก็อาศัยทางศาสนาที่จะมาช่วยแก้ไขให้ทางโลกฟื้นฟูขึ้นมาได้

ยกตัวอย่างหลงตาท่านโครงการช่วยชาติก็ทำให้บ้านเมืองได้มีมรดก มีทองคำจำนวนหลายพันเป็นต้นๆ นอกนั้นก็เงินดอลลาร์จำนวนมากขึ้นมาก็อาศัยพระพุทธศาสนา ถ้าอย่างนั้นเรื่องวิกฤติที่ผ่านมาหลายปีถ้าหลงตาท่านไม่เมตตาก็คงจะยิ่งยุ่งลำบากกว่านี้ ฉะนั้นเราชาวบ้านทุกคนก็คือนิสฺसानะมีภาวะมีเพศมีอาชีพมีความเป็นอยู่เหมือนกันหมด คือจะต้องทำมาหากินดิ้นรนทุกคนทุกครอบครัว ฉะนั้นเรื่องที่ศาสนาช่วยเราได้ก็คืออะไร ก็คือบุญ

ส่วนบุญนี้ถ้าพูดถึงบุญที่เป็นส่วนของภายในเป็นส่วนของจิตก็ไม่มีรูปไม่มีตัวตน คือเป็นเรื่องของอารมณ์จิตเกิดขึ้นเป็นบุญ ถ้าจะพูดเป็นเรื่องของรูปภายนอกคือร่างกายที่เราเห็นกัน ก็คือเป็นส่วนที่เรามองเห็นได้ด้วยตา ว่าหน้าตาคนนี้มีบุญ รูปร่างลักษณะสมบูรณ์ไม่มีโรคภัยไข้เจ็บ ผิวพรรณวรรณะก็ผ่องใสอย่างนี้ อันนี้เราดูกันได้ทั้งสองอย่างเรื่องบุญ คือดูได้ทั้งบุญภายในคือบุญที่มองไม่เห็นอยู่ในจิต ถึงไม่

มีรูป และบุญภายนอกคือร่างกายของเราแต่ละคนนี่แหละ เป็นตัวบุญที่มองเห็นได้ด้วยตาเหมือนกัน ถ้าร่างกายภายนอกไม่มีบุญอย่างเราเห็นคนพิการอย่างนี้ เราก็จะเห็นกันทุกคนแหละในศูนย์คนพิการ ก็เพราะอะไร เคঁามีบาป เคঁามีกรรม เคঁำทำบาปไว้ เปื่องหลังมาให้ผล อย่างนี้เราก็เห็น อันนั้นคือเป็นเรื่องบาป เรื่องไม่มีบุญ บุญมีน้อย แต่บาปมาให้ผลก่อน

ฉะนั้นคำสอนของพระพุทธเจ้าจึงมีสิ่งที่จะช่วยโลกได้คือบุญ ทรัพย์คือบุญ อย่างที่ว่าหลวงตาทำการช่วยชาติอย่างเนี้ย ก็คือทรัพย์ที่ได้จากญาติโยมทั่วประเทศ นั้นแหละที่ร่วมบริจาค อย่างวัดป่าหมู่ใหม่ก็รวบรวมได้เป็นจำนวนมากอยู่ ท่านก็ให้ใบอนุโมทนาบัตรมาเป็นหลักฐานไว้ ก็ยังเก็บรักษาไว้อยู่ ก็เพราะว่าเราเชิดชูพระพุทธศาสนาให้ดำรงคงมั่นอยู่กับแผ่นดินประเทศชาติบ้านเมืองของพวกเรา ให้สืบทอดไปถึงลูกหลานเหลนของพวกเราในภายภาคหน้า ก็อาศัยบุญ อาศัยพระพุทธศาสนา อาศัยธรรมะคำสอนพระพุทธเจ้าเนี้ยแหละเป็นเครื่องช่วย แต่ไม่ได้ช่วยด้วยวัตถุ ช่วยด้วยคำสอนนะ อย่างที่หลวงพ่อกเทศน์ให้ต่อนเนี้ย ถ้าเราตั้งใจฟัง เราจำคำสอนได้ แล้วเรานำไปปฏิบัติเราได้รับผลแล้วเราแก้การปฏิบัติที่เราติดขัดให้ถูกต้องลงได้ ก็เชื่อว่าเป็นผู้ที่มีศรัทธามั่นคงในพระพุทธศาสนาไม่เสื่อม คือการทำบุญก็จะทำตลอด คือไม่มีการที่จะทำให้อารมณ์เครียด อารมณ์ที่เป็นบาปเกิดขึ้น ในจิต

อย่างชีวิตประจำวันของพวกเรา ยกตัวอย่าง อย่างวัดป่าหมู่ใหม่ของเราอยู่ที่นี่ บ้านหมู่ใหม่ไม่มีชักหลัง แล้วศรัทธาที่ทำบุญอุปถัมภ์ใส่บาตรทุกวันก็หมดทั้งตำบล แม่แดงเราเนี้ย สิบหมู่บ้านนั้นแหละ บางทีตุ้เจ้าเพิ่นพระท่านเป็นพระหนุ่มแข็งแรงท่านก็เดินไกล ท่านก็ไปถึงจนสุดเขตตำบลนั้นนะ คือไปโปรด โปรดเรื่องให้ศรัทธาได้ทำบุญ ให้ได้บุญได้บำรุงพระพุทธศาสนาอย่างหนึ่ง ให้ได้บำรุงผลบุญ บำรุงตระกูลผู้เรา

ทำบุญใส่บาตรให้ได้บุญสืบต่อเนื่องกันไม่ให้ขาด ให้เป็นบุญเป็นนิจเป็นกิจ ประจำวันอย่างนี้ อย่างคนโบราณที่ทำกัน เพื่อกันจะแต่งตากันเป็นประจำ ไม่ให้ขาด คือการทำไม่ขาดนี้คือเราทำไม่มากแต่เราทำไม่ขาด มันก็มากขึ้นไปเองเรื่องของบุญ ท่านเปรียบเหมือนกับว่า ฝนตกแต่ละเม็ดลงในโอ่งใหญ่ๆ คือเรื่องทำบุญก็เหมือนกัน ท่านว่าเรามีน้ำน้อย เราใส่ที่เราทำตามฐานะ ที่เราหามาได้ด้วยความบริสุทธิ์ เราใส่เท่าไร ก็เป็นบุญมากเพราะว่าเหมือนเม็ดฝนแต่ละเม็ดที่ตกลงในโอ่ง ฝนตกทีละเม็ดแต่มัน ตกตลอดทั้งวันทั้งคืนมันก็เต็มโอ่งใหญ่ๆได้ นี่ท่านเปรียบเทียบภายนอกให้เราเห็น การทำบุญ การทำบุญของเรามันก็สมบุญขึ้น

แต่บางคนนี่ เออ ก็คิดไปอย่างหนึ่ง ก็คิดไม่รู้จักผลบุญ หรือบางทีก็ไปทำลาย บุญตัวเองอย่างนี้ หรือว่าไปทวงบุญว่าทำบุญแล้วมันไม่เห็นเป็นบุญ มันไม่เห็นอะไร มาช่วย อันนั้นท่านบอกเป็นความคิดผิด เรื่องบุญที่เราทำถูกต้องนี้ ให้ผลอย่างเดียว คือให้ความสมบูรณ์ ให้ความถูกต้อง ให้ความอิม ให้ความเต็ม ท่านจึงเรียกว่าบุญ ท่านแปลเป็นความหมายหลายอย่าง ถ้าเรารักษารมณอย่างนั้นไว้ตลอดนะ เราจะ ได้รับผลบุญเห็นบุญ ท่านยกตัวอย่างสมัยครั้งพระพุทธเจ้าของเราณะที่เรียกชื่อว่า นายบุญ ที่มีในพระไตรปิฎก ที่เป็นชาวนาไถนาจะปลูกข้าวนะ ทำบุญกับพระอริยเจ้า พระสารีบุตร พระอัครสาวกของพระพุทธเจ้า แล้วก็บุญให้ผลเร็ว พอไถนายังไม่ก็ ข้าวโม่ ก้อนขี้ไถทั้งหมดเป็นทองคำทั้งหมด ท่านก็ยกตัวอย่างมาสอนพวกพุทธบริษัท หรือศรัทธาญาติโยมที่คนเกิดมาสุดท้ายภายหลังให้มีความเชื่อในการทำบุญ แล้วก็ เคารพในบุญให้ถูกต้อง ก้อนขี้ไถแผ่นดินธรรมดานี้กลายเป็นทองคำทั้งทุ่ง เป็น ทองคำจริงๆ ท่านว่าอย่างนั้น เพราะตัวเองก็ไม่ว่าเป็นทองคำ เข้าใจว่ากินข้าวผิด เวลาแล้วเกิดลมหน้ามืดตาลาย พอไปดูจริงๆมันเป็นทองคำทั้งทุ่ง ต้องไปแจ้งพระเจ้าปเสนทิโกศลเพื่อจะมากวบรวมทรัพย์อันจำนวนมาก เพราะนาทุ่งใหญ่ๆเป็น

ทองคำหมด นั่นนะผลบุญที่ออกผลในพระพุทธศาสนา เป็นไปตามนั้นนะทีนี้ เป็นทองคำจริงไม่ใช่ว่าเป็นลมตอลาย เป็นตะกริว ไม่ใช่ เพราะว่าผลที่ได้รับจากพระท่านไปเมตตา ท่านเป็นพระผู้บริสุทธิ์ ท่านมีบุญที่จะแผ่ให้ได้ ด้วยความรวดเร็วหรือด้วยความเต็มทีอย่างนี้ ก็เห็นผลขึ้นมาหละทีนี้

อันนี้เป็นตัวอย่าง ตัวอย่างพวกเรา เราไม่ได้เป็น แต่ก็เราจะเห็นผลแต่ละคน ถ้าเรามีศรัทธาเคารพหรือตั้งใจไม่ให้จิตคิดทางบาปหรือว่าคิดไปตำหนิบุญที่เราทำ หรือว่าไปทวงบุญที่เราทำว่าทำไมมันไม่มาช่วยเราอย่างนี้ มันไม่ใช่ บุญเป็นของดีที่สุดในพระพุทธศาสนา พระพุทธเจ้าจะได้ตรัสรู้เป็นพระพุทธเจ้าขึ้นมาก็อาศัยบำเพ็ญบุญ สร้างบารมี ๓๐ ทัศน์สมบุรณ์มา จึงได้ตรัสรู้เป็นพระพุทธเจ้า แต่พวกเราในสมัยนี้เราก็ห่างไกลมาตั้ง ๒๕๕๑ ปี การทำบุญก็ยังทำความสมบุรณ์ให้แก่เราผู้ทำอยู่ทุกคน ถึงทำมากทำน้อยอย่างใส่บาตรพระตุ้เจ้าอย่างเนี้ย ท่านก็รับหมด ท่านไม่เลือกว่า เออ อันนี้ทำน้อยไม่เอา หรือว่าอาหารท่านก็ไม่ตำหนิ ท่านก็รับแล้วก็ท่านก็เอามาใช้มาฉันบริโภคให้เราได้รับผลบุญ อันใดเป็นสิ่งที่เราปฏิบัติเป็นกิจประจำวันอยู่ทุกวัน พระท่านก็เดินปฏิบัติทุกวันทีนี้

เหตุที่บุญของอำเภอดำบลแม่แตงเราจึงได้เป็นตำบลใหญ่ และก็การทำบุญของพวกเราแต่ละวัดทั้งหมดในหมู่บ้านเนี้ย ก็มีวัดกันครบหละทีนี้ มีทั้งวัดบ้านและวัดปฏิบัติ อย่างวัดป่าหมู่ใหม่เราเป็นวัดปฏิบัติอะไรอย่างเนี้ยแล้วเราก็อยู่กันมาคุ้นเคย อย่างสมัยหลวงพ่อกูแก้วอย่างนี้ กับหลวงพ่อก็อ่านกันนับถือมาก ที่ท่านจากไป ก็เคารพนับถือกัน นี่เป็นเรื่องที่ว่าการทำบุญในพระพุทธศาสนา หรือว่าศาสนาช่วยโลกได้ อย่างตัวอย่างที่ว่าผลบุญที่เราได้รับนั้น แล้วอีกอย่างหนึ่งการปฏิบัติกับพระพุทธศาสนาเรามีครูบาอาจารย์ฝ่ายปฏิบัติได้มาอยู่ ได้มาอบรมสั่งสอนเรา อันนั้นก็บุญอีกส่วนหนึ่ง ท่านเรียกว่าเราได้ยินได้ฟังคำสอนของท่านก็เรียกว่า ธรรม

สวณมัย คือบุญเกิดจากการได้ฟังคำสอนของพระพุทธเจ้า จากท่านผู้ปฏิบัติอย่างนี้ ก็เป็นที่มาของบุญของพวกเราทั้งหลาย

แล้วนอกนั้นสถานที่ที่มีความสงบสงัดมีป่าธรรมชาติที่สมบูรณ์ด้วยการที่รักษาบำรุงส่งเสริมมาตลอด อย่างทุกวันนี้เราก็จะรู้ว่าวัดป่าหมู่ใหม่ เค้าก็จะรู้กันไปทั่วประเทศไทยหละคราวนี้ ว่ามีความแตกต่างเป็นวัดป่าที่รักษาธรรมชาติได้มากอย่างนี้ อันนี้เป็นเรื่องความดีที่อยู่กับที่ที่พวกเราเห็นกัน ที่พวกเราได้เป็นเจ้าของทุกคน คือไม่ใช่ประจำหมู่บ้านไหน เป็นวัดของประเทศไทย เป็นวัดของจังหวัดเชียงใหม่ ภาคเหนือทั้งหมด ทั่วไปถึงภาคอีสานภาคอื่นด้วย แล้วก็มีญาติของหลวงพ่อด้วย แล้วเขาก็ขอให้ไปอยู่อีสาน หลวงพ่อก็ยังไม่ไปยังพักอยู่ อันนี้ก็ถือว่าเป็นส่วนหนึ่งที่เราได้ทำบุญติดต่อกันมายาวนาน แต่ละบ้าน ก็ได้มาทำบุญมาถวายสังฆทาน ได้มาดูสถานที่กัน น้อยคนที่ไม่ได้มา ถ้าเปรียบตัวอย่างทางฝ่ายโน้น ฝ่ายทางตำบลอินทขิลยังแตกต่างกันมากเลย อย่างวัดท่านพระอาจารย์เปลี่ยนนี้ หลวงพ่อดีเจ้าพรรษาเมื่อ๒๕๑๐ ตอนขึ้นมาอยู่ได้สองปี ก็มีคนใส่บาตรแค่เจ็ดคนนะ บ้านปงบ้านใหญ่ๆ ก็มีแค่นั้นนะ หมู่บ้านเค้าเป็นตั้งหลายร้อยเกือบพันหลังคามั้ง บ้านปงบ้านทางนั้นนะหางดงนะ มีคนศรัทธาใส่บาตรแค่เจ็ดคนประจำ แต่ก็พออิ่มพอฉันอยู่ แต่ว่าบ้านเยอะแต่คนใส่น้อย แต่ว่าทางตำบลแม่แตงเราเนี่ยทุกหมู่บ้านที่ดูเจ้าพระไปบิณฑบาตร ก็จะใส่บาตรกันเต็มทุกๆสาย ก็ยังดูว่าความแตกต่างกัน อ้าเภอเดียวกัน ต่างตำบลต่างเขตกันแค่นี้ ไกลกันอยู่ก็ยังต่างเลย เพราะความศรัทธาของผู้คน

อันนี้เป็นสิ่งที่ให้เรามีความภาคภูมิใจในบุญที่พวกเราได้ปฏิบัติกับวัดกับพระพุทธศาสนา ก็เป็นการอบรมจิตใจในการทำบุญให้ลูกให้หลานของพวกเราได้เห็นไว้ คือเป็นการสอนโดยภาคปฏิบัติ คือการสอนด้วยสาธิตหรือว่าปฏิบัติให้เห็นว่า การทำบุญนี้เป็นการที่บำรุงรักษาเชิดชูประเทศชาติศาสนาให้ดำรงอยู่ได้ตลอดมาถึง

เกี่ยวข้อมาถึงในหลวงของพวกเขา ก็มีความห่วงใยและอาศัยบุญปกครองประเทศ มาตลอด เราก็จะเคยได้ยินข่าวประจำวันทุกคนนะ ทำயที่สุดเ็นหลวงก็ต้งมีโหวท ให้โหวทในตอนทำยทุกครั้ง เค้าก็เรื่องการทำบุญ ยกตัวอย่างเ็นหลวงก่อนว่าให้ฝึก ให้เตรียมตัวจากนี้ไปให้ใช้เศรษฐกิจเพียงพออย่างนี้ เพราะเ็นหลวงท่านมีบุญมาก มองเห็นไกล เรายังไม่เชื่อเพราะว่ามันเริ่ม มันยังไม่นาน มันเ็นแต่เพียงว่ามีความรู้สึกที่จะเตือน ยังไม่ถึงที่มัน แต่ถ้าคนไปปฏิบัตินี้ก็จะถูกต้ง เพราะวาต่อไปใน อนาคตก็จะเป็นอย่างนั้น ปัจจุบันที่เราเป็นอยู่ก็เป็นอย่างนี้ เรายกบ่นกันอยู่ว่ามันเป็น เรื่องเกี่ยวกับหลายอย่าง บัจััยภายนอก วัตถุเครื่องอุปโภคสถานที่อยู่จำนวน ประชากรอย่างนี้ เรายกู้กันว่าต่างไปหมด มันก็เป็นไปตามโลกหละทีนี้

ฉะนั้นถ้าเราไม่แก้ไขไปตามโลก เรายกเอาแบบที่เคยเจริญมา เคยเหลือล้นมา อย่างนี้ไม่ได้ เรายกต้งลดลง เรายกต้งปรับให้เข้ากับสภาพกับฐานะความเป็นอยู่ หรือสิ่งที่เราไม่จำเป็น เรายกต้งงด อันนี้เป็นธรรมดา แต่สำหรับชาวบ้านเราก็กู้เปลี่ยนแปลงกว่าพระที่ปฏิบัติอยู่แล้ว เพราะเรากต้งทำงานใช้กำลังกายต้งเหนื่อยต้ง กินข้าวหละมื่อ ถ้าอย่างนั้นมันก็ไม่ไหว เพราะกำลังกายนี้เป็นตัวที่จะสร้างสรรค์ สร้างสมบัติทั้งหลายมาเป็นเครื่องอยู่กันทุกคน ถ้าเรามากินข้าวมื่อเดียวอย่างต้งอย่าง พระนี้ก็ต้งมาภาวนาอย่างนี้ เหตุุนั้นชาวบ้านเราเป็นฆราวาสเรากต้งทำงานออก กำลังจะต้งเหนื่อย จะต้งกินเพื่อให้มีการทำงานได้รับผลอะไร มีพลังร่างกายช่วย ทำงานหารายได้เต็มที่ คือการเลี้ยงชีวิตด้วยตัวเราเอง ฉะนั้นเมื่อเราเข้าใจเรื่องนี้ เรายกู้จักแก้ไขส่วนเฉพาะตัว ส่วนเฉพาะครอบครัวของใครของมันแล้วก็สอนลูกสอน หลานแต่ละคน

ฉะนั้นเมื่อคนเมื่อก่อนนี้ไม่ค่อยมีโรงเรียนอย่างสมัยนี้ ยังไม่เจริญ ยังไม่มีครู สอน มีแต่พ่อแม่สอนลูกสอนหลานแต่ละครอบครัวกันเอง อย่างหลวงพ่อก็กู้เหมือนกัน

สมัยก่อนก็ยังไม่ได้เข้าโรงเรียน พ่อก็สอนที่บ้านก่อนที่จะเข้าโรงเรียนอย่างเนี้ย ก็ชั้นประถมก็จบไปจากพ่อก่อน พ่อไปเข้าโรงเรียนก็ไม่ยากเพราะมันเป็นได้หลักอักษรอะไรหมดแล้ว อันนี้สมัยนี้เราไม่ได้ทำกัน เพราะเด็กก็ปล่อยให้อนุบาลหรือให้ใครคนอื่นไปเลี้ยงไปสอนให้อะไรอย่างเนี้ย เมื่อไม่กี่วันนี้ก็มีคนเอาเด็กมาฝากคนหนึ่งอายุ ๑๑ ปี เสียมาก พ่อเค้าก็ไม่มีทางที่จะช่วยได้ ก็เอามาฝากอยู่ได้สามสี่วันก็หนี แล้วก็เอาไปส่งที่ลำพูนไปแล้ว เค้าบอกว่าเด็กมันช่วยไม่ได้แล้วไม่มีทาง เพราะว่ามันเล่นเกมมันติดเกมแล้วมันไม่เอาอะไรเลย แล้วมันทำตัวเหมือนผู้ใหญ่ เหมือนนักเลงเหมือนอะไร แค่อายุ ๑๑ ปีนะ เอาหนังสือให้ก็วิ่งหนี ไม่อ่านไม่ดู มันก็เป็นตัวอย่างให้เราเห็น

เหตุนี้เรานึกถึงอดีตที่ผ่านมาทุกคนก็จะมีอาการจำเหมือนกันว่ามันเจริญในทางปฏิบัติทางธรรมมาก่อน เพราะโลกเปลี่ยนแปลงมาเป็นทางวิทยาศาสตร์ สิ่งใหม่ๆที่เกิดขึ้นมาหรือว่าการฝึกการสอนการเลี้ยงดูการปฏิบัติต่อครอบครัวก็ไม่เหมือนเมื่อก่อนแหละทีนี้ ก็ทำให้เรามีความเดือดร้อน เพราะว่าสมัยก่อนท่านปฏิบัติกันถูกต้อง ท่านก็สมบุญอยู่เย็นเป็นสุข เรียกว่าไม่มีเรื่องกระทบกระทั่ง ไม่มีการอดอยาก ไม่มีการถกเถียงด่าว่ากัน ไม่มีการปะทะประทุกันเมื่อก่อน เพราะเดี๋ยวนี้ก็ เพราะว่าทุกสิ่งทุกอย่างมันเปลี่ยนแปลงเสื่อมโทรมให้เราเห็นอย่างนี้ มีแต่ทางศาสนาทางธรรมะเท่านั้นแหละที่จะไปประคับคือความสงบนั้นแหละ

อย่างในหลวงอย่างเนี้ยคือระบับด้วยความสงบคือหนึ่ง ไม่ต้องใช้คำพูด ถ้าใช้คำพูดแล้วก็ไม่จบชั้ที่แหละทีนี้ เพราะต่างคนต่างก็มีคำพูดเกิดขึ้นผุดขึ้นเหมือนน้ำแร่น้ำพุร้อนอย่างนี้ มันไม่นิ่งชั้ที่ มันยิ่งร้อนใหญ่ อย่างน้ำพุร้อนน้ำที่ไหนก็เหมือนกัน ถ้าเป็นน้ำสงบน้ำนิ่งๆอย่างเราเอาไว้ในแก้วหรือในขวดอย่างเนี้ย มันก็สงบนิ่งหรืออยู่

ในตัณเณนอย่างนี้ มันก็จะนิ่งแล้วมันก็จะเย็นจ๋า กินสบายใจเรา คราวนี้ถ้าไม่อาศัย
ความสงบ อาศัยพระพุทธศาสนาเข้าไปประจักษ์มันก็ยาก มันก็เดือดร้อนมันก็ไม่นิ่ง

ดังนั้นการทำบุญด้วยความสงบอย่างที่ได้บาตรอย่างนี้ ทำด้วยความสงบ บาง
ทีการใส่บาตรอย่างนี้บางคนก็ไม่ค่อยเข้าใจ เพราะคนไม่ได้ใส่ประจำบ้าง ถ้าคนใส่
ประจำก็เข้าใจแหละ รู้จักเพราะว่าทำทุกวัน อันนี้อย่างสมัยแต่ก่อนนี้ หลวงพ่อมาอยู่ก็
บางคนเค้าก็ขอพร เค้าใส่บาตรแล้วเค้าก็นั่งขอพร ที่นี้พระท่านก็เกรงใจ ท่านก็มี
ความรู้สึกเพราะว่าการบิณฑบาตรแต่โบราณนี้ไม่ได้ให้พร คือท่านรับด้วยความสงบ
ท่านเอาจิตเมตตาด้วยความสงบแล้วท่านก็รับแล้วท่านก็เดินไป แต่ทุกวันนี้เค้าก็ทำ
กันทั่วประเทศแหละที่นี้เพราะตัวอย่างมันกระจายทั่วไป ที่นี้พระท่านเกรงใจไม่กล้าจะ
พูด โยมก็บอกว่า เออ ทางชลประทานหัวป่าห้ำเราจะไปให้ เปลี่ยนทางกันไปห้วยเหี้ย
ชะ เราจะสอนเค้าให้ บอกว่าทำไมไม่ให้พร ที่ไม่ให้พรเพราะว่าเอาแบบพระพุทธเจ้า
มาใช้ ถ้าให้พรแล้วมันผิดวินัยของพระข้อหนึ่ง วินัยพระปาติโมกข์พระมีข้อหนึ่งที่ว่า
ยื่นให้พรแล้วโยมก็จะไม่ได้บุญก็เป็นบาป แทนที่ให้พรเป็นบุญแต่ท่านกลับมาเป็น
บาป เพราะว่าผิดพระวินัย ดังนั้นท่านจึงให้บอกว่าเป็นการรับพรที่วัด ถ้าคนไหนจะเอา
พระ หรือคนไหนจะเอาพรวันเกิด อย่างบางคนก็ตรงวันเกิดตัวเองใส่บาตรอย่างนี้ ก็
ต้องเอาเก้าอี้มาให้ท่านนั่ง แล้วก็นั่งรับพร แต่ถ้าว่าผู้เจ้ายืนป็นพรแล้วโยมนั่งอย่างนี้
ท่านบอกว่าผิดวินัยในเสขียวัตรข้อท้ายๆก็เลยบอกเค้าให้เขาเข้าใจ ที่นี้เขาก็เข้าใจ
กันหมดแหละที่นี้ แต่วัดอื่นเค้าก็ยังทำอยู่ บางทีพอมหาเปรียญเค้าเรียนสูง จบ
ประโยคสูงเค้าก็ไม่ว่าความหมายเค้าก็ทำอยู่ แต่หลวงพ่อก็ทำตามหลักพระวินัยที่ว่า
มันไม่ถูก ก็เลยบอกว่าต้องรับด้วยความสงบนิ่ง แล้วก็แผ่เมตตาจิตแล้วก็รับต่อไป อัน
นั้นเป็นบุญที่เกิดจากการบิณฑบาตร ถึงไม่ต้องให้พรเพราะว่าท่านเมตตาทางจิต
แล้ว ก็ยังเป็นบุญอันที่ถูกต้อง

เพราะฉะนั้นคนไม่เข้าใจก็ เอ้อ บางทีไม่ได้บุญเพราะตุ้เจ้าบ้านพรให้ แคอย่างนี้ ก็เป็นข้อสงสัยของคนทำบุญที่ไม่เคยปฏิบัติ จะต้องได้ขอพรก่อนถึงจะได้บุญ ก็ที่ สาขาอื่นก็เคยมี พอตอนนี้สาขาหลวงพ่อก็มีถึง ๒๐กว่าแห่ง ที่เขาไม่รู้ ตุ้เจ้าเขาก็ เกรงใจไม่กล้าบอก เคื่ากั้ว่ากัน ฉะนั้นเราที่นี้เราเข้าใจกันหมด คือท่านก็จะเดินแบบ รับด้วยความสะดวกและท่านก็เดินต่อไปแต่ท่านก็เมตตาให้พรตามแบบของ พระพุทธเจ้า อันนี้มันถูกต้องทางพระวินัยและก็ไม่เป็นบาปเพราะว่าเป็นบุญที่ว่าไม่ ผิดในวินัยที่พระพุทธเจ้าบัญญัติไว้ หรือบางทีท่านว่ายยืนต่อยืนก็ได้ แต่ส่วนมากโยม เคารพพระมากก็มันก็ไม่กล้ายืน แต่จะต้องให้มีเกื่้าอื่้นงั้ ก็เลยเข้าใจกันจากนั้นมา วันนี้ก็เป็นการทำเป็นนิจหละที่นี้ ถึงพระองค์ไหนมาท่านก็เดินสบายเพราะว่าท่านให้ พรในจิตสงบไปในตัว

แล้วพรไม่ใช่ว่าเป็นเรื่องบุญ ถ้าพูดถึงเรื่องพรที่ใหโยมเป็นประจำคือเป็นธรรม นีแหละ เรียกว่าท่านถือว่าเป็นการแสดงธรรมใจ ที่ว่าผิดวินัยก็เพราะว่ามันเป็นการ แสดงธรรม คือการให้พรมันไม่ใช่เป็นการให้บุญ เป็นการแสดงธรรมให้ อย่างที่ว่า ให้อายุ วรรณะ สุขะ พละ อย่างความหมายของพรว่าอย่างนั้น คือเป็นการสอนไป ในตัวให้เราได้รู้จักว่าถ้าเราได้ทำบุญอย่างไ้สบาตรไ้สัจจัยครบทั้งสี่อย่าง เราก็ เจริญด้วยทรัพย์สิน ด้วยอายุวรรณะ ทุกสิ่งทุกอย่าง ผลบุญก็จะให้ผลแก่เราทุกคน ความหมายท่านมีความหมายอย่างนี้ จึงว่ามันไม่ใช่เป็นชื่อของบุญ หรือว่าเป็นคำว่ บุญ เป็นคำสอนต่างหาก ที่ท่านให้พรแต่ละครั้ง คือสอนแบบเป็นภาษาบาลี ถ้าแปล เป็นภาษาไทยภาษาเมืองก็เรียกว่าคือให้เจริญรุ่งเรืองหรือว่าให้พรกันแบบว่าขอให้ อายุมันขวัญยืน ให้อำมาหากินสะดวกคล่องแคล่วร่ำรวยอย่างนี้ แต่ว่าไม่ใช่บุญ เป็น คำพูด

บุญจริงๆนี้เกิดอยู่ในจิต อยู่ในเจตนาในความสงบมั่น ส่วนต้นบุญตัวบุญที่มาของบุญนะ อย่างที่ว่านายบุญที่หลวงพ่อยกตัวอย่างว่าก่อนขึ้นไถ่ทั้งทุ่งเป็นทองคำทั้งหมด ก็เลยให้ชื่อว่านายบุญ มาในพระพุทธศาสนาในพระไตรปิฎก มาเป็นประวัติตัวอย่างของชาวพุทธเราว่า ชาวพุทธไม่ได้มีสมบัติไปแจกจ่ายให้เหมือนศาสนาอื่น แต่ท่านช่วยชาติบ้านเมือง ช่วยพุทธบริษัทศรัทธาญาติโยมผู้นับถือให้ได้มีความอุดมสมบูรณ์กัน ทั้งถึงกันทุกภาคที่ถือพุทธและทั้งทั่วประเทศที่ถือพุทธด้วย แต่ทุกวันนี้เรารู้ข่าวว่าพุทธก็แผ่กระจายไปทั่วโลก ไม่ใช่เฉพาะประเทศไทยเรา หลายประเทศที่เจริญอยู่ก็เพราะเป็นเรื่องพุทธศาสนาได้ช่วยในส่วนบุญนั้นนะ คือหลักของบุญที่เกิดจากจิตศรัทธาจริงๆ เพราะว่าที่พึ่งภายนอกเราก็พอมี เพราะส่วนบุญที่พึ่งท่านถือว่าเป็นที่พึ่งภายใน ทุกคนก็อยากเป็นที่พึ่งทางใจ เพราะที่พึ่งทางใจนี่เป็นที่พึ่งที่แน่นหนามั่นคงและก็ยังยืน ถึงเราตายจากชาตินี้ไปเกิดชาติหน้าอีก กุศลผลบุญที่เราเก็บสะสมรวมไว้ที่ใจก็ตามส่งผลไปตลอดหละที่นี้เหมือนที่ว่าน้ำหยดลงในตุ่ม มันหยดลงทีละเม็ด ห่างๆนานๆ ชักหยดนานๆมันก็เต็มโองได้

ถึงการทำบุญที่พวกเราทำอยู่กับพระพุทธศาสนา บุญที่เราทำประจำคือบุญบิณฑบาตรนี่ก็ถือว่าเป็นบุญที่หนึ่งของพระพุทธศาสนา ที่ว่าที่หนึ่งเพราะอะไร เพราะว่า เป็นกิจของพระพุทธเจ้าตั้งแต่พระพุทธเจ้ามีพระชนมชีพอยู่ ก็จะต้องออกบิณฑบาตร เหมือนเราที่เราเป็นชาวบ้านเหมือนกัน กิจขั้นหนึ่งเราก็ก็ต้องเตรียมหนึ่ง ข้าวหุงข้าวก่อนอย่างอื่น ก่อไฟก่อน แต่เดี๋ยวนี้มันเจริญ ก็มีไฟฟ้ามีอะไรทำการพัฒนาไปมันก็เร็วขึ้น ก็เหมือนกันกับว่าพุทธศาสนากับโลกก็เลยเป็นคู่กันมาแล้วก็ตรงกันด้วย เพราะญาติโยมจะต้องเตรียมจะต้องใช้เวลาก่อน ลูกก่อน ตีนก่อนกว่าข้าวจะสุกอย่างเนี่ย กลัวจะไม่ทันใส่บาตร เพราะว่าพระท่านก็ให้เวลา บางคนนี่ถ้ายังไม่ใส่บาตรก็ไม่ยอมกิน เพราะว่ากลัวจะไม่ได้บุญมาก เนอะ! อย่างนี้ หรือบางที

ลูกหลานอยากกินก็ไม่ให้กิน ต้องให้เอาไปใส่บาตรก่อนเพราะว่าเคารพในบุญ ให้
ส่วนวัตถุที่เราทำนั้นไม่มีของเสียเก่า ให้เป็นของใหม่ของดี ไม่ให้มีรอยเรียกว่าคน
เมืองเรียกว่าชี้ชากนะ คือเอาของใหม่ๆ ทำสุกใหม่ๆ ทำให้ดีด้วยความศรัทธาเลื่อมใส
ด้วยใจที่หวังผลบุญ

อันนั้นก็เป็นส่วนหนึ่งที่จะให้เราได้ฟังบุญที่ว่า เออ ใจเราอยู่ด้วยบุญจริงๆ คือ
บางครั้งบุญไม่มีตัวแต่ก็ยังดูได้ว่ามีผลออกมา ความแตกต่างที่ว่าบุญมากบุญน้อย
อย่างเนี่ย เราก็ไม่เห็นตัวมันแต่เวลามันให้ผลก็จะเห็น ว่า เอ้ คนนี้เค้าก็ไม่ได้ทำ
มากแต่เค้าก็มีผลบุญอะไรช่วยเค้าได้เยอะ ก็เพราะว่ามันเกิดจากจิต เกิดจากตัว
เจตนาอันนั้นมันให้ผล มันมากมันน้อยอย่างนี้ ก็อย่างตัวอย่างนายบุญอย่างนี้ แล้วก็ไม่
มีคนอื่นที่จะทำได้อย่างนายบุญอีกในพระพุทธศาสนา ก็เป็นบุคคลตัวอย่างคนเดียว
นั้นนะตลอดมา คนอื่นทำก็เป็นบุญไปเหมือนกันแต่ว่ามันไม่เท่า เพราะว่าได้มากได้
น้อยต่างกันอย่างนั้น เพราะว่าด้วยพลังบุญ ด้วยคุณศีลธรรมบารมีธรรมของพระสารี
บุตร พระอัครสาวกผู้ท่านมีความบริสุทธิ์ไม่มีกิเลส เป็นผู้มีจิตใจใสสะอาดบริสุทธิ์
มีบุญเต็มเปี่ยมเหลือล้นแล้ว ก็เลยได้ เหมือนน้ำล้นโอ่งล้นถังแล้วนี่ มันไม่บกพร่อง
แล้ว

ฉะนั้นเรื่องการที่เราได้บำรุงพระพุทธศาสนา หรือการที่เราได้มาอบรมทำคำ
สอนพระพุทธเจ้าในทางปฏิบัติ เราจะได้เข้าใจปฏิบัติแก้ความคิดความเห็นผิด
บางอย่าง อย่างที่ว่าบุญเข้าต้องปันพรไปทุกคนๆอย่างนี้ โห กว่ามันจะเสร็จนี้มันก็
เสียเวลาถ้าคนเยอะๆนี่ หลวงพ่อเคยไปบิณฑ(บาตร)ที่แม่สายกับท่านวิชัย ท่านเป็น
สายทางให้พรหละ ท่านบอกว่าท่านอาจารย์ไม่ต้องให้หรอก ผมให้คนเดียว โอ้ย แม่
สายมันอำเภอใหญ่ คนใส่หลาย กว่าจะมาถึงวัดมันจะเก้าโมงสิบโมงแล้ว มันหลาย
คนมันก็ให้ไปจะยืนรอกันไปอย่างนั้นนะ นั่นแหละท่านบอกว่าพระพุทธเจ้าท่านไม่ได้

ทำอย่างนั้นนี่ ครูบาอาจารย์ที่หลวงพ่อบวชได้ฝึกนี่ท่านก็รับไปด้วยความสงบและ
มันก็ไม่เสียเวลา ท่านก็เมตตาอธิบายจิตให้ตลอดแหละที่นี่ เป็นบุญกันไปเหมือนกัน
หมดแหละที่นี่ คือไม่ต้องว่าพรก็เป็นบุญ เพราะว่ามันเกิดก่อนพรแล้วบุญนะ ส่วนพร
นั้นมันเกิดทีหลัง

ทีนี้คือเป็นคนที่เข้าใจหลักบุญที่เกิดจากความสงบทีนี้ เกิดจากการที่ไม่ใช้
ภายนอก ใช้ภายในเป็นหลักและก็เป็นการทำสมาธิให้เรามีสมาธิด้วย คือจะเป็น
พลังของสมาธิต่อไปด้วยแหละทีนี้ เพราะว่าเราฝึกไปบ่อยๆ ฝึกประจำเข้ามันกับบุญก็จะ
อยู่ข้างใน ไม่ไหลไม่หลงออกมาข้างนอกแหละทีนี้ มันจะเห็นบุญในใจตัวตลอด
จะต้องใช้ความสงบ อย่างที่พวกฝึกมา ฝึกปฏิบัติธรรมทีนี้ก็เหมือนกัน ก็จะต้องมาอยู่
ด้วยความสงบกันทั้งหมด ก็ได้ความสงบจากทีนี้ กว่าทุกพงที่ผ่านมานะ เพราะว่า
สถานที่ก็สงบ และก็สิ่งต่างๆเสียงกระทบ บ้านเราก็อยู่ไกลอะไรอย่างนี้ ถึงสายวัด
บ้านหรือไร วัดก็มีศรัทธาเลื่อมใสก็พูดถึงหลวงพ่อกันเหมือนกันว่าวัดป่าหมู่ใหม่มันไม่
เหมือนที่อื่น มันเป็นป่าธรรมชาติมันจริงๆ มันไกลบ้านจริงๆ ท่านบอกว่าบางทีถ้าไม่มี
ความอดทนก็อยู่ไม่ได้ ก็เดินบิณฑบาตรก็ไกล ท่านก็เคยพูดถึงอย่างท่านอนันต์ที่วัด
ดอนจั่นนี่ ท่านบอกว่ามีความศรัทธาวัดป่าในเชียงใหม่ทั้งหมดนี้ ผมศรัทธาวัดป่าหมู่
ใหม่แห่งเดียว เพราะว่าผมไปเห็นกับตัวและมากราบหลวงพ่อกี่ครั้งด้วย เพราะวัดอื่น
นี่มันไม่สมบูรณ์เป็นป่าธรรมชาติเหมือนหมู่ใหม่ แล้วก็ไกลด้วย บิณฑบาตรถ้าไม่มี
ความอดทนก็สู้ไม่ไหวท่านว่าอย่างนี้ ท่านก็อยากเอาลูกศิษย์มาฝึกอยู่แต่ก็กลัวว่าจะ
สู้ไม่ไหว ท่านพูดอย่างนี้ อันนี้เป็นคำพูดที่ออกจากปากด้วยความที่เห็น ด้วยการที่
ได้มาเห็นแหละ อย่างครูบาเทืองนี่ก็เคยมา ท่านก็ชมว่า เอ้อ หลวงพ่อไปเลือกที่สร้าง
ที่วัดได้ดี น่าอยู่ร่มรื่นสงบ แต่ตอนท่านมาหลวงพ่อก็ไม่อยู่แต่ท่านมาเที่ยวดู ท่านก็
รู้จักเหมือนกัน

ฉะนั้นเรื่องบุญที่เกิดจากความสงบ เป็นบุญภายในเป็นที่พึ่งภายใน เป็นที่พึ่งทางใจของพวกเราทุกคน เรามีชีวิตอยู่ถ้าเรามีความสงบมีที่พึ่งอย่างนี้เราก็มีความที่มั่นคงแล้วเราก็มีความเป็นอยู่ที่ดีที่นี้ ถึงภาคอื่นตำบลอื่นเดือดร้อนวุ่นวาย ประเทศชาติวุ่นวาย แต่จิตใจเราไม่วุ่นวาย จิตใจเราสงบ จิตใจเรามีหลักธรรมหลักปฏิบัติอยู่ในภายในอยู่ มีที่พึ่งทางใจอยู่ เราก็ไม่เดือดร้อนตามเขาไปหะที่นี้ เพราะว่าที่เขาเดือดร้อนเพราะเขาไม่ได้อบรม เขาไม่ได้รู้เรื่องฝึกตัว ไม่รู้เรื่องที่จะแก้ไขอย่างไร เขาหลงทางภายนอกอย่างนี้ หลงโลกพัฒนาใหม่ หลงวิทยาศาสตร์ที่เจริญเร็วไวเกินไปอย่างนี้ มันแก้ไขไม่ทัน ฉะนั้นเราต้องย้อนหลังถึงอดีตที่เราเกิดมาจนถึงปัจจุบันนี้ ก็จะได้รู้ว่ามันมีการเปลี่ยนแปลงมาตลอด มันไม่หยุดนิ่งหะโลกนี้ แต่ว่ามันเปลี่ยนแปลงแบบไม่ใช่ของเก่าแล้ว มันเปลี่ยนแปลงไปในฝ่ายความเสื่อม ไม่ใช่ความเจริญเหมือนที่ผ่านมาหะที่นี้ มันเจริญแต่สิ่งหลอกลวงเท่านั้นแหละ แต่ว่าผลออกมามันเป็นนความเสื่อม คือให้เราเสื่อมทรัพย์สิน เสื่อมการปฏิบัติที่เราเคยทำมาที่เราเคยมีที่พึ่งอย่างนี้ การทำงาน การเกษตร การบ้าน การเมืองอะไรก็เปลี่ยนแปลงไป ฉะนั้นคือมันทำให้เราเสื่อมทรัพย์สิน เสื่อมสิ่งที่ไม่จำเป็นบางอย่างอย่างนี้ แล้วก็ผิดหลักของคำโอวาทของในหลวงที่ว่าเศรษฐกิจพอเพียงอย่างนี้ มันก็ทำความเดือดร้อนได้อยู่ เพราะว่าเราก็รู้อยู่แล้วว่าเราเป็นญาติโยมเป็นชาวบ้าน เราจะต้องทำมาหากินเอง แล้วก็ปกครองครอบครัวแต่ละคนของใครของมันเอง ถ้าคนไหนไม่คิดเอาหลักธรรมมาใช้ปฏิบัติก็จะเกิดความเดือดร้อน ความวิบัติเกิดขึ้น คือเกิดบาปเกิดความไม่สงบในครอบครัวอย่างนี้ ถ้าเราเอาหลักปฏิบัติธรรมคำสอนพระพุทธเจ้าอย่างที่มีความสงบไปใช้ได้ล่ะ เราก็จะอยู่เย็นเป็นสุขเหมือนที่ในหลวงที่ให้โอวาทไปอย่างนั้น มันจะอยู่เย็นเป็นสุข มีกินมีใช้มีไถ่บ้านไถ่ตัวเรามีเครื่องของทุกอย่างที่บ้านเมืองเราดีนฟ้าอากาศอำนวยให้ การปลูกการสร้างอะไรก็ง่าย มันไม่

เดือดร้อนแห่งแล้งเหมือนแห่งอื่น ภาคอื่นที่เค้าเป็นอยู่เค้าลำบากกันมากกว่าเราก็
เยอะ ก็เป็นอยู่ที่ตัวเราแหละที่นี่

เหตุนี้เราได้พระพุทธศาสนา来帮助เรา ช่วยประเทศชาติบ้านเมืองตลอดถึง
ความเป็นอยู่ หลักประชาธิปไตยจะมั่นคงก็อาศัยพวกเราเข้าใจธรรมะคำสอน
พระพุทธเจ้านี้แหละ ไปปฏิบัติกันที่นี่ ถึงเราไปประชุมไปเป็นฝ่ายบริหารบ้านเมือง
อย่าง อบต หรือ สธ อะไรต่างๆ ต้องเอาหลักศีลธรรมพระพุทธเจ้าไปใช้ ถึงจะสงบ
ร่มเย็น ถึงจะอยู่กันเป็นกลุ่มสามัคคี ทำงานร่วมกันมีผลดีต่อหน้าที่การงานกันทุกคน
ตลอดถึงศรัทธาบำรุงพระพุทธศาสนาก็มั่นคงไปเหมือนกันแหละที่นี่ อย่างที่หลวงพ่อบ
ชมว่าทั้งแปดหมู่บ้านอย่างนี้ ก็ใส่บาตรกันทุกบ้าน พระไปสายไหนก็ใส่เต็มบาตร
อย่างอยู่บ้านปงนี้จนถึงปัจจุบันนี้ก็ยังไม่เปลี่ยนแปลง ก็ยังไม่เพิ่ม คนให้ใส่บาตรแค่สี่
คนเกินเจ็ดคน ก็บางทีก็พร่องๆหน่อยๆ แต่ว่าดีมีพ่อนาที่คนเมื่อก่อนเป็นคนมีฐานะ
เป็นพ่อนาที่มีนามากกว่า เขาก็ใส่ปั้นใหญ่ก็อ้อมอยู่ ก็ใส่ทานเท่าปั้นส้มโอเนี่ยแหละ
เป็นข้าวหนึ่งมันก็เลยอ้อม ถ้าอย่างงั้นมันไม่อ้อมหรือ ถ้าใส่อย่าง(เสียงไม่ชัด) เขาหยิบใส่
เท่าหัวแม่มือนี้ เค้าใส่คนละน้อยๆ ฉะนั้นสิ่งที่เราทำได้ทำบุญไว้ในท้องถิ่นของพวกเราก็
บำรุงพื้นที่ของพวกเรา บำรุงชีวิต บำรุงครอบครัวของพวกเราแต่ละคน อาศัยผลบุญ
ที่พวกเรามีความสามัคคีแล้วก็ทำเป็นประจำอยู่ ไม่ว่าบ้านไหนที่ไหน ท่านเดินไปที่
ไหนก็มีคนเตรียมใส่เตรียมรออย่างนี้

อันนี้เป็นเรื่องพระพุทธศาสนาและบ้านเมืองที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ที่มีส่วน
คุ้มครองช่วยเหลือปกป้องบำรุงรักษาไม่ให้เสื่อมไปจากพวกเราแหละที่นี่ ภาคปฏิบัติก็
เหมือนกันอย่างที่ว่าหน้าที่ของพลเมืองดีมีศีลธรรมก็ต้องมีหลักอย่างเนี่ย เมื่อก่อน
หน้าที่พลเมืองและศีลธรรมที่เอามาเป็นหลักสูตรคำสอนของชั้นประถมมาก่อน ก็คือ
มีสอนเรื่องพระรัตนตรัย และก็มีสอนศีลห้าให้ มีหลักใหญ่ๆแค่นี้ที่เราจะนำไปปฏิบัติ

อย่างเราเป็นชาวบ้าน ถ้าเราปฏิบัติในหลักนี้ได้อยู่ บ้านเมืองเราก็ยังสงบร่มเย็นเป็นสุข เพราะมีทั้งพระพุทธพระธรรมพระสงฆ์ มีทั้งศีล ๕ ข้อ ก็จะคุ้มครองเราได้ทั้งหมดแหละที่นี่ ถึงเราทำบาปอยู่แต่ก็ทำได้เป็นส่วนน้อย เพราะศีลธรรมคุ้มครองเราอยู่ เป็นพระพุทธพระธรรมพระสงฆ์ปกครองรักษาอยู่ ก็ทำให้คนโบราณของเราก็ออยู่เย็นเป็นสุขมีอายุมันขวัญยืนกัน ให้เราารู้ได้เห็นกันมาอยู่

อันนี้เป็นพื้นฐานของพระพุทธศาสนาที่เกี่ยวข้องกับทางโลก เพราะศีล ๕ นี้เป็นศีลสากลของโลก คือโลกทั่วไปหรือว่าศีลอื่นนั้นเป็นศีลที่ปฏิบัติที่สูงไป ศีล ๘ ศีล ๑๐ ศีล ๒๒๗ แต่ศีลพื้นฐานจริงๆคือศีล ๕ ท่านบอก ศีล ๕ ก็เท่ากับตัวเรา ร่างกายของเราทุกคนคือท่านนับว่ามีอวัยวะทั้ง ๕ คือมีแขนสอง มีขาสอง มีหัวหนึ่ง เกิดมาก็มีกันเท่ากันเท่านี้ผู้หญิงผู้ชาย ลูกของใครก็เหมือนกันและก็บอกว่าฉะนั้นศาสนาเกิดขึ้นแล้ว ศีล ๕ ได้มาแต่เกิดทุกคนแล้ว แล้วใครจะปฏิบัติรักษาเอาก็ได้บุญหมดแหละที่นี่ ศีลก็ไม่ขาดเพราะมันได้มาครบ สองมือ สองเท้า หัวหนึ่งอย่างนี้แหละ เราจะเอาศีลไปรักษาไปปฏิบัติ เราจะเอาไปหัดภาวนาไปปฏิบัติธรรมก็เอาตัวนี้แหละ เอาตัวศีล ๕ เนี่ยแหละไปเป็นหลักอย่างนี้ ฉะนั้นการที่เราเป็นฆราวาสหรือเป็นศรัทธาชาวบ้านอย่างนี้ เรามีพื้นฐานศีล ๕ เป็นนิมิต เราก็พ้นจากนรกแหละ ไม่ตกนรกแหละ เพราะว่าอนิสงส์ของศีล ๕ ท่านก็บอกว่าให้ไปสวรรค์ อย่างที่ท่านให้ทำศีลว่า สีเลนะสุขติงยันติ ศีลให้ผลให้ความสุขแก่ผู้รักษาผู้ปฏิบัติ สีเลนะโกคะสัมปทา ถ้ามีศีลแล้วก็มีโกคะสมบัติ ไม่เป็นคนทุกข์คนจน ถึงคนจนมารักษาก็จะเกิดเป็นคนมีได้ สีเลนะนิพุดติงยันติ คือศีลจะได้พ้นทุกข์หมดกิเลสอย่างพระพุทธเจ้าของพวกเรา ก็ไปจากศีล ๕ เป็นพื้นฐาน เป็นต้นของศีลทั้งหลาย ศีลมากมายที่ท่านบัญญัติในพระไตรปิฎกถึงสองหมื่นกับหนึ่งพันชั้น ก็ไปจากศีล ๕ ตัวเดียวเท่านั้น คือไปจากร่างกายของเรา

คนเดียวเท่านั้นที่จะนำไปปฏิบัติให้เกิดผล ให้เกิดความอุดมสมบูรณ์ให้เกิดความสงบ
ร่มเย็นที่นี่

ถ้าเรามีกันทั้งหมดอย่างสมัยคนโบราณนี้เค้าไม่มีการเดือดร้อน การประทุง
การว่ากัน การแข่งแย่งกัน ไม่มี! เพราะว่าศีลธรรมนี้เสมอกัน ต่างคนก็ต่างรู้ความ
เป็นอยู่ความต้องการเหมือนกัน ไม่รู้จะไปขัดกันไปต่อกันไปแย่งกันเอาความทุกข์มา
ใส่ตัวทำไม ก็ตั้งใจทำหน้าที่การงานให้เต็มที่แล้วก็ดีที่สุดแล้ว มีแต่ความเจริญอย่าง
เดียวแหละที่นี่ แต่ปัจจุบันเรานี้มันเปลี่ยนแปลงไป เราก็แก้ไขยากมากแหละที่นี่
เพราะว่ามันผิดไปแล้วนี้ เราจะตีกลับมามันยาก แล้วก็คิดเรื่องที่จะแก้ก็ยาก
เพราะว่ามันผ่านไปผิดไปมันเลยไปแล้ว ฉะนั้นเราถึงคิดถึงเรื่องว่าเมื่อบ้านเมืองจะ
เดือดร้อนขนาดไหน ถ้าเรายังมีศาสนาเป็นเครื่องคุ้มครองเครื่องรักษา ศาสนายังไม่
เสื่อมหายจากเราก็ยังดับความร้อนได้ ยังระงับความวุ่นวายได้ คือระงับเรื่องสิ่งต่างๆ
ที่มันเกิดขึ้นให้สงบลงได้ ด้วยที่พลังของบุญด้วยพลังของศาสนาด้วยความสงบของ
จิต ของชาวพุทธเราขณะนี้คือมีความเมตตา มีความสามัคคี มีความดีที่สร้างมา
ยาวนานตั้งแต่เกิดมาจนถึงแก่ แต่ละคนก็มาก อย่างที่หลวงพ่อบอกว่าบุญที่ไม่เป็นตัวก็
คือเกิดที่มีอยู่ในใจแต่ละคน แล้วบุญที่เป็นตัวคือรูปร่างที่เรามองเห็นกัน ก็จะมีอยู่ทุก
คนแหละที่นี่ มีเรื่องใจบุญ มีรูปร่างที่ได้มาจากบุญที่เกิดมาจากบุญในเบื้องหลังที่ได้
สร้างอบรมมา มาในยุคปัจจุบันเราเจอวิกฤตการณ์อะไรเกิดขึ้นเราก็จะต้องพึ่ง
บุญที่เรามีมา เหมือนเราหาเงินมาตั้งแต่เด็กมาจนถึงแก่ เราก็จะได้ใช้เงินที่เราเริ่ม
ต้นทุนมานั้นแหละ แต่ถ้าเราไม่มีมาเลยนี้ก็ลำบากแหละที่นี่ เราจะมาคิดหาเอาอย่าง
ที่เราใช้ความคิดอย่างนี้มันเป็นไปได้ยาก

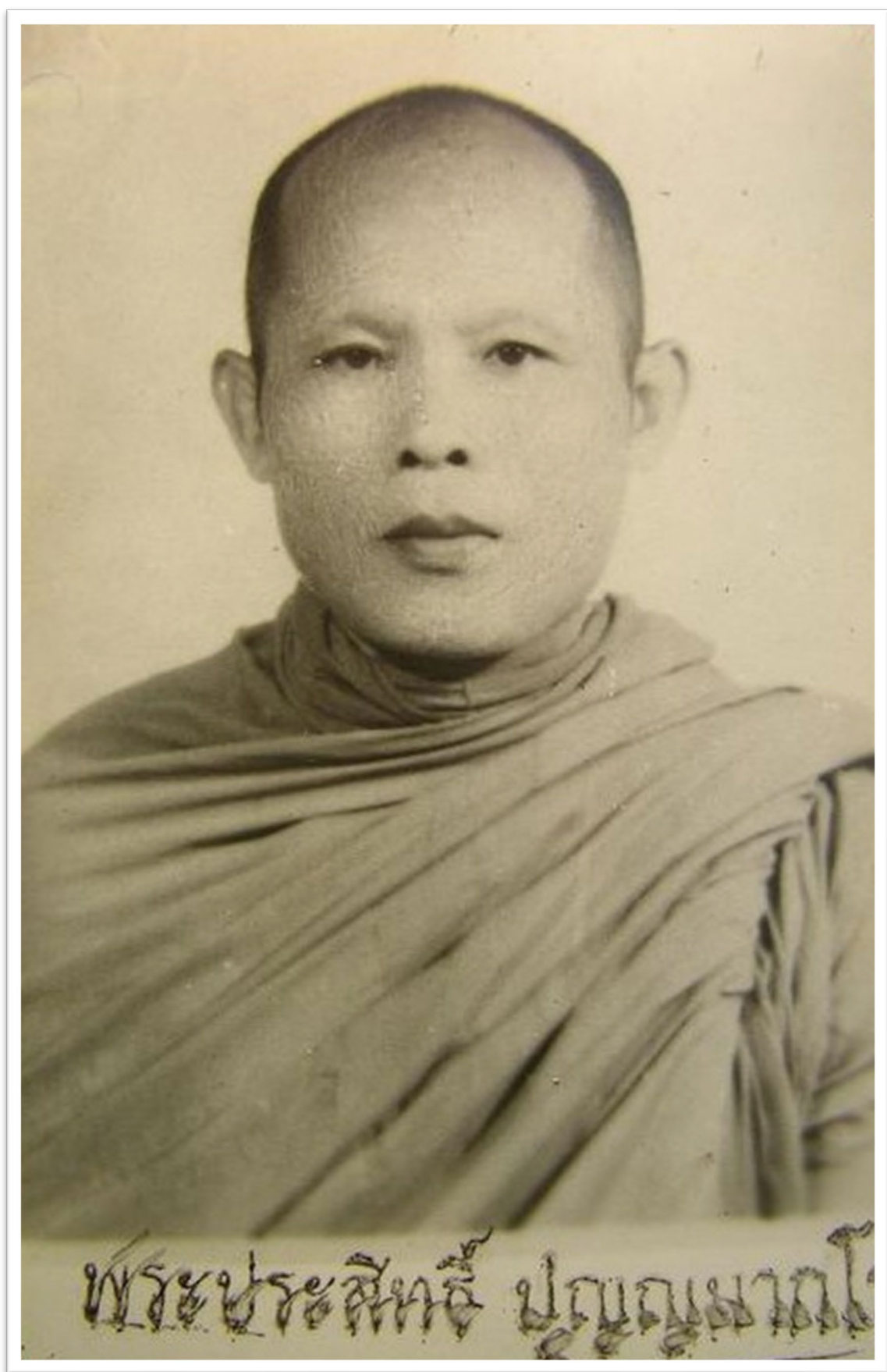
เหตุนี้การที่เราได้มาวันนี้ เราก็เลือกสถานที่คือสถานที่วัดป่าหมู่ใหม่ เป็น
สถานที่ที่เราไม่เคยจัดและเป็นที่ยอมรับ และผู้ฟังก็ได้ตั้งใจฟังด้วยความสงบก็ได้รับ

ความรู้ความเข้าใจในการอบรมธรรมะเกี่ยวกับความเป็นอยู่ การแก้ไขด้านจิตใจและ ก็เป็นการที่จะช่วยเหลือให้ประเทศไทยเราได้เข้าสู่ความสงบ แก้ไขวิกฤติการณ์ที่มัน รุนวายเป็นเดือดร้อนกันที่เฉพาะคนชุมนุมหนาแน่น แต่ถ้าอย่างวัดเรานั้นไม่มีอะไร เดือดร้อนอะไร แต่ว่าชุมชนหนาแน่นนี้เขาบ่นเขาทูลนทูลราย เขาก็ไม่รู้จะทำอะไรกัน แต่ก็ยังดีว่ามีเมตตาไม่ถึงทำลายชีวิตกัน ดังนั้นเราได้มาจัดทำที่นี่ก็เป็นบุญกุศลของ พวกเราทุกคน แล้วก็บุญกุศลที่พวกเราได้อยู่ได้ทำมายาวนานถึง ๒๐ กว่าปีนะ ถ้า นับอายุที่มาอยู่ตั้งแต่แรกมาถึงวันนี้ก็ ๒๑ ปี บุญกุศลส่วนนี้ก็เป็นปัจจัย เป็นที่พึ่งทาง ใจ เป็นที่พึ่งภายในของพวกเราทุกคนที่ได้ทำกับวัดป่าหมู่ใหม่ ทุกคนเป็นเจ้าของ แล้วไม่ใช่ว่าเป็นวัดประจำหมู่บ้านใด วัดหมู่ใหม่ บ้านหมู่ใหม่ก็ร้างไปแล้วอย่างที่ เรา เห็น ก็เลยเป็นของทำบุญแม่แตงสมบุญแบบแบบนี้ แล้วพวกเราได้เข้าใจทั้งธรรมะ ทั้งความเป็นอยู่ สภาพของวัด การปฏิบัติของพระสงฆ์ในวัด และศรัทธาที่อุปถัมภ์ บำรุงวัด ทุกอย่างอย่างนี้ก็ไม่มีสิ่งที่จะเสียหายเดือดร้อนรบกวนวายเป็น เพราะหลวงพ่อบริการ องค์คุณแลหมดทั้งหมด ก็เลยอยู่ในความสงบมาตลอด เราก็ได้บุญจากความสงบที่เรา ได้ทำมาทุกบ้านทุกที่ทุกคนนั่นแหละเป็นเจ้าของร่วมกัน

เมื่อเหตุการณ์บ้านเมืองมีอะไรมาเราก็ช่วยแก้ไข ช่วยเป็นกำลังสามัคคีในฝ่าย ส่วนที่เป็นธรรม ในส่วนที่ถูกต้องอย่างนี้ เราก็จะได้รับผลดีอย่างวันนี้ที่เราได้รับการ อบรมไป เมื่อเราทำได้ นำไปคิด นำไปพิจารณา นำไปปฏิบัติเทียบเท่าดู เราก็จะได้ ความศรัทธา ได้ความปลื้มใจ ได้ความรู้ในทางธรรมะปฏิบัติเข้าเพิ่ม ก็จะเป็นมงคล แก่จิตใจของพวกเราจึงสมกับภาชิตที่อาตมายกไว้นั้นว่า กตัญญูกตเวทิตา อตฺตาทิ อตฺตโนนาโถ คำว่าเรามีความดีที่ทำไว้ เรามีความกตัญญูต่อตัวเรา ต่อประเทศชาติ บ้านเมืองแผ่นดิน ตลอดจนในหลวงของพวกเราอย่างนี้ ก็คือว่าเราเป็นคนดีทุกคน คนที่มีกตัญญูก็เรียกว่าเป็นเครื่องหมายแห่งคนดี อตฺตาทิ อตฺตโน นาโถ ถ้าเราปฏิบัติ

ตามถูกต้องเราก็จะเป็นผู้มีที่พึ่งของตัวเองไม่ได้เดือดร้อนคนอื่นละทีนี้ พึ่งตัวเองได้
ตลอด ไม่เดือดร้อนไม่ต้องไปรบกวนคนอื่น ไม่ต้องไปทุกข์ทวงคนอื่น ไม่ต้องไปแย่ง
ในทางที่ผิด ท่านบอกว่าเป็นที่พึ่งตัวเอง ทำที่พึ่งตัวเองได้ นี่แหละเป็นธรรมะที่นำมา
อธิบายให้โอวาทแก่พวกศรัทธาญาติโยมทั้งหลายก็พอสมควรแก่เวลา ก็ขอยุติเฝ้า
ไว้แต่เพียงเท่านี้

ที่มา: <https://youtu.be/hRlZGdt-z58>

กายวิเวก วาจาวิเวก จิตวิเวก จะต้องครบหมดทุก
อย่าง คือสงบไปพร้อมกัน คือเรื่องทางกาย เรื่องรูป
เรื่องภายนอก มันก็ไม่มีสิ่งวุ่นวายก่อกวน แล้วก็วาจา
คือคำพูดที่เป็นเสียง ที่เป็นลมเกิดกระทบกับจิตกับหู
ก็ไม่มี แล้วจิตของเราก็วิเวก คือไม่มีอารมณ์สัญญา
ต่างๆเข้าไปก่อกวน มันก็เกิดความวิเวกขึ้นทั้ง ๓
อย่างนี้ มันก็เป็นความสุข ทว่าถ้าพูดถึงพระพุทธเจ้า
พระพุทธเจ้าท่านก็จะบอกเป็นความบรมสุขขึ้นในจิต
มันไม่มีสิ่งที่เป็นข้าศึกเป็นสิ่งที่ก่อกวนหละทีนี้

สถานที่สงบมีผลทำให้ใจสงบได้

ก็ไม่จำเป็นต้องใช้เสียงดัง เพราะว่าเราภาวนาฟังมันก็จะได้ชัดเจนขึ้น แต่ถ้าคนอยู่ในที่เสียงรบกวนอย่างนั้นนะ ก็อาศัยใช้เครื่องขยายเสียงนี้ เพราะว่าสถานที่มันไม่สงบนั้นแหละ อย่างสมัยจำพรรษาอยู่ภาคกลางคนมันเยอะ มาทำบุญกันเต็มศาลา แล้วก็พูดกันเกรียวกราว ไม่ค่อยได้ฟังเสียงกัน เค้าก็เลยเอาเครื่องขยายเสียงมาใช้ให้มันดังท่วมเสียงที่คนพูด แต่เราอยู่ในที่ปฏิบัติในที่ภาวนาอย่างนี้ เราก็ไม่ค่อยได้ใช้เสียงดัง

เราอยู่ตามป่า เราอยู่ในธรรมคือป่า ป่านั้นคือเป็นต้นธรรม สถานที่ที่ไหนเป็นป่า ที่นั้นก็เรียกว่าธรรมไปเกิดไปเจริญในที่นั้น แต่ถ้าที่นี่ไหนไม่มีป่า ก็เลสโลกมันก็เจริญในที่มันว่างมันไม่มีป่านั้น มันร้อนแล้วมันก็ไม่สงบอย่างนี้ ฉะนั้นป่าเป็นสถานที่สงบสงัดเป็นที่ปฏิบัติธรรม เป็นที่เจริญพระกรรมฐาน อย่างพวกเราทุกท่านทุกองค์ที่เป็นพระสงฆ์สามเณร ที่เราแสวงหาภาวนาหาเที่ยวธุดงค์กันทั่วทุกหนทุกแห่ง ทั้งในที่ราบและบนเขา เราได้ข่าวที่ไหน มีป่าใหญ่ป่าลึก ก็มีความรู้สึกอยากจะไปปฏิบัติไปอาศัยอย่างนี้ ตั้งแต่สมัยพระพุทธเจ้ามาแล้วแหละ ไม่ใช่สมัยของพวกเราที่มาเล่าสู่กันฟัง มันมีเมื่อครั้งพระพุทธเจ้าของเรา มา ๒๐๐๐ กว่าปีนะ ฉะนั้นป่าจึงเป็นธรรมเป็นที่เกิด ที่อยู่ ที่เจริญของธรรม อย่างที่เราเคยได้รู้ประวัติของพระพุทธเจ้า ก็จะมีเรื่องเกี่ยวข้องกับป่า อย่างที่เราว่าประสูติเกิดมาก็ประสูติเกิดในป่าอย่างนี้ แล้วก็เสด็จออกบวชแสวงหาธรรมตรัสรู้ก็ไปอยู่ในป่า แล้วตรัสรู้แล้วยังอาศัยป่าเป็นที่อยู่เพื่อความผาสุกสงบร่มเย็น เสวยบรมสุขอยู่อย่างนี้ และได้ตรัสรู้ก็ได้ตรัสรู้ในป่า และปรินิพพานก็ปรินิพพานในป่าอย่างนี้

เหตุนี้ความที่ศาสนากับป่ามีความเป็นมาและอยู่ได้ ตั้งอยู่ได้ด้วยกันและกันจะเป็นไปในข้างหน้าก็ต้องอาศัยป่านั้นนะ เพราะป่าเป็นธรรมเป็นที่สงบเป็นที่ร่มรื่น เยือกเย็นเป็นที่อาศัยอยู่เพื่อปฏิบัติธรรม และไม่ใช่แต่เราด้วย ไม่ใช่แต่คนเราร่างกาย คนเรา สัตว์ต่างๆ เขาก็อาศัยป่าแล้วเขาก็แสวงหาป่าอย่างนี้ ที่ไหนมีป่า เคาก็ไปอาศัยอยู่ อาศัยหลบภัย อาศัยกินอยู่ แล้วก็อาศัยความสงบร่มเย็น อาศัยความที่มันมีสิ่งที่เป็นธรรมให้เขาอยู่ได้ ถ้าเกิดไม่มีป่าอย่างนี้ อย่างสัตว์ป่านี่ มันเที่ยวไปในที่โล่งที่แจ้ง ชุมชนผู้คน มันก็ไม่ปลอดภัยไม่รอดแล้ว เคาก็จะล่าจะฆ่ามันกิน อย่างนี้ ฉะนั้นป่าเป็นที่ เป็นธรรมหรือว่าเป็นที่อยู่ของศีลธรรมด้วยอย่างนี้

ฉะนั้นอย่างว่าที่นี้เนี่ย ที่เราอยู่ที่วัดเราเนี่ย มันเป็นที่สงบสงัดปลอดภัยจากเสียงจากสิ่งกระทบกระเทือนภายนอก มันเป็นที่ที่จะให้เราได้รับความสงบ คือความสงบที่ไม่มีสิ่งกระทบรบกวนภายนอก ไม่มีเสียงที่จะมาทำให้ความสงบนั้นวุ่นวายขึ้นมา เค้าจึงว่าเราทำจิตของเรา ภาวนา ทำความสงบในจิตของเราให้เกิดขึ้น มันก็เกิดความชัดเจนขึ้นอย่างที่ว่าเราไม่ได้ใช้เสียง ไม่ใช่เครื่องขยายอย่างนี้ เราใช้แต่เสียงพูด เสียงลมของเราอย่างนี้ มันก็พอดู พอรับกันได้อย่างนี้ แต่ว่าอย่างเราอยู่กันมากอย่างที่เราอยู่เดี๋ยวนี้ หรือว่าจำนวนมากกว่าปกติ แล้วก็ห่างไกลกันเกิน เสียงมันส่งไปไม่ถึง แต่ถ้าพูดถึงว่าเราอยู่เฉพาะมันก็ใช้คำพูด ใช้ลมของเรานั้น มันก็ได้ยินทั้งหมดชัดเจนหมด ฉะนั้นการที่เราอยู่ร่วมกันมีจำนวนมากอย่างนี้ คือมากคือเรานับจำนวน นับส่วนบุคคล

อย่างพระนี้ก็ไม่ได้เรียกบุคคล พระท่านเรียกว่าเป็นองค์อย่างนี้ องค์ก็แปลว่าเป็นองค์หนึ่งเป็นที่หนึ่งอย่างนี้ ถึงว่าองค์ เอก เอกะ อังคะ ก็เป็นองค์หนึ่งอย่างนี้ คือว่าถึงว่าเราจะอยู่มากจำนวนมากอย่างนี้ ก็ให้เราทำความเข้าใจ ทำความเข้าใจ เตือนใจเราไว้ว่าคือเรามีองค์เดียว เราอยู่องค์เดียวอย่างนี้ ให้มีความรู้ในใจของเรา

เอง ไว้เป็นอารมณ์หรือว่าเป็นหลักภาวนา หรือเป็นหลักกรรมประจำกายประจำใจ
ของเราว่าคือองค์เดียว เราจะอยู่กับหมู่ หรือจะไปอยู่ก็คือองค์เดียวอย่างนี้ คือทำ
ความรู้ความเข้าใจให้เป็นองค์องค์เดียวอย่างที่คำพูดที่เรียกกันว่า พระณรงก์
อย่างนี้ ก็พูดถึงว่าพระณรงก์เป็นผู้ไม่เหมือนบุคคล หรือไม่เป็นฆราวาส คือเป็นพระที่
บวชมา มีองค์ศีลที่ได้สมาทานมา แล้วก็มีองค์สมาธิ ที่พระอุปัชฌาย์ท่านสอน แล้วก็
มีองค์ปัญญาขึ้นมาใส่ใจของเราตลอดถึงท่านได้มอบหมายผ้ากาสวพัสดุให้

การที่ได้พบได้ชีวิตเกิดมาในศาสนา เราก็เกิดมาด้วยธรรมด้วยวินัย ด้วย
กรรมฐานท่านว่า ท่านมอบให้ทุกอย่างนั้นแหละ ที่อุปัชฌาย์มอบให้บวชให้ทุกองค์
แล้วก็ได้เรียกว่าองค์พระองค์ณรงก์ คือเป็นองค์เดียว ฉะนั้นถ้าเราปฏิบัติตัว ปฏิบัติต่อ
จิตเราให้ได้ความเข้าใจในปัญญาเกิดขึ้นในใจของเราอย่างนั้น เราจะอยู่ที่ไหน เราจะ
ไปร่วมในหมู่ในคณะที่ไหน เราก็เป็นผู้ไม่เผลอ ไม่หลง ไม่ลืม ไม่ประมาทนั้นแหละ ก็
รู้สึกความเป็นอยู่องค์เดียวของเรา คือไม่ไปยุ่งเกี่ยวอย่างนี้ ไม่ไปมีการกระทบองค์อื่น
รูปอื่น เพราะว่าเรารู้ว่าเรามีรูปมีตัว อย่างนี้ เป็นองค์อยู่ แล้วเราก็มีจิตเป็นเจ้าของ
เป็นผู้รู้ แล้วก็มีไตรสิกขาอยู่คือมีศีลที่ได้มาเท่ากัน แล้วก็มีสมาธิ คือการทำจิต การ
ปฏิบัติจิตของเราให้อยู่ในธรรม คือให้อยู่ในความสงบอย่างนี้ หรือว่ามีใจที่มั่นคงต่อ
สติอารมณ์การรู้กายรู้ใจของตัวเอง ก็เรียกว่าสมาธิ คือมีความมั่นคง ไม่ทำให้อารมณ์
ของจิตของเราแตกออกไปภายนอก ให้รวมอยู่เป็นองค์อย่างนี้ เป็นองค์หนึ่งอยู่ตลอด
ฉะนั้นถ้าเราทำจิตของเราได้อย่างนี้ เราจะอยู่จะไปอะไรทุกอย่างนี้ เราก็เป็นผู้ที่อยู่ใน
คุณพระนั้นแหละ อยู่ในข้อปฏิบัติของพระ ท่านว่าอย่างนี้ จะไม่มีการกระทบไม่มี
เรื่องเดือดร้อน เป็นผู้มีสติระลึกละอยู่ในจิตเสมอ และก็มีสัมปชัญญะคือรู้ตัวอยู่ตลอด
นั้นนะ รู้ว่าเรามีองค์เรียกว่าเป็นองค์พระ องค์ผู้รู้ องค์ศาสนา มีอยู่ในกายในจิตของ
เรานั้นแหละ อย่างที่ว่าเวลาเราอยู่องค์เดียวบ้าง อยู่จำนวนมาบบ้างเราก็จะได้วัดได้

เทียบดู เพื่อเราจะได้รักษาศักดิ์พระ องค์ศีล องค์สมาธิ องค์ปัญญาของเรานั้นแหละ ไม่ให้มันฟุ้งไปหรือซ่านไป ออกไปนอกตัวเราอย่างนี้ รักษาความสงบ

เหตุนี้ความที่เราเป็นพระนี่ ก็เป็นหนึ่งในบริษัท ๔ คือพุทธบริษัท ๔ ก็นับจาก พระนี่แหละเป็นบริษัทที่หนึ่ง จึงเรียกว่าบรรพชิตเป็นผู้ที่มีบุญได้มาเกิดมาบวชใน ศาสนานี้ มาอุปบัติขึ้นในศาสนาด้วยบุญ ไม่ได้เกิดเหมือนเราเกิดมาเป็นคนที่ว่าไม่ได้ เกิดมาตลอดมาอย่างนั้น เราเกิดมาด้วยบุญ อุปบัติมาจากอุปัชฌายะ คือผู้ให้เกิด เป็น ผู้มีบุญและเป็นผู้มีญาณมีความรู้ มีญาณ อุปัชฌายะ ไม่เหมือนพ่อแม่ที่เกิดมาจาก บ้านให้เรา คนละภูมิกัน คนละชั้นกัน ถึงว่าการได้มาเกิดเป็นพระนี่ ได้มาอุปสมบท อุปบัติขึ้นมาด้วยการปฏิบัติ ด้วยกิจของสงฆ์ที่ท่านยกขึ้นมา ท่านใช้สังฆกรรมทำ ขึ้นมา ใช้สีมาใช้โบสถ์อย่างนี้แล้วก็ใช้สวดญัตติจตุตถกรรม ตามพระธรรมวินัย ยกขึ้นมาเป็นพระเป็นสงฆ์อย่างนี้ คือยกขึ้นมาเป็นชั้นสูงแหละที่นี่ ยกออกมาจาก ฆราวาสนั้นแหละ คือว่ามาเกิดในชาติสูงชื่อว่าบรรพชิต บรรพชิตก็แปลว่าภุชเภา แปลว่า ชาติที่สูง เราต้องสำนึกรู้สึกตัวเราอย่างนั้น อย่างเป็นพระนี่สูง เป็นผู้ที่มีบุญที่ได้เกิด ได้ยกขึ้นมาไม่ตกต่ำ อย่างที่เราเกิดในท้องในครรภ์มารดาขึ้นมาสูงอย่างนี้ ความที่ ได้มาสูงเพราะบุญ

แล้วเรามาเกิดร่วมตระกูลของพระพุทธเจ้าด้วยอย่างที่เราเรียกว่าตระกูลศากยะ ตระกูลกษัตริย์ที่พระพุทธเจ้าได้มาอุปบัติเกิด แต่เราก็ไม่ได้เกิดตามตระกูลของ พระพุทธเจ้าจริงๆ แต่เรามาเกิดในตระกูลพระพุทธศาสนา ท่านจึงบอกแล้วว่า สกฺย ปุตฺโต สกฺยกุลลา สกฺยมุณี คือเราได้มาเกิดในเป็นบุตรตระกูลพระพุทธเจ้าในตระกูล มุณีท่านผู้รู้ อย่างนี้ก็ถือว่าได้ร่วมตระกูลแหละที่นี่ ตระกูลของศากยะ ตระกูลที่เกิดมา ของพระพุทธศาสนาเรา เหตุนี้ถ้าเราได้เข้าใจเรื่องที่เกิดที่มา รู้จักที่ของศาสนา อย่างนี้ เราารู้สึกตัวเราขึ้นมาอย่างนี้แหละ เราก็เกิดความภาคภูมิใจที่นี่ เกิดความรู้ที่ว่ามี

ใจในบุญวาสนาที่เราได้มาเกิดด้วยบุญ ไม่ใช่มาด้วยอย่างอื่นทางอื่นละทีนี้ มาด้วยบุญ ถ้าบุญเราไม่มี ไม่พออย่างนี้ มันก็มาไม่ได้ อย่างคนที่จะมาบวชอย่างนี้ บางคนก็คิดอยาก แต่มันก็ไม่ถึงเวลาจะกินได้อย่างนี้แหละสิ มันก็ต้องอดไว้ก่อน ถ้าบุญถึงนี้คิดอยากแต่ก็มีศาสนาพร้อม รอเราอยู่ เราก็พร้อมที่จะกินได้เลย แต่เนื้แต่เราคิดอยาก แต่มันยังรับไม่ได้เหมือนคนป่วย มันก็กินไม่ได้ทีนี้ เหมือนอาหารเหมือนข้าวที่ตั้งไว้มีอยู่ มันก็กินไม่ได้ เหตุุนั้นเราต้องรู้ว่าการที่ได้มาบวชแต่ละคนเนื้ แต่ละองค์เนื้ก็มาจากบุญ บุญหนุนบุญส่งให้มาอย่างนี้

แต่เมื่อเราบวชมาแล้วเนื้ เราก็ต้องมาปฏิบัติมาสร้างมาเสริมมาเพิ่มขึ้นอีกมากมาย เหมือนการเกิดของเด็กอย่างนี้ ไม่ใช่ว่ามันเกิดแล้วมันจะอยู่เนื้ๆ มันจะต้องดิ้นรน จะต้องมีการกินการเจริญวัยอย่างนี้แหละ ก็เหมือนเราบวชก็เหมือนกันละทีนี้ พอเราเกิดขึ้นมา ไม่ใช่เราจะอยู่เนื้เฉยสบาย อยู่แบบไม่มีความขยันหมั่นเพียร ความอดสาหะอย่างนี้ก็ไม่ได้ เราจะต้องสร้าง จะต้องปฏิบัติ จะต้องเจริญบุญเพิ่มความดีอย่างนี้แหละ ที่เราจะมีกำลังมีความเติบโตมีสติปัญญามีบารมีแก่กล้าขึ้น ไม่ใช่เราเกิดขึ้นมาแล้วเรามีเต็มมีพออะไร ก็ต้องมาสร้าง เพราะเราก็รู้ว่าปัจจุบันอย่างนี้ที่เราอยู่ เรารู้ปัจจุบันที่เราอยู่ เราก็ไม่ใช่ว่ามีสิ่งที่ให้เราได้เราเป็นอย่างอดีต เป็องหลังที่พระพุทธศาสนาเคยเจริญมา

สมัยครั้งพระพุทธเจ้า พระสาวก อันนั้นท่านมีบุญมาก ท่านมีบารมีมาก ท่านมีสติปัญญาเต็มเปี่ยม เราต้องทำความรู้สึกเรา เหตุุนั้นเราจะเห็นกันอยู่ทั่วอยู่ เราก็พูดกันว่าทุกสิ่งทุกอย่าง รูปร่าง บุญวาสนา สติปัญญาเราเทียบไม่ได้ เทียบอดีตครั้งก่อนครั้งพระพุทธเจ้าไม่ได้อย่างนี้ เพราะอะไร ก็เพราะบุญ เพราะความดีที่มีมานั้นแหละไม่ได้ เพราะสมัยนั้นท่านสร้างมาเพียงพอสมบูรณ์อย่างนี้ ตลอดถึงท่านเกิดมาในยุคโลก สถานที่ต่างๆเนื้มันก็สมบูรณ์ด้วยกันหมดละทีนี้ มันมาด้วยบุญ กาลเวลามัน

หมุนเวียนมันกำหนดมาเองอย่างนี้ มาถึงเวลาเราเนี่ย มันไม่มีแล้ว มันหมดไป มันผ่านไป แต่ให้เราเข้าใจว่าศาสนานั้น หลักของศาสนาจริงๆมันไม่ได้หมดไป ไม่ได้ผ่านไป มันยังมีอยู่ในจิตในความรู้ที่เราได้ทำความดี ทำความสงบเข้าไปมันถึงจะไปพบไปเห็นได้ตรงนั้น

แต่ส่วนภายนอกให้มันเป็นไปทีนี้ แต่เราจะให้สมบุรณ์ให้เหมือน มันก็เหมือน ไม่ได้แหละทีนี้ แต่มันก็มีหลักเหมือนกัน ที่จะให้เราเอามาปฏิบัติ เอามาทำให้เกิดคุณค่าหรือให้ความรู้ในทางธรรมแหละมันก็มีอยู่ มันไม่ได้สูญสิ้นไปหมด แต่มันมีส่วนที่ร่อยหรอ คือมันไม่มีของสมบุรณ์เหมือนเดิมอย่างนี้ อันนั้นแหละเป็นส่วนหนึ่งที่เราเห็นภายนอก เหตุการณ์ที่เราเป็นบรรพชิตเนี่ยเรียกว่าเป็นชาติที่สูงสุดในพระพุทธศาสนาท่านว่า หรือว่าเป็นสัตว์ที่หนึ่ง หรือว่าเป็นพุทธบริษัทประเภทหนึ่ง หรือว่าภิกษุ ระดับเป็นภิกษุณีเป็นฝ่ายผู้หญิง นอกนั้นก็ยังเป็นอุบาสกฝ่ายฆราวาส อุบาสิกา ผู้ชายผู้หญิงอย่างนี้ ท่านเรียงลำดับไว้อย่างนั้น แต่หลักศาสนาจะยังยืนอยู่ได้จะมั่นคงอยู่ได้ก็คืออาศัยพระ อาศัยชาติบรรชิตท่านว่า คือเป็นหลักเป็นผู้นำเป็นตัวอย่างที่จะชักจูงบริษัททั้ง ๓ นั้นให้ตามไปทีนี้ อย่างที่ว่าภิกษุณีอย่างนี้ก็เสื่อมไปแล้ว แต่ส่วนอุบาสกอุบาสิกานี้ก็ยังมีเหมือนเดิม ยังปฏิบัติกันอยู่อย่างนี้แหละ เราก็ได้ร่วมกันอยู่ เราก็อาศัยอุปถัมภ์บำรุงศาสนาคือพระสงฆ์ให้ได้รับความสะดวก นี่แหละให้ได้ไม่หิวโหยไม่กังวลไม่เดือดร้อนเรื่องปัจจัย ๔ อันนี้ก็ถือว่ามีหลัก มีเครื่องรองรับ

อย่างอุบาสก อุบาสิกานี้เป็นผู้ยังทรงไว้ เป็นผู้ยังสืบไว้ คือไม่ปล่อยให้พระสงฆ์ลำบากในเรื่องความเป็นอยู่ เรียกว่าเป็นผู้ที่ทรงศาสนาไว้ด้วยกัน แต่ว่าก็อาศัยกันนี้ทีนี้ อาศัยพระ อย่างพระอาศัยเป็นตัวอย่างเป็นผู้ฝึกสอนคือว่าเป็นผู้ที่เตือน อย่างอุบาสก อุบาสิกานี้ ถึงว่าอาศัยเข้าวัด เพราะอุบาสก อุบาสิกานี้มีภาระมาก มีกิจที่

จะต้องทำหาเลี้ยงชีพด้วยตัวเองอย่างนี้นะ จะต้องอยู่ด้วยสมบัติด้วยของตัวเองอย่างนี้ จึงว่ามีภาระมีความกังวลมากแต่ก็อาศัยพระ อาศัยพระศาสนานี้เป็นเครื่องที่จะระงับดับความทุกข์ความเดือดร้อนความกังวลความเศร้าโศกเสียใจโรคภัยไข้เจ็บต่างๆอย่างนี้ มันก็เลยเป็นเครื่องที่อยู่ด้วยกัน หนุนกัน อาศัยกัน อย่างที่ว่าโยมก็หันหน้าเข้าวัด พระก็หันหน้าเข้าบ้าน อย่างเราก็ปฏิบัติกันพระก็มีกิจคิดอยู่แล้วก็มีอารมณ์เป็นประจำแหละที่นี้ เมื่อถึงเวลาพระก็ต้องออกจากที่เดินเข้าบ้านไปอาศัยรับบิณฑบาตร นั่นแหละท่านว่าไปโปรดสัตว์ ก็คือสัตว์ก็คือคนนั่นแหละ หรือพวกที่ยังอาศัยยังมีชีวิตยังกินยังใช้อยู่ เนี่ยพระก็เหมือนกัน ถึงพระไปโปรดสัตว์ก็คือโปรดตัวเองแหละที่นี้ เพราะร่างกายพระก็เป็นสัตว์คือมีความที่ต้องการอาหารปัจจัยเครื่องหล่อเลี้ยงชีวิต ก็เดินสวนทางกัน แล้วโยมก็มุ่งมาวัด ก็มุ่งมาปฏิบัติมาทำบุญ มาพึ่งวัดพึ่งความสงบ พึ่งความร่มเย็นของพระพุทธศาสนา มันเป็นการที่อาศัยสวนทางกันอย่างนี้

คืออย่างพระนี่ก็เหมือนกัน เราสวนทางเพราะเราก็เป็นฆราวาสมาก่อน เราก็เกิดมาจากบ้าน โตมาจากบ้าน เมื่อเรามาอยู่วัด เราก็ย้ายที่มาอยู่ เมื่อมาอยู่นานมันก็ไม่ได้คุ้นเคย ไม่ได้สนิทกับเรื่องของบ้าน ก็พระไปก็ได้เมตตา ได้ทำประโยชน์ ได้ตั้งธรรมะ ได้ตั้งสติปัญญา เหตุนั้นสมัยครั้งพระพุทธเจ้าท่านก็ไปเรียกว่าไปโปรดสัตว์ไปโปรดตัวท่าน ไปเจริญธรรมะ ไปได้อุบายต่างๆจากบ้าน บางทีบางองค์อย่างนี้บิณฑบาตรไป ไปพบไปได้ยินดีชั่วเมื่อก่อนได้ผิดกัน คำดำคำอาละวาด ท่านก็ได้อุบายปัญญาวิปัสสนา ท่านก็ได้ธรรมะมาเป็นหลักบรรลุมรรคผลก็มี เพราะว่ามันไม่ค่อยได้เห็นได้เป็นบ่อยๆอย่างนี้แหละที่นี้ ท่านเลยเกิดเป็นธรรมะ เกิดเป็นปัญญารุ่งโรจน์ขึ้นมา ทำให้รู้เรื่องกาม เรื่องกิเลส เรื่องความไม่สงบแหละที่นี้ ไม่ใช่ถ้าไม่มีอย่างนั้นก็จะไปดูความหลง หลงกิเลส หลงความดัดแปลงปรุงแต่ง หลงรูป หลงสีสังขาร

ของคนอื่นอย่างนี้ เพราะว่าตากลีสมันเที่ยวไป มันสอดมันส่องมันถ่ายไป มันก็เป็นเรื่องทำให้พระต้องคืนไปบ้านที่นี้ คืนไปอยู่กับกลีสได้ เพราะมันติด มันหลงมันติดได้ ถ้าไปเห็นเป็นธรรมอย่างนั้นมันก็ไม่ไปหลงไปติดที่นี้ ท่านก็เห็นโทษของกาม เห็นกลีสในที่ฆราวาสที่บ้านที่โลกเค้าเป็นอยู่ จึงได้เมตตา ได้ธรรมะได้คุณธรรม ประโยชน์มากมายหลายที่นี้

ถ้าไปปฏิบัติ มันไม่ไปว่าเราอยากได้อาหาร ข้าวของเขาอย่างที่เราอยากเราเคย อยากให้เขาเอาอันนั้นอันนี้ใส่ให้ ท่านไม่ได้สอนให้ไปแบบนั้น ท่านสอนไปแบบนั้นมันก็ไปกับกลีสที่นี้ กลีสมันก็เป็นเพื่อนติดไปมองไปคิดไปหลงที่นี้ มันก็ไม่สงบหลายที่นี้ มันก็ไม่ถูกตามหลักจิตของพระพุทธเจ้าที่ว่าโปรดสัตว์ คือไม่ใช่จะโปรดทั้งเขา คือโปรดเรา ได้ทั้งสองทาง คือไม่ได้มีความเสียหาย แล้วฆราวาส อุบาสก อุบาสิกาเค้าก็มีส่วนได้ที่นี้ เค้าได้บุญ เค้าได้มีความอิมใจ มีความดีใจอย่างนี้ที่ได้ให้ชีวิต คือให้ปัจจัยก็คือให้ชีวิตนั้นแหละ เพราะว่าไม่ได้เอาไปเพื่ออย่างอื่น เอาไปเพื่อหล่อเลี้ยงชีวิตไปบำรุงรักษาชีวิตให้เป็นอยู่ได้ แค่นี้เรียกว่าเป็นกิจของบรรพชิตหลายที่นี้ เป็นกิจที่หนึ่งของพระพุทธศาสนาด้วย แล้วเป็นกิจเป็นพุทธกิจ เป็นกิจของพระพุทธเจ้าที่ปฏิบัติมาเป็นตัวอย่างของศาสนามาตั้งแต่ครั้งพระพุทธเจ้าที่นี้

การเที่ยวบิณฑบาตร การบิณฑบาตรโปรดสัตว์อะไรอย่างนี้ อย่างที่เราเป็นพระปฏิบัติพระอุคงค์ก็เหมือนกันหลายที่นี้ มันเป็นกิจที่หนึ่ง นอกจากว่าเรางด เราไม่ฉันอย่างนั้นนะ ถ้าเราฉันก็เป็นกิจที่หนึ่ง เป็นกิจแรกของวันหนึ่งของรุ่งเช้าของทุกวันนั้นแหละ ต้องทำก่อน ฉะนั้นท่านจึงบอกว่าเป็นกิจของพระพุทธเจ้าที่ทำก่อนกิจอื่นเรียกว่าเช้า ตื่นเช้าขึ้นมาก็ ปุพฺพณฺุเห ปิณฺฑปาทนฺุจ คือได้อรุณขึ้นมามีอย่างนี้ก็เที่ยวบิณฑบาตรโปรดสัตว์อย่างนี้ แล้วก็พิจารณาถึงเวไนยสัตว์ บุญวาสนาของสัตว์ที่อยู่แต่ละที่ ที่ควรที่จะไปโปรด ท่านจึงบอกว่าเป็นกิจหนึ่งของพระพุทธศาสนา

ฉะนั้นการที่เรามาเป็นชีวิต เป็นพระ เป็นสงฆ์ เป็นองค์ ถ้าเรารู้จักกิจ รู้จักชีวิตของเรา รู้จักคุณค่าความที่เรามาได้มาเกิดในศากยะตระกูล เราเป็นผู้ที่มาจากตระกูลต่างๆที่ไม่เท่ากัน ที่ได้มาบวชในศาสนานี้ มาจากตระกูลต่างๆกัน หลายอาชีพหลายระดับ ถ้าเรามาเกิดในศากยะตระกูลก็เรียกว่าเสมอกันที่นี่ ไม่มีแล้วว่าต่างตระกูล ต่างอาชีพ ไม่มี ต่างเผ่าพันธุ์ไม่มี ก็จะเหมือนกันหมด ก็เหมือนลูกพ่อเดียวตระกูลเดียวอย่างนี้ ส่วนจริตนิสัยที่เราจะมาปฏิบัติหละทีนี้ ก็มาอาศัยดัดด้วยศีลอย่างนี้ เป็นข้อปฏิบัติธุดงค์วัตร อันนั้นเป็นเครื่องดัดกิเลสเข้าไปอีก แต่ถ้าว่าศีลนี้เป็นส่วนที่เคี้ยวบวชส่วนมีจำนวนมีประเภทมาก แต่ส่วนธุดงค์วัตรท่านจำกัด ท่านก็กำหนดไว้แต่ ๑๓ ข้อ อันนั้นเป็นศีลที่ละเอียด เป็นการดัดกิเลสที่ คือแต่ละข้อๆมันเป็นการจำกัด เป็นการดัด เป็นความที่รัดกุมเรียกว่าดัดกิเลส

นอกนั้นก็ยังมีเรื่องการฝึกทำสมาธิ ฝึกทำความสงบ ฝึกทำความเข้มแข็งให้จิตใจของเราที่ยังไม่เข้มแข็งทนทาน เราก็มาฝึกมาเพียรมาปฏิบัติกันตรงนี้หละทีนี้ ทำให้มีความมั่นคงขึ้น อย่างที่เราบวชมาอย่างนี้ บางที่เราก็ไม่ได้กำหนดหรือบางที่เราก็คาดไว้หลายๆ แต่ถ้าเรามีสมาธิมันก็มีความมั่นคงมากขึ้น คือมันยืดยาว มันมีกำลังที่มันจะเป็นไป อย่างนั้นเรียกว่าเราไม่ได้เต็มไม่ได้สมบูรณ์อย่างพระพุทธเจ้า พระอรหันต์เหมือนเมื่อก่อน แต่เมื่อก่อนนี้จะไม่มี...อย่างสมัยของเรา ของเรานี้ก็มีหลายระดับหละทีนี้ มีกำหนดมากน้อยต่างกัน หรือกำหนดเฉพาะวันเดือนนอกในพรรษาอย่างนี้ แต่ของพระพุทธเจ้าไม่มีอย่างนั้น คือบวชแบบมอญกวยชวชีวิต คือไม่มีจิตที่จะกลับคืนอย่างนี้ มันต่างกันตรงนั้นหละทีนี้ แต่นั่นท่านก็มีแต่ปฏิบัติ มีแต่เดิน คือไม่ถอยกลับไปแล้ว แล้วก็หยุดอยู่แล้ว ท่านมุ่งเดินที่จะให้ถึงจุดหมายปลายทางอย่างเดียว แต่มาถึงยุคของเรามันไม่เป็นอย่างนั้นที่นี่ มันก็มัวเมา แล้วมัน

ก็หมุนไปทุกทิศทุกทาง มันก็เลื่อนลอยอะไรต่างๆอย่างนี้ แล้วตัวอย่างมันก็ไม่ได้เต็มแบบอะไรอย่างครึ่งก่อน มันมีความลดหย่อนอะไรต่างๆนี่

ก็ต้องมาดูที่จิตที่ความรู้ของเราแหละที่นี่ เราจะรู้เหตุของความดี บารมีต่างๆนี้ เราจะไปดูรูปร่างภายนอกไม่ได้ เราต้องมาดูจิต ดูความที่เรารู้ ดูกำลังจิต กำลังความสงบมั่นคงของจิต เราถึงจะรู้ เราไม่ใช่ที่เราจะไปวัดด้วยรูปด้วยภายนอกได้ที่นี่ คือมันเป็นเรื่องจิต เรื่องความรู้ เรื่องความดีต่างๆที่เราสร้างมาที่ ไม่ได้เกี่ยวกับรูป แต่เราก็เอารูปสร้างแต่จิตเราเก็บผลมาอย่างนี้นะ เมื่อเรารูปเราสละทิ้งไปอย่างชาติหลังเป็องหลังนี้ เราจะเอามาใช้ไม่ได้แล้ว เราก็ต้องเอาปัจจุบัน เอาความรู้ความดีที่เราใช้อยู่ขณะนี้ เป็นเครื่องนับในจิตของเรานะ มันจะนับได้ที่นี้ แล้วเราพูดถึงสมัย พูดถึงสมมุติที่ล่วงแล้วไปกับปัจจุบัน เราก็จะเอามาวัดกันดูแหละที่นี่ เหตุนี้มันอยู่ที่จิต อยู่ที่ธรรมที่ความรู้ที่เราได้เห็นผล มันอยู่ที่จิตของเราอย่างนั้น

ฉะนั้นอย่างองค์พระ องค์สงฆ์ก็เหมือนกันแหละที่นี่ ถ้าเรารู้ตัวอย่างนี้นะ มันก็ไม่ไปทำผิด ทำล่วงเกินสิกขาบทวินัย ไม่ไปทำมารยาทให้ผิดพลาดเสียหายแหละที่นี่ เพราะว่าหลักธรรมวินัยของพระพุทธเจ้าที่ท่านสั่งไว้หมดแล้ว ท่านมอบไว้ให้หมด พระพุทธเจ้าไม่ได้เอาไปติดตามพระองค์ไป ท่านมอบไว้คืนให้โลกเราหมดแหละที่นี่ แต่ถ้าเรามาปฏิบัติรักษาวินัยมันก็จะอยู่ในเรา เราก็จะได้รับความคุ้มครองป้องกันความสงบร่มเย็นอะไรต่างๆอย่างนี้ มันก็จะเป็นผลปัจจุบันอย่างนั้น ถึงว่าปัจจุบันมันจะเปลี่ยนแปลงรูปร่างวัตถุต่างๆอย่างนี้ แต่ถ้าพูดถึงหลักปฏิบัติศีลธรรม ก็ยังคงไว้เหมือนเดิมหมดแหละ ท่านไม่ได้ถอดออก ท่านไม่ได้เพิ่มเข้า ก็เรียกว่าคงไว้ แต่ถ้าเราไม่ดูในจิตในความสงบในความรู้ มันก็ไม่วัดแหละที่นี่ ถ้าเราดูส่วนภายนอกดูวัตถุสิ่งที่เขาเปลี่ยนแปลงไป ก็ลืมหืม ลืมหลักศาสนา ลืมฐานะ ลืมความเป็นพระ หรือลืมน้องพระ มันลืมนะ แต่ถ้าเราสำนึกได้ มันจะไม่เสียหายที่นี่ เราจะเกิดความดีใจ ความภูมิใจ

เกิดรู้จักสงวนรักษา เพราะว่าเราที่ได้มาเกิดเป็นศากยบุตรก็ไม่ใช่ธรรมดาเนทีนี้ ต้องมีบุญเป็นกำลังมาให้เรา อย่างที่ว่าได้มาบวชอย่างนี้ ก็เป็นบุญทำให้ ถ้าไม่ใช่บุญ ไม่ใช่บารมีความดี มีกำลังก็มาไม่ได้

อย่างที่เล่าอธิบายให้ฟัง นี่เรียกว่าเราปฏิบัติเพื่อให้ศาสนา ให้การปฏิบัติของเรานั้นได้รับความสงบ ได้รับผลหรือว่าได้มรรคผล มันก็ได้ไปจากการปฏิบัติและมรรคผล ได้จากการเดิน มรรคแปลว่าทางเดิน เราเดินจิตของเรา เดินด้วยการเดิน ไกล เดินสูง เราก็ไปตามอย่างนี้ ถ้าเราเดินต่ำ เดินสั้น เดินน้อย ผลมันก็ไปตามนั้น ฉะนั้นเรื่องมรรคผลนั้นมันเป็นของคู่กันอย่างนั้น ถ้าเราไม่เดินมันก็ไม่มี อย่างที่ว่าเราเดินจงกรมอย่างนี้ ถ้าเราไม่เดินมันก็ไม่มีแหละ รอยมันก็ไม่เกิด รอยเท้าไม่มี ถ้าเราจะทำให้มีเราต้องเดิน มันเกิดขึ้นแล้วคือทางมันเกิดขึ้นแล้ว มรรคเกิดขึ้นแล้ว ถ้าจิตเราอยู่ในความสงบหรือเราเดินมีสติ มีคำบริกรรมอย่างนี้ มีสัมปชัญญะรู้ตัวเราว่าเดิน ว่าก้าวอยู่ อยู่ในภาวนา อยู่ในพุทโธ นั้นมันก็อยู่ในมรรคอยู่ในทางแล้วทีนี้ ผลที่มันได้รับมันก็รับตามส่วนมัน ถ้าจิตเราสงบได้ดี ผลมันก็ดีตามกัน นั่นก็เรียกว่า เราต้องเดิน ต้องทำรอยอย่างนั้นนะ ทำทาง ทำให้มีอยู่ ถ้าเราทำอยู่อย่างนั้นมันก็มีแหละ ทีนี้ มันมีให้เราเห็น มีรอย มีเครื่องหมาย ฉะนั้นถ้าเราไม่ทำนี้ มันก็ไม่มีไม่เป็น ไม่ว่าอะไรทุกอย่างนั้นแหละ สิ่งที่เราได้สมบัติต่างๆก็เหมือนกัน มันได้ผลมาจากการทำการปฏิบัติหมดทุกอย่าง ที่เราได้มานะ ไม่ใช่ว่ามันเลื่อนลอยมา หรือมันหลงมา อย่างนี้ไม่มี ก็ได้มาจากการปฏิบัติ การทำทุกอย่างนั้นแหละ ถึงว่าทำให้เกิดได้มาได้มีนี่ จึงท่านเรียกทางศาสนาท่านเรียกว่า บารมี ก็มาจากปฏิบัตินั้นแหละมันถึงมี

แต่ถ้าเราไม่ปฏิบัตินี้ เรานึกเอาอย่างนี้มันก็มี แต่ว่ามันเป็นผลของความดีของบุญที่เราทำ อย่างที่เราว่าสมบัติทิพย์ มันก็มาจากความทุกข์ มาจากการทำ อย่างว่า เทวดา เทวบุตร เทวดาอย่างนี้ เค้ามีสมบัติทิพย์ เค้ามาจากทาน จากศีล จากภาวนา

มาจากเค้าทำนั่นแหละ มาจากทุกข์ มันทำขึ้นมา ดีขึ้นมาผลเป็นบุญนะมันก็เป็น
ทิพย์ มันก็เป็นสูงขึ้นมาอย่างนี้ มาจากต่ำ อย่างที่เราเขียนเป็นตัวหนังสือ ทุกข์ ก็อยู่
ต่ำ สระอุ ทุกข์ ทุกชะ ทุกซัง แต่ว่าถ้ามันได้ผลสูงขึ้นมา เราก็ลบออก เอาความดีขึ้นมา
ใส่ก็เป็นทิพย์ เอา พ พาน ขึ้นมาสะกดเข้าไปก็เป็นทิพย์นะ มันก็เป็นทิพย์ไปทีนี้ มันก็มา
จากทุกข์นั่นแหละ นี่การมาของศาสนาก็เหมือนกันทีนี้ การได้มาบวชของความเป็น
พระเป็นสงฆ์เป็นบรรพชิตก็เหมือนกัน เราจะได้มาอยู่ในภพในเพศสูงก็มาจากต่ำ
เหมือนกันแหละทีนี้ เหตุการณ์ที่เราปฏิบัติก็เป็นการรักษา เป็นการที่สร้างชีวิตสร้าง
กำลังให้มันสมบูรณ์เต็มที

หรือว่าเรื่องเราอาศัยสถานที่สงบ อาศัยป่าเป็นธรรมเป็นเครื่องช่วยให้เราได้
ปฏิบัติเข้าถึงความสงบอย่างนี้ ที่ว่าเป็นอาศัยของพระพุทธศาสนา ตั้งแต่ครั้ง
พระพุทธเจ้ามาจนถึงเราทุกวันนี้ อย่างนี้ ถ้าเราจะไปอยู่ในที่ชุมชนกลางถนน กลาง
บ้านเมืองก็ทำได้ แต่มันก็ไม่ดี ไม่สงบ ไม่เหมาะกับการปฏิบัติอย่างนี้ เหตุนี้เรารู้กัน
เหตุนี้สถานที่นี้ถึงใครมา มันไม่มีสิ่งก่อกวนเพราะมันไกลมันห่าง เราก็รู้เลยว่ามัน
สงบ เมื่อความสงบมันละเอียดเข้า เราก็รู้ว่าเสียงข้างนอกอะไรต่างๆนี้ มันก็เกิด
ความรู้สึกแหละทีนี้ ว่ามันไม่ถูกกับความสงบ มันรบกวน มันกระทบกระเทือน อย่างนี้
ความสงบมันก็จะบอกให้เรา มันจะเป็นเครื่องวัดให้เราทีนี้ เหตุนี้เราต้องฝึกจิตฝึก
กายให้ได้รับความสงบหรือที่สงบอย่างนี้ เช่นนั้นท่านจึงบอกว่ากายวิเวก วาจาวิเวก
จิตวิเวก จะต้องครบหมดทุกอย่าง คือสงบไปพร้อมกัน คือเรื่องทางกาย เรื่องรูป เรื่อง
ภายนอก มันก็ไม่มีสิ่งรบกวนว่ก่อกวน แล้วก็วาจา คือคำพูดที่เป็นเสียง ที่เป็นลมเกิด
กระทบกับจิตกับหูก็ไม่มี แล้วจิตของเราที่วิเวก คือไม่มีอารมณ์สัญญาต่างๆเข้าไป
ก่อกวน มันก็เกิดความวิเวกขึ้นทั้ง ๓ อย่างนี้ มันก็เป็นความสุข ทว่าถ้าพูดถึง

พระพุทธเจ้า พระพุทธเจ้าท่านก็จะบอกเป็นความบรมสุขขึ้นในจิต มันไม่มีสิ่งที่เป็น
ข้าศึกเป็นสิ่งที่ก่อวุ่นหละทีนี้

นี่เราเหมือนกันอย่างที่อยู่ธรรมดาเราไม่มาก แต่ถ้ามีงานมีการนัดกันรวมกัน
อย่างเราเห็นอย่างนี้ อย่างพระเถรอย่างนี้ ก็ไม่ใช่อยู่ที่นี้ มาจากหลายที่มารวมกัน
ต่างครูต่างอาจารย์ต่างสำนักมากอะไร เราจะได้ดูกัน ดูตัวอย่าง ดูแบบที่เราเคยมีครู
มีอาจารย์อย่างนี้ เหตุนั้นเราก็ดู และที่ไม่ได้รับการฝึกอบรม ไม่มีครูบาอาจารย์ท่าน
ฝึกสอนอย่างนี้ ก็ต้องให้มาดูตัวอย่างที่ผู้ท่านมีหลักมีมารยาทมีข้อวัตรที่เป็นตัวอย่าง
ดูได้ เพราะว่าเรากระจาย เราอยู่กันหลายที่อย่างนี้ แต่ส่วนหลักธรรมหลักวินัยหลัก
อุดมคติมันไม่แตกต่างกัน แต่ส่วนบุคคลส่วนตัวส่วนองค์ที่ไม่ได้ศึกษาไม่ได้วิชา
มันก็ต่างไป เหตุนั้นเราทำความเข้าใจหรือปฏิบัติให้มันเข้าทางเส้นเดียวกันได้
มันก็ไม่มากไม่แตกต่างที่นี้

อย่างที่เราว่ามากองค์ ก็ไม่มาก ก็คือเรามีองค์เดียวนั้นแหละ กิจที่เราจะต้อง
ปฏิบัติจะต้องดูก็คือองค์เดียวของเรานั้นแหละ ส่วนองค์อื่นจิตอื่นเค้าก็มีหน้าที่นี้เราก็
รู้อย่างนี้ นี่แหละเรียกว่าเป็นผู้ที่ไม่หลงไม่ลืมหัด ไม่เผลอไม่ประมาทเรื่องการปฏิบัติ
การรักษาจิตของเราหละทีนี้ ก็เป็นผู้ที่เรียกว่าอยู่ในคุณของพระพุทธเจ้า พระธรรม
พระสงฆ์อยู่ คือไม่ปล่อยให้ตัวหลงลืมหัดเผลอประมาท ไม่มีการที่เรียกว่า
กระทบกระเทือนในสถานที่ในหมู่อย่างนี้ ก็เป็นผู้ที่เรียกว่าปฏิบัติดีต่อหลักธรรมวินัย
เป็นผู้ที่เรียกว่าเป็นบรรพชิตที่สมบูรณ์ตามแบบพระพุทธเจ้าที่นี้ คือเป็นชาติที่หนึ่ง
เป็นชาติที่มีความรู้ มีความเป็นอยู่สูง มีศีลธรรม มีคุณธรรม ไม่ใช่เราอยู่ทั่วไป นี่
เรียกว่าเป็นคำเตือนใจ เมื่อเราได้ฟังเข้าใจ นำไปพิจารณาปฏิบัติบ่อยเข้ามา รู้จิตของ
ตัวเอง ปฏิบัติร่างกายของตัวเอง ด้วยความที่เรารักความดีความสงบในกายในจิต

ของเราอย่างนี้ เป็นผู้ไม่ประมาท ก็จะมีแต่ความรุ่มเย็นในศาสนา ขอยุติไว้แต่เพียง
เท่านี้

ที่มา: https://youtu.be/i_ekxifCEvk

ท่านจึงว่าเป็นผู้รู้ ไม่หลง คือเห็นแล้วก็รู้อย่างเห็นรูป
ก็รู้ว่าเป็นรูป แต่ถ้ากิเลสก็จะว่าต่อไปว่ารูปสวย รูปไม่
สวย มันก็ว่าไปอีกหลายเรื่องแหละทีนี้ แต่ว่าถ้าความรู้
ธรรมดา ก็รู้ว่าเป็นรูป รูปอะไร ก็คือรูป ทัวโลกก็คือรูป
โลกก็คือรูปโลก เสียงก็เหมือนกัน ก็มีเสียงเดียว
เท่านั้นคือเสียงที่มันดังให้กระเทือน จะเป็นเสียงอะไร
ก็ตามก็คือเสียงแต่ละอย่างๆ ก็รู้ว่าไม่มีหลาย ไม่มี
มากมายอะไร มันมีอย่างเดียวทีนี้ ให้เราเข้าใจ เรารู้
เราก็ไม่ไปวุ่นวายกับสิ่งที่มากกระทบเรา จะเป็นรูปก็
รูปเดียว ก็ดูคนๆเดียวก็กล้านในโลกก็คนๆเดียว จะ
เป็นเสียงก็เหมือนกัน จะกล้านเสียงเท่าไรหรือเสียง
เดียว ก็มีหมด

เสียงโลกกับเสียงธรรม

ตั้งสติให้ดีเพราะว่ามันมีเสียงโลก เสียงโลกที่เราได้ยินอยู่นี้ เสียงโลกน้ำมันขึ้นไปข้างบนอากาศ มันลอยไปแล้วมันตกลงมาใส่แผ่นดิน นี่ก็เลยเป็นเสียงโลก ทำให้มีเสียง เหตุนั้นคนเราที่เข้ามาปฏิบัติธรรม มาฝึกภาวนาหาความสงบคือทำความสงบ ให้จิตของเราแต่ละคนก็ต้องหาที่หลีกจากเสียงโลก อย่างพวกโยมพากันมาอบรมมาปฏิบัติธรรมในวัดนี้ ก็เห็นเสียงโลกเต็มบ้านเต็มเมืองที่เราอยู่กันแล้วก็ยังเป็นเสียงโลก คือเสียงธรรมแท้ๆมันสงบ มันไม่ได้รับกวนสิ่งภายนอก มันเข้าไปสงบอยู่ในจิตในสมาธินี้ เหตุนั้นเราต้องรู้จักการปฏิบัติเพื่อให้ความสงบเกิดขึ้นในจิตของเรา ถ้าโลกมันเป็นเจ้าของอยู่ เป็นเจ้าของรบกวนมันก็ไม่สงบ มันดัง คือเราต้องการให้สงบ เราก็ต้องมาทำสมาธิทำความสงบ มีสติอ่อนเข้ามาภายในมารับรู้เฉพาะจิต เฉพาะความสงบ สิ่งที่ไม่สงบมันอยู่รอบนอกมันอยู่ในวงโลก วงโลกที่เราได้อยู่ได้ยินนี้ มันก็เลยต้องหาที่หลีกที่หลบ มันมีมุมสงบมันมีที่ที่ไม่มีสิ่งกระทบ มันก็เป็นความสงบ เราก็อาศัยไปใช้สถานที่อย่างที่เราปฏิบัติกันอยู่เป็นส่วนตัวเป็นที่เฉพาะองค์ เราก็ได้ความสงบเพราะไม่มีการกระทบเสียงก่อกวน มันเป็นแต่เสียงของเราชีวิตเดียวที่รู้จัก เสียงที่มีในตัวเรานะ มันก็ไม่ใช่อันตรายแก่ความสงบ

เหตุนั้นเราอยู่ในโลกที่ไม่สงบแต่จิตดั้งเดิม จิตที่ต้องการความสุขความสงบก็มีอยู่ในทุกคนคือหาความสงบเป็นเครื่องอยู่ หาที่สงบเป็นที่พักผ่อน ฉะนั้นความสุขที่เกิดจากความสงบเป็นความสุขที่ว่าไม่อาศัยสิ่งภายนอก ไม่อาศัยวัตถุ ไม่อาศัยอารมณ์เครื่องบำรุงบำเรอ เป็นความสุขล้วนๆเฉพาะจิต ไม่ได้มาเกี่ยวข้องกับภายนอก หละที่นี้ ไม่เหมือนอย่างที่เรามีความสุขอยู่กับการได้ของ การได้กินได้ดีมีรสอาหาร ได้ใช้บริโภคของสิ่งๆต่างๆ มันไม่เหมือนอย่างนั้น มันเป็นความสุขที่ปราศจากสิ่งของหรืออารมณ์ สิ่งปรุงแต่งภายนอก มันเป็นความสุขเกิดจากจิตสงบดังที่เคยเทศน์คราว

ก่อนว่า ความสุขอื่นยิ่งกว่าความสงบไม่มี ท่านเป็นภาษาบาลีว่า นัตถิสันติปรมมังสุขัง
ความสุขอื่นยิ่งกว่าความสงบไม่มี เพราะความสงบนี้ให้ความสุข ให้ความไม่กระวน
กระวาย เพราะความสงบทั้งกายทั้งจิต ถ้าเราพร้อมทั้งกายทั้งจิตก็เรียกว่าความสุข
ไม่มีอาการเกี่ยวกับอามิส เกี่ยวกับวัตถุสิ่งต่างๆของใช้ของวัตถุภายนอก เหตุฉะนั้นเรา
ได้ความสุขทางโลกดังที่ว่าเป็นความสุขที่อาศัยปัจจัย อาศัยเครื่องใช้ อาศัยความได้
สิ่งต่างๆมาเป็นสมบัติที่เราต้องการ

ถ้าเรามาเอาความสงบสุขทางธรรม เราไม่ต้องดิ้นรนชวนวาทะที่นี้เราปฏิบัติ
เรามาฝึกจิต ฝึกภาวนา ฝึกทำความสงบให้จิตของเรา พยายามที่จะแก้ไขจิตของเรา
ที่มันติดกับความสงบภายนอก อย่างติดวัตถุติดอามิสติดปัจจัยภายนอกอย่างนี้ เรา
ก็จะได้ไม่มาเกี่ยวข้อง จิตมันก็เข้าไปภายใน น้อมจิตเข้าไปอยู่ในความสงบ เข้าไปรู้
ความเจียบ ความสงบของจิต มันไม่มีเสียงกระเทือนเหมือนโลกหละที่นี้ มันก็สงบนิ่ง
อย่างที่เราทุกคนมีชีวิต เวลามันสงบ เวลามันพักผ่อน เราก็จะได้รู้สึกว่าได้เกิดความสุข
ในการให้ความสุขทางจิตทางกาย คือไม่มีสิ่งก่อกวน ถ้ามีสิ่งก่อกวนมีสิ่งกระทบมัน
ทำให้การพักผ่อนหรือสติของเรามันสะดุ้ง มันก็ไม่มีความสุข มันมีอารมณ์ภายนอก
เข้าไปกระทบเกี่ยวข้อง หรือมีอารมณ์ปรุงแต่งไม่ยอมสงบ ไม่ยอมอยู่กับสมาธิ
ภาวนา มันมีอาการความสะดุ้งความกลัวต่างๆอย่างนี้ ฉะนั้นมันก็ไม่มีความสุข
เพราะว่ามันมีเสียงโลก มันมีสิ่งกระทบ มันมีอารมณ์รบกวนซึ่งมันเป็นข้าศึกแก่ความ
สงบ คือมันรบ รบอยู่ในจิตในอารมณ์ของเรา มันสู้กัน สู้กันกับความสงบ ความสงบ
กับความไม่สงบมันเป็นคู่ต่อสู้ มันเป็นศัตรู มันเป็นข้าศึกท่านว่าอย่างนี้ ทางธรรม
ท่านก็เรียกว่าเป็น นิรวณธรรม คือมันเป็นตัวมาเรียกร้อง มาก่อกวน มาวิงวอน จึงว่า
นิรวณ

อย่างพวกนิวรรณข้อหนึ่งก็คือ กามะฉันทะ ความที่รักใคร่ ความพอใจในกามคุณ ในความรักความหลงของกายเรา เรียกว่ากามะฉันทะ คือความรักใคร่ความหลงไหลในร่างกายของเราเอง แล้วก็ส่งจิตลงไปหาร่างกายของคนอื่น เหมือนอย่างเป็นผู้ชาย เพศผู้ชายอย่างนี้ก็หลงกายของเรา ไม่รู้ หลง เมื่อเราส่งออกไปข้างนอกอื่น เราก็ส่งไปทางเพศที่ตรงกันข้ามอย่างนี้ อย่างผู้ชายก็หลงผู้หญิง ผู้หญิงก็หลงตัวของเราเองแล้วก็ส่งไปหลงคนตรงข้ามอีกคือผู้ชายอย่างนี้ ก็เรียกว่าเป็นกามะฉันทะ

นอกนั้นก็ พยาบาท ก็เป็นนิวรรณตัวหนึ่งที่นี่ มันทำให้เราลำบาก ลำบากกับเรื่องความรักความใคร่ความพอใจในร่างกายในความหลงกายอะไรต่างๆ ท่านก็ว่า พยาบาท

ถีนมิทธะ จิตที่เราอยู่ในที่ความรักความใคร่ความหลงร่างกาย นี่เป็นเครื่องครอบจิตใจเรา ท่านบอกว่าถีนมิทธะ ถีนๆนั้นมันเป็นที่มีด มันเป็นอารมณ์มีด มันเป็นความมีดของกิเลสของจิต มันปิดบัง มันไม่ให้เราเห็น เป็นความดำของจิตคนเราและสัตว์ ท่านว่า ถีนมิทธะ

นอกนั้นก็ อุทัจจะ ฤกฤจะ พหิจิตมันไม่มีความสงบ ไม่มีความร่มเย็น ไม่มีความรู้ความสว่าง ที่นี้มันก็เป็นที่มีด แล้วก็เป็นที่ฟุ้งซ่านรำคาญหงุดหงิดอึดอัดเหมือนเราอยู่ในที่ไม่ปลอดโปร่ง อยู่ในที่บังคับท่านว่า อุทัจจะ ฤกฤจะ

นอกนั้นนิวรรณตัวสุดท้ายก็เรียกว่า วิจิกิจฉา เราเป็นมาจากข้อต้นคือข้อกามะฉันทะ ความหลงกายของเรา ความรักกายของเรา จึงว่ากามะฉันทะ ทำให้เกิดวิจิกิจฉาในที่สุด คือหลงความรักความใคร่ความสวดยความงาม แล้วก็เพลินก็ติดก็มีความถูกใจในอารมณ์ ท่านจึงบอกว่า มันเป็นพวกอารมณ์ของโลกกิเลส เป็นนิวรรณเป็นตัวที่มาไหว้มาวอนมาหลอกลวง เป็นมารยา เรียกว่าเป็นมารยาของจิต ที่มันแฝง

มากับจิตกับกิเลส มันเป็นเชื้อที่อยู่ด้วยกันมา ท่านจึงว่ามารยา มารยาก็คือเป็นพวก มารของจิตของสมาธิ มันเกิดมาด้วยกัน มันแฝงหลบซ่อนอยู่ด้วยกัน ก็เป็นเรื่องของ ตัวเราทุกคนแหละที่นี่ มันอยู่ด้วยกัน เกิดมาด้วยกัน อาศัยเจริญอยู่ด้วยกัน แล้วก็ติด พันไปด้วยกันอย่างนั้น ก็เอาความหลงเป็นเครื่องผูกมัดกันไป

ฉะนั้นท่านจึงให้มาหาความสงบ มาตั้งสติ มาเจริญภาวนาให้เกิดความรู้ ให้ เกิดสติปัญญาขึ้นจากการปฏิบัติ ไม่ใช่เรามาคิดนึกเอาธรรมดา เราต้องมาฝึกมา ปฏิบัติด้วยตัวของเรา ด้วยใช้ร่างกายของเราทำเอา ถ้าเรามาเอาตามตัวหนังสือ ตาม ความรู้ทางพระธรรมคำสั่งสอนของพระพุทธเจ้า เราก็ได้แนวทางในเบื้องต้นแต่มันก็ ไม่ใช่เป็นความรู้ของเรา มันเป็นแนวทางเบื้องต้น มันเป็นสัญญาความจำที่จะนำเรา เข้าไปเป็นหลักปฏิบัติ เป็นข้อปฏิบัติเพื่อแก้ เพื่อแก้สัญญาที่เรานำเข้าไปเป็น ตัวอย่าง หรือเป็นคำสอน มันเป็นสัญญาอยู่ ถ้าเรามากลั่นกรองมาภาวนามาปฏิบัติ ธรรมให้มันได้ผ่านความสงบ ให้มันได้ความรู้ความเข้าใจในเรื่องของหลักของกิเลส ของนิรวณ ของตัวร่างกายของเราอย่างนี้ให้เข้าใจ พอเราเข้าใจแล้วก็จะเกิดความรู้ มาจากส่วนความสงบส่วนภายใน เกิดมาจากปัญญา เราก็ได้แก้ไขมาจากพวก สัญญาที่เรานำไปเป็นแนวทางก่อน เป็นข้อคิด

แต่เราไปพิจารณาเกิดความรู้ความเห็นชัดเจนแจ่มแจ้งขึ้น เราเกิดปัญญาขึ้น ก็ เปลี่ยนแปลงจากความจำสัญญาที่เรานำไปแต่เรามาแก้ไข เอามาปฏิบัติ แก้เรื่องรูป เรื่องนิรวณต่างๆ ที่มันมีประจำ ทำให้เราเกิดขึ้นมาในโลก ก็มาจากพวกนิรวณพวก กรรมต่างๆที่เราไม่ได้แก้ เราไม่ได้ปฏิบัติให้รู้จัก ถ้าเรารู้จักทางแก้ รู้จักเจริญปัญญา มาให้เกิดความรู้ ทำสติให้มีกำลังแก่กล้า ทำสติให้มั่นคง ทำสติให้เจริญก้าวหน้า เรียกว่าเราทำเพื่อไม่ให้พวกมารพวกกิเลสพวกนิรวณต่างๆที่มันเป็นตัวมาร ที่มันจร อยู่ในจิตของเรา ที่มันเที่ยวมาหลอกเรา

ดังนั้นกิเลสมันก็เป็นผี เป็นผีหลอก คือมาหลอกคนที่กลัว คนที่กลัวให้ตกใจ ให้สะดุ้ง เหมือนอย่างที่จิตใจของเราไม่มีกำลังเข้มแข็ง พอมันหลอกเอาเราก็สะดุ้ง เราก็พะวง เราก็แพ้อ จากที่จิตของเราไม่เข้มแข็งไม่แน่นอนหนา เหมือนเราถูก เราตื่นเสียงเตือนเรื่องต่างๆ ถูกหลอกอย่างนี้ เราก็สะดุ้ง กิเลสมันหลอกจิตให้กลัว ให้สะดุ้ง มันมาเหนียววอน มันมาแสดงเป็นเรื่องสอนจิตให้เรารู้ คำก็มีหน้าที่ อย่างมารยาอย่าง กิเลสอย่างนี้ ชื่อก็ชื่อวามาร เป็นมารยา การตกแต่งการแก้การวิธีทำ วิธีปรุง วิธีคิดต่างๆนี้ ทำแปลกปลอม ทำให้หลงไหล ทำให้ติดใจจึงวามารยา ผู้ที่มีมารยาของกิเลส ดังนั้นมารจึงเป็นคู่ศานามาตั้งแต่พระพุทธเจ้าของเรา การที่เราสร้างอะไรใครๆก็พบปะแล้วก็พูดกันอยู่ตลอดว่า เอ้อ ทำดีก็ยังมีมาร คือว่ามันไม่ได้เลือกใครที่นี้ ใครจะทำอย่างไรเขาก็ต้องมีมารเข้าไปขวาง ทำดีก็ยังมีมาร เพราะว่ามันเป็นของมีประจำโลกมาแต่กาลไหนๆแล้ว ถ้าเราเข้าใจอย่างนั้นแล้ว เราก็ไม่บ่นไม่ทูลนทูลายหละที่นี้ ว่ามันก็มีทำยังงไม่ให้มันมี มันก็มี

ถึงเราปฏิบัติก็เหมือนกันแหละ สิ่งที่ไม่ดีเราไม่ยากให้มันเป็น แต่มันก็เป็นไปได้ มันไปบังคับไปแยกมันออกไม่ได้ เราก็ถือว่ามันเป็นหลักของกิเลสของธรรมชาติ มันอยู่ด้วยกัน มันแก้กันอยู่อย่างนี้ จะไปว่าให้ใครก็ไม่ถูกหละที่นี้ เราต้องว่าให้จิตที่เราหลงว่าไป ผู้หลงต้องเอาผู้รู้ไปบอกไปสอนเอาว่าเรื่องทำอะไรมันก็มีสิ่งขัดข้องมีมารมีสิ่งมาขวางกั้น แต่ก็เพื่อให้เราแก้สิ่งที่มันมีการติดขัด มีการไม่สะดวก มีการลำบากต่างๆนี้ มันก็เป็นการสร้างการปฏิบัติเพื่อแก้ แก้สิ่งที่มันขัดข้องสิ่งที่มันไม่ดี อย่างความที่เราไม่เข้มแข็ง เราอ่อนแรง เราเหนื่อยล้า เราเกิดความระอาใจ เกิดความขี้เกียจ เราก็ต้องแก้ให้หมด เราไม่แก้มันก็ไม่ไปไม่ได้

ท่านจึงบอกว่าอย่างทำดีมันก็มีมาร มีพวกนิรวณ มีพวกสิ่งต่างๆ เอากลับมาสอนหละที่นี้ มาสอนจิตให้รู้จักแก้ไข ให้รู้จักหาทางหลบหลีกไป ให้ได้ความสงบ

ไม่ให้พวกमारพวกกิเลสเป็นเจ้าของ เราเป็นผู้แก้ไขผู้ปฏิบัติอยู่ เราก็มีความเพียรพยายามมีความขยันอดทน มีกำลังใจที่จะแก้ไขเรื่องที่มายุ่งเกี่ยวกับความสงบที่เราปฏิบัติอยู่ไม่ให้มันขุ่นมัว ไม่ให้มันกระทบกระเทือนภายในจิตของเราผู้ปฏิบัติ อันนี้เรียกว่ามารที่มีอยู่กับโลกประจำ มันอยู่กับศาสนาเป็นคู่เป็นธรรมะที่จะทำให้ชาวพุทธของเราได้รู้จักทำความดี ได้รู้จักหาวิธีแก้ รู้จักเจริญความดีให้มาก ถ้าเรารู้ว่าเรายังสู้ไม่ได้ เรายังมีความเหนื่อยละอาลัยใจ เราก็ใช้การแก้ไข เราก็เพียรพยายาม เราเพิ่มความดีขึ้นทุกที ตั้งแต่เล็กไปถึงมาก ไปถึงโตจนสมบูรณ์แบบนั้น เราก็อาศัยการปฏิบัติที่เรามาดู เรามาดูเรื่องธรรมะกับพวกมารกับพวกกิเลสทั้งหลายที่มันทำงานอยู่ในโลก แล้วเราก็มารออาศัยเกี่ยวข้ออยู่แล้วก็มาดิ้นรนวิ่งวนอยู่เหมือนกัน เรียกว่าเราวิ่งหา...หา รู้ หาหลัก หาที่พึ่งนะ

อย่างชาวบ้านอย่างนี้ อย่างฆราวาสนี่ก็ทำอยู่เหมือนกันหมดแหละที่นี่ ต้องทำมาหากินเอง ต้องพึ่งตัวเอง ไม่เหมือนพระสงฆ์ที่มารับบวช พระสงฆ์ที่มารับบวชท่านสละไว้ให้ทางบ้านหมดแล้ว ท่านก็เอาแต่ตัวออกมาอยู่ปฏิบัติ อาศัยบุญเกิดจากปฏิบัติเป็นเครื่องหล่อเลี้ยง ไม่ต้องไปทำไปปลูกไปสร้างไปตากแดดตากฝน ผลบุญก็เกิดขึ้น เพราะว่าท่านได้เสียสละไป ก็เกิดเป็นผลบุญขึ้น เรียกว่าทำนาบุญ ไม่ได้ทำนาบาป นาข้าว นาหวาน นาดำอย่างทางโลกที่นี่ ก็มีกินมีใช้เพราะว่าได้ทำนาบุญส่วนที่เป็นผล เกิดจากการปลูกทำไว้ถึงจะมีชีวิตถือศีลปฏิบัติธรรมอยู่ ไม่ได้เอาร่างกายทำแต่ก็เอาจิตใจทำเป็นนาบุญ บุญก็เจริญก็มีอยู่ตลอด ก็มี ไปอยู่ที่ไหนก็มีคนเกิดพอใจ เกิดอยากได้บุญก็อยากถวายให้เป็นบุญ อันนี้เป็นสิ่งหนึ่งที่เราได้อาศัย อย่างชาวบ้านนี้ เราไม่ได้เสียสละมาบวชที่นี่ เราต้องเอาแรงเอาสติปัญญาของเราทำเองคิดเอง ปลูกดูแลทุกอย่าง ก็ต้องเป็นของตัวเองหมด จึงต้องอยู่นิ่งๆไม่ได้ มันจะต้องวิ่งจะต้องหาจะต้องอดทนการหาอยู่หากินเลี้ยงปากเลี้ยงท้อง แต่แล้วก็เลี้ยงชีวิตไว้ให้มีอยู่ในโลก

เหมือนกันแหละที่นี่ แต่ว่าเป็นทางลำบากแตกต่างกันเพราะการทำบุญมันก็ลำบาก แต่มันก็ไม่ได้ลำบากตรากตรำเหมือนเราทำกับงานทางโลก มันก็ผ่อนคลายก็เบา บางลง อย่างเรารักษาศีลอย่างนี้ เราก็ไม่ได้ลำบาก ไม่ต้องแบกไม่ต้องใช้แรงหอบหิ้วอะไร เรามีแต่ตัวเปล่าๆอย่างนี้ เราก็มารักษามาจำศีลอย่างวันพระ มันก็ไม่เห็นความลำบาก นี่ว่าความแตกต่างกัน

ฉะนั้นเรารู้จักว่าหนทางที่เราเดินที่เราปฏิบัติมันเป็นทางลำบากทางไม่ลำบาก เราก็มีทางศาสนาให้เราดู ให้เรามีศรัทธามีความเชื่อในการถือการปฏิบัติถือทางสมათานที่เจริญในศาสนา นี้ อย่างที่ว่าเรามาจำศีลมาภาวนา มาทำความเพียร มาทำการหมั่นเวียนศรัทธาของเราให้มันเข้าแน่นในพุทธศาสนา ให้มีความเชื่อมั่นคง ก็อาศัยเราเลือก เราหาที่หาทาง หาทางเดินที่ดี หาทางที่จะไปสู่ความสุขในชีวิตของเราแต่ละคนทั้งปัจจุบันและอนาคต ฉะนั้นเรื่องการที่เราเป็นชาวพุทธ เราก็มารู้เรื่องการที่มาปฏิบัติต่อตัวเราเอง แล้วก็รู้จักการที่จะมาแก้กิเลส แก้ความไม่ดี แก้สิ่งที่ไม่สงบภายนอกออกจากจิตของเราให้ได้รับความสงบ ไม่ให้มีเสียงรบกวน ไม่มีเสียงกระทบ อย่างเสียงโลกอย่างที่ว่า มันก็จะสงบอยู่ในจิต และสิ่งอื่นๆที่มันเป็นสิ่งมากระทบในรูปในร่างกายของเรา เรามีสติรับรู้ เราไม่ไปถือเอามาเป็นอารมณ์ เรามากำหนดรู้อยู่ที่จิต ที่ความสงบ ที่เรามีสมาธิภาวนาเป็นเครื่องระลึกเป็นเครื่องบริกรรม เราน้อมสติ น้อมจิตเข้าไปมาดูให้จิตอยู่ในความสงบได้ คือไม่ไปเกิดความรำคาญกับเสียงโลก เสียงถึงโลกภายนอก

แต่ถ้ามันมีเสียง มันมีสิ่งปิดบังจริงๆก็มันไม่ค่อยอยู่ต้องอาศัยหลบ อย่างเสียงเนี่ย แต่อย่างรูป อย่างนี้มันก็ง่ายขึ้น เพราะมันมีที่ปิดเปิด อย่างเปลือกตานี้ หนังตานี้ หูมันไม่มีที่ปิดเปิด เป็นโล่ง มันถึงหลบยาก ถ้าไปเป็นแบบธรรมชาติแบบหูหนวกหูตึง มันก็ไม่ดี ไม่ถูกอีกแหละที่นี่ มันก็เกิดความรำคาญเกิดทุกข์ ฉะนั้นเรื่องสิ่งกระทบ

ภายในกับภายนอกมันก็มีในตัวของเราทุกคนแต่เราก็รับรู้ รับกันได้ กระทั่งแล้วไม่ให้มันเป็นรอยซ้ำ มันเป็นรอยดำหนิ ไม่ให้เป็นเครื่องหมาย คือไม่ให้ติด ไม่ให้หลง อย่างตากระทบรูปอย่างนี้ หูกระทบเสียง จมูกกระทบกลิ่น ลิ้นกระทบรส กายถูกต้องสัมผัสอะไร สิ่งต่างๆก็ให้รู้จักที่นี้ ให้รู้จักกันรู้จักแก่เพราะมันมากระทบแล้วมันก็หายไป

อันนี้เรื่องที่ เราจะรักษาจิตให้อยู่ในธรรมในความสงบได้ ไม่ให้มาร ไม่ให้นิรวณ ไม่ให้กิเลสของโลกต่างๆมารบกวน มาเป็นข้าศึก มาเป็นมาร เราก็เป็นผู้รู้แล้วก็รู้เรื่องมัน รู้จักที่เกิดที่มาจากของมันอย่างนี้ เราก็ว่าเป็นผู้รู้ ถ้าเราไม่รู้เราเป็นผู้หลง เราก็เกิดความติดขัดเกิดความทุกข์เกิดความไม่สงบใจเกิดนิรวณต่างๆ คือไม่มีปัญญาจะไปแก้ให้มันสงบได้เพราะว่าเราไม่ได้ฝึก เราไม่ได้รู้จักที่เกิดที่มาของมัน แล้วเรารู้จักมันก็สงบเข้าหาความรู้ของเราได้ ท่านจึงว่าเป็นผู้รู้ ไม่หลง คือเห็นแล้วก็รู้ อย่างเห็นรูปก็รู้ว่าเป็นรูป แต่ถ้ากิเลสก็จะว่าต่อไปว่ารูปสวย รูปไม่สวย มันก็ว่าไปอีกหลายเรื่อง หละที่นี้ แต่ว่าถ้าความรู้ธรรมดา ก็รู้ว่าเป็นรูป รูปอะไร ก็คือรูป ทั่วโลกก็คือรูป โลกก็คือรูปโลก เสียงก็เหมือนกัน ก็มีเสียงเดียวเท่านั้นคือเสียงที่มันดังให้กระเทือน จะเป็นเสียงอะไรก็ตามก็คือเสียงแต่ละอย่างๆ ก็รู้ว่าไม่มีหลาย ไม่มีมากมายอะไร มันมีอย่างเดียวนี่ ให้เราเข้าใจ เรารู้ เราก็ไม่ไปวุ่นวายกับสิ่งที่มากระทบเรา จะเป็นรูปก็รูปเดียว ก็ดูคนๆเดียวก็กล้านในโลกก็คนๆเดียว จะเป็นเสียงก็เหมือนกัน จะกล้านเสียงเท่าไรก็เสียงเดียว ก็มีหมด ดังนั้นมันจะมากมายก็คนเรานับไปขยายไป ก็เลยเพิ่มมากขึ้น แต่ถ้าเรารวมลงมาให้เป็นอย่างหนึ่ง เป็นความสงบอันเดียวซะแล้วมันก็ไม่มีหละที่นี้ มันก็มีเฉพาะเรื่อง เฉพาะอันเดียว ก็รู้ ก็ไม่ต้องไปไถ่ลับไถ่หนักมาก ก็ดูอยู่ที่เดียวดูอันเดียว มันก็รู้แล้วว่ามันเหมือนอันเดียวกัน ความแตกต่างกันสี่สัณวรรณะอะไรก็เราก็ดูๆแล้วก็อันเดียวกัน

ดังนั้นการที่สอนจิตของเราให้รู้เรื่อง รู้โลก รู้สิ่งหลอกลวงของโลก รู้มารโลก รู้กิเลสโลกต่างๆ แล้วเราก็แก้ไข เราก็ดัดแปลงให้เป็นความรู้แก่ใจเรา เราก็เป็นผู้รู้ที่นี้เป็นพุทธศาสนา เป็นพุทธบริษัทขึ้นมา มีความศรัทธาเชื่อมั่นในคำสอนของพระพุทธเจ้า คือท่านสอนให้เป็นพุทธะ ให้เป็นผู้รู้ ให้เป็นผู้ทำกิจให้...ปฏิจจานิจตให้เข้าถึงคุณพระพุทธ คุณพระธรรม คุณพระสงฆ์ คือเป็นผู้รู้เพื่อแก้ความหลงที่เราหลงอยู่ในโลกที่ไม่รู้จักทางแก้ อย่างที่เราได้ทำความรู้มาสู่จิต ทำจิตเราให้เข้าถึงภูมิผู้รู้ ปฏิจจานัตนเข้าเป็นพุทธบริษัท เป็นผู้หนีจากความหลง เราจะมีความรู้เป็นผู้รู้ตื่น เป็นผู้รู้สงบ เป็นผู้รู้เบิกบานเพราะว่าอยู่ที่เราปฏิบัติเข้ามาหาจิตเราให้ได้ แล้วกิเลสมันจะหอบเข้ามา เราก็แหวกก็กันมันไว้ เพราะว่ากิเลสนี้มันเป็นของที่อยู่กับ...ฝังใจอยู่ในส่วนที่ลึกกลับของอารมณ์ เหมือนกับจอกกับแหน พอว่ายออกไปหน่อยเดียว พอเราหยุดมันก็หุ้มเข้ามาปิดอีก มันบอกว่าเราต้องขยัน เราขยันแหวกออก ว่ายออก กันไว้ไม่ให้มันหุ้มเข้ามา

นี่แหละเรื่องศาสนาเป็นเรื่องคำสอนของพระพุทธเจ้า ศาสนาของท่านผู้รู้ เราเป็นชาวพุทธเป็นพุทธบริษัทก็ให้ปฏิบัติตามแนวของพระพุทธองค์ ก็จะได้เกิดสติปัญญาเป็นผู้รู้เรื่องศาสนาขึ้นมา ก็จะเป็นผู้มั่นคงในศาสนา การให้อุบายธรรมะมาก็พอสมควรแก่กาลเวลา ก็ขอยุติไว้แต่เพียงเท่านี้

ที่มา: <https://youtu.be/IZOeHQWGYDQ>

คำว่า ธาตุ แปลว่าทรงไว้ซึ่งธรรม ถ้าเรามากำหนด
เอาร่างกายของเรา มาปฏิบัติตัวของเรา แล้วก็เรา
ปฏิบัติตามธรรมะ ตามอุดมคติ ตามข้อวัตรอย่างนี้ แต่
ทว่าเรามาทำธรรมะสิ่งที่มีในตัวเราให้เกิดความรู้ขึ้น
มาในร่างกายในจิตของเราให้รู้จัก รู้จักว่ามันมีที่มา
สิ่งที่ตัวเราได้มานี้ แล้วสิ่งต่างๆที่เราได้อยู่ ได้อาศัย
อยู่ทุกวันนี้ มันก็มาจากธรรม จากการปฏิบัติ แล้วการ
ปฏิบัตินั้น มันก็ต้องได้รับการฝึกสอนอบรม คือการที่
ท่านให้คำแนะนำหรือให้กรรมฐาน ให้อุบายเพื่อจะ
ปฏิบัติร่างกาย ปฏิบัติธรรมที่มีอยู่ในตัวเราให้มันเกิด
ขึ้นให้มันรู้ปรากฏขึ้นมาอย่างนี้

ภูตธาตุ ภูตธรรม

ฤดูกาลคือฤดูร้อนจะหมด จะหมดฤดูแล้วก็ใกล้เข้าสู่ฤดูฝน ระหว่างความร้อนกับความเย็น ฝนมันก็เย็นน้ำ ร้อนมันก็ร้อนแสงแดด ร้อนธาตุไฟ มันใกล้มันมาบรรจบกัน น้ำกับไฟ มันเป็นธาตุ มันเป็นธรรมชาติมันอยู่ในร่างกายของเรา เรียกว่าเป็นภูตธาตุ ภูตธาตุนี้มันเป็นพวกตั้งอยู่เป็นภูเขาคือตั้งอยู่ในตัวของเราทุกคน คือภูเขามันก็เป็นชื่อของดินของต้นไม้หะที่นี้ แต่ว่าร่างกายที่มันเป็นธาตุ มันเป็นสิ่งที่อยู่ในตัวเรา มันจึงว่าภูตธาตุ เมื่อความเปลี่ยนแปลงหรือว่าการเป็นอยู่หรือการทรงไว้ซึ่งสภาพคือความร้อน ความเย็นอย่างนี้ เช่นนั้นธาตุคือธรรม หรือว่าทรงตัวของเราไว้ มีอยู่ในร่างกายของเรา ท่านจึงเรียกว่าภูตธาตุ มันตั้งอยู่เหมือนตัวภูเขา แล้วมันก็มีอยู่ในตัวของเรา แล้วมันมีครบ มีทั้ง ๔ ธาตุ คือมีน้ำ มีไฟ แล้วก็มีดิน มีลม นั่นมันเป็นธาตุเป็นธรรมที่มีอยู่กับร่างกายของคนเรา แล้วก็มีอยู่กับพื้นโลกที่เราอาศัยอยู่นี้ มันก็ติดกันอยู่กับตัวเรา เวลามันมีอาการ มันหมุนเวียน มันกระทบ มันก็เกิดอาการขึ้นอย่างที่ว่ามันทำให้หนาวก็ได้ ทำให้ร้อนก็ได้

เหตุที่ธาตุธรรมคือสิ่งที่ปฏิบัติแล้วก็ไปเป็นเครื่องทรงอยู่ ทรงอยู่ซึ่งสภาพตามสิ่งที่มีอยู่ในโลกในตัวเรานั้นนะ คำว่า ธาตุ แปลว่าทรงไว้ซึ่งธรรม ถ้าเรามากำหนดเอาร่างกายของเรา มาปฏิบัติตัวของเรา แล้วก็เราปฏิบัติตามธรรมะ ตามอรรถดั่งค์ ตามข้อวัตรอย่างนี้ แต่ว่าเราทำธรรมะสิ่งที่มีในตัวเราให้เกิดความรู้ขึ้นมาในร่างกายในจิตของเราให้รู้จัก รู้จักว่ามันมีที่มาจากไหน แล้วสิ่งต่างๆที่เราอาศัยอยู่ทุกวันนี้ มันก็มาจากธรรม จากการปฏิบัติ แล้วการปฏิบัตินั้น มันก็ต้องได้รับการฝึกสอนอบรม คือการที่ท่านให้คำแนะนำหรือให้กรรมฐาน ให้อธิบายเพื่อจะปฏิบัติร่างกาย ปฏิบัติธรรมที่มีอยู่ในตัวเราให้มันเกิดขึ้นให้มันรู้ปรากฏขึ้นมาอย่างนี้

แต่เราก็รู้ธรรมดาตามแต่เกิด มันไม่ใช่มันไม่รู้ แต่เราเข้าไปตามธาตุต่างๆที่นี้ เราไม่ได้รู้จักแก่ ไม่ได้รู้จักป้องกันรักษาอย่างนี้ ก็เรื่องคำสอนตามพระพุทธศาสนา คือสอนเรื่องปฏิบัติ คือสอนกันสอนแก่สิ่งที่เราเข้าใจผิด ทำผิดมาก่อนแล้วก็ได้เป็นนิสัย เป็นอุปนิสัยเป็นปัจจัยที่จำมาที่ทรงความรู้มา มันเป็นฝ่ายกิเลส ฝ่ายสิ่งที่ไม่ดีอย่างนี้ละ ส่วนการปฏิบัติท่านก็สอนให้เราแก้ไขเราขัดขูดชำระออกจากจิตของเรา เรียกว่าผลของการปฏิบัติมันเป็นการแก้ การเปลี่ยนแปลงจากสิ่งที่ผิดมา การทำผิดมา คำพูดผิดมา ความคิดผิดมาก่อน มันมีที่มาอย่างนี้ ดังนั้นการที่เรามาสักรูป สักร่างกายเราเนี่ย มันมาจากความมืด และก็มาจากความกำหนัดยินดี มาจากความหลง มันทำให้เราได้มาเกิด อย่างคนมาเกิดนี้ เรามาเกิด คนอื่นมาเกิดมันก็มาทางเดียวกัน มาที่เดียวกันอย่างนั้นแหละ

แต่ความแตกต่างจากที่มาที่เกิดนั้นนะ จากการปฏิบัติมาอบรมมาอย่างนี้ละ อย่างที่เรานับมา เริ่มต้นจากที่เราเกิดในชาติปัจจุบันนี้ เกิดจากพ่อแม่แต่ละคนอย่างนี้ อันนั้นคือเราเริ่มต้น แต่ส่วนที่มันยาวต่อไปเบื้องหลังนั้นเนาะ จึงเป็นชาติก่อนชาติที่ล่วงมานะ เราไม่ต้องเอามานับมาต่อ มันมีมาก่อนแล้ว แล้วมันก็เปลี่ยนแปลงไปอย่างนี้แหละ เหมือนกับเรานับผลการปฏิบัติ อย่างเราปลูกพืชผลประจำปี อย่างที่ว่าเราปลูกข้าวอย่างนี้ เป็นพืชประจำปีของคนเราแต่ส่วนปีก่อนๆไปเราก็ไม่นับแต่เราก็ได้พืชได้พันธุ์มาจากปีก่อนนั้นแหละ ได้เชื้อได้ข้าวปลูกมา มันถึงได้เอามาปลูกมาทำปากดำได้ ถ้ามันไม่มีเชื้อมีพันธุ์มาจากเก่า มันก็ไม่มีที่จะมาเพาะ

แต่ว่าที่เราจะนับการปฏิบัติ เราก็นับปี นับเริ่มต้นอย่างนี้ อย่างที่ว่าตามพระพุทธศาสนาท่านก็นับ ต้นปี นับฤดูฝนอย่างนี้ เป็นต้นปีของพระพุทธศาสนา อย่างที่ว่าพระพุทธเจ้าของเราอุบัติขึ้นมาในโลก นับตั้งแต่ท่านได้ตรัสรู้เป็นพระศาสดา เป็นพระสัมมาสัมพุทธเจ้านะนี้ ก็นับตั้งแต่นั้นมาก็ ๔๕ พรรษาอย่างนี้ ท่านก็

นับกันอย่างนั้น คือนับปี นับพรรษา นับกาลเวลาของฤดู ก็เหมือนอย่างที่เราอยู่
ปัจจุบันนี้ มันก็เป็นฤดูที่จะมาชนกันมาต่อกัน คือร้อนกับฝน น้ำกับไฟ อย่างนี้มันจะ
ต่อ มันก็มีการกระทบ มีดินฟ้าอากาศที่ให้เราได้สัมผัส มันก็จะร้อนๆ มันก็จะมีอาการ
รบกวนทำให้ร่างกายของเราได้ได้รับความรู้สึก มันก็เป็นสิ่งที่เกี่ยวกับว่าภูตธาตุที่มีใน
ตัวเราคือสิ่งที่มีเชื้อที่มีในร่างกายเรา ถ้าตัวเราไม่มีธาตุมีภู มีที่ตั้งมีภูมิลักษณ์อย่างนี้ มัน
ก็ไม่ว่า ถ้าอย่างคนตายอย่างนี้ ธาตุมันดับ ธาตุมันไม่รับไม่ทำงาน มันไม่รู้แล้วว่าดิน
ฟ้าอากาศของฤดูกาลโลกมันจะเป็นอย่างไร มันก็ไม่รู้ แต่มันรู้ได้ก็เพราะว่าจิตเรามี
ธาตุในตัวของเรายังครบถ้วน ยังทำงานอยู่ มันก็จะรับรู้แหละที่นี้ ที่นี้จิตของเราก็รู้ไป
ตามอาการของมัน บางทีเราก็มีความคิดเกิดอารมณ์ขึ้นว่ามันไม่พอดี แล้วมันไม่
พอเหมาะกับความต้องการของจิตเราอย่างนี้ บางทีมันร้อน มันเหงื่อออก มันเหนียว
ตัว มันอะไร มันมีประจำเป็นภูตธาตุ เป็นภูตธรรมที่มีประจำโลกมานาน

เช่นนั้นพระพุทธเจ้าท่านก็อนุญาตหลักพระวินัยไว้อย่างนั้น อย่างที่ว่า ๑๕ วัน
จากทำยฤดูร้อน ๑๕ วันก่อนฤดูฝน รวมกันแล้วเป็นหนึ่งเดือน ก็เป็นอากาศที่ไม่ค่อย
ดีเพราะมีผลกระทบ จะทำให้ร้อนๆหนาวๆ ทำให้ร่างกายมีเหงื่อไคลไหล ท่านก็ทรง
อนุญาตให้ ถ้ามีศรัทธาของทายก ทายิกาถวายผ้าอาบน้ำฝน ซึ่งเป็นผ้าสำหรับใช้
ในฤดูฝน หรือนอกนั้นถ้าเราไม่มีที่จะได้มา เรา รู้จักว่าผู้คนมีศรัทธาอยากทำบุญ ท่าน
ก็จะปรารภให้เขาารู้สึกเกิดศรัทธามีสติระลึกขึ้นว่าตอนนี้ใกล้จะถึงฤดูฝน เขาก็จะนึก
ได้ทีนี้ เขาก็จะถวายผ้าอาบน้ำฝนอย่างนี้ บางวัดก็ปฏิบัติกันมาเป็นกิจเป็นประจํา
นั่นแหละ ศรัทธาบางที่บางกลุ่มเขาก็รวมกันทำอย่างนี้ เขาทำทุกปี แต่ของที่เรานี้ เรา
ไม่ได้รวมกันทำมา เราทำอย่างอื่น เราถวายเฉพาะผ้าออกพรรษา ส่วนผ้าอาบน้ำฝน
นี่ที่อื่นเขานำมาถวาย เขานับจำนวนพระอย่างนี้ อย่างทางอำเภอฝางแคว้นนี้ทำมา
ประจำเป็นสิบๆปี ถึงเวลาเค้าก็จะมาถวายผ้าอาบน้ำฝนอย่างนี้ อันนั้นเป็นกาลทาน

คือเป็นการให้ทานตามกาลตามฤดูนั้นแหละ ก็พระพุทธเจ้าทรงอนุญาตให้ถวาย แต่
ถ้าเราถวายนอกฤดูก็ได้ มันก็ไม่ผิดอะไร มันก็เป็นบุญ

แต่คนเราถ้าทำถูกกาล ตามฤดู มันก็จะเป็นคุณเป็นประโยชน์กว่า คือมันได้ใช้
ตามเหตุการณ์สถานที่ อย่างที่ว่าฤดูที่มันร้อนมันแห้งอะไร ผ้ามันก็เปื้อนง่าย ก็
ได้ใช้ที่นี้ผลัดเปลี่ยนนุ่ง ทานจึงทรงอนุญาตให้ใช้ไปก่อน คือพินทุ อริขฺฐานใช้เป็นชื่อ
อื่นก่อน ภายในหนึ่งเดือนก่อนฤดูฝน พอถึงฤดูฝนท่านก็ให้อริขฺฐานเป็นชื่อผ้าอาบ
น้ำฝนเพราะว่าเป็นฤดูที่ถึงแล้ว เพราะพระองค์ทรงเห็นโลกที่มันเป็นธรรม เป็นภูต
ธาตุ ภูตธรรมที่มีอยู่มานาน ถึงรอบปีซึ่งเป็นการนับรอบนับอายุของคนนั้นแหละท่าน
ก็นับแหละที่นี้ อย่างที่เรานับมาอย่างนี้ เข้าพรรษา ออกพรรษา ก่อนเข้าพรรษา หลัง
ออกพรรษาอย่างนี้ เรารู้กัน แล้วก็การศรัทธาญาติโยม ทายก ทายิกา คำก็ทำไป
ตามกาลแหละที่นี้ คือให้ทานถวายทานตามกาล ก็เป็นการบำรุงพระพุทธศาสนา
ถวายเครื่องใช้ปัจจัยไว้ในพระพุทธศาสนา แต่มันก็มีครบทั้ง ๔ อย่างนั้นแหละ
อย่างที่ว่าผ้า ถ้าเป็นผ้าอาบน้ำฝนก็ถวายฤดูฝน อันนั้นประเภทผ้า อย่างอาหารนี้เรา
ทำเป็นประจำอยู่ แล้วก็ที่อยู่อาศัยเสนาสนะ เราก็มีอยู่แล้ว แต่เราก็มีการปฏิบัติ มีวัด
มีวินัยเกี่ยวกับการปฏิบัติรักษาเสนาสนะ และนอกนั้นก็มีศรัทธา มีทายก ทายิกา คำ
ปรารธนาบุญคำก็ร่วมสร้าง บางทีก็ร่วมซ่อม เพื่อให้มันได้อยู่อาศัย พวกเครื่องรักษา
หยุดยาอย่างนี้ เราก็ต้องมีไว้ เตรียมไว้ทุกอย่างแหละที่นี้ เพราะว่าการเข้าอยู่ฤดูฝนก็
เป็นฤดูที่ไม่สะดวกกับการจะแสวงหาจะทำอะไร

สำหรับในฤดูฟ้าฝนตกนะ ท่านก็จัดก็เตรียมไว้ แล้วก็ทำเป็นกิจวัตร แล้วก็
ข้อปฏิบัติสำหรับผู้ท่านรู้จักกาลรู้จักเวลาอย่างนี้ ก็ทำไว้ ในธรรมวินัยท่านก็วางไว้
อธิบายไว้ เรื่องพิธีเข้าพรรษา ภาวนาออกพรรษาอย่างนี้ ท่านก็วางไว้ให้เราได้เข้าใจ
อันนี้เป็นธรรมที่ปฏิบัติสำหรับตัวของเรา เป็นภูตธรรม ภูตธาตุที่เราจะต้องปฏิบัติแล้ว

เป็นข้อวัตรเป็นศีลละทีนี้ แล้วก็ไปขอศึกษาข้อปฏิบัติเป็นกิจภาวนาของพุทธบริษัทด้วย อย่างที่ว่าญาติโยมอย่างนี้ไม่ได้ถือเพศบวชเหลืองอย่างพระแต่ก็ถือข้อปฏิบัติครบ ๔ เหมือนกันอย่างนี้ อย่างผ้า อย่างอาหาร อย่างที่อยู่พักอาศัย ยารักษาโรคร้ายก็ต้องมีเหมือนกัน ถ้าเราขาดอย่างใดอย่างหนึ่ง มันก็เกิดความลำบากขึ้น แต่ถ้าเรามี เราเตรียมไว้ เกิดมันมีอะไรต้องการจำเป็นมาอย่างนี้ มันก็ไม่เดือดร้อน ที่อยู่อาศัยก็เหมือนกันนะ เราซ่อมเรารักษาไว้ดี มันก็ไม่ลำบากเรื่องถึงเวลาถึงฤดูอย่างนี้นะ แล้วก็เป็นการรักษาพวกวัตถุที่อยู่อาศัยของผู้ปฏิบัติด้วย คือมันเป็นศีล เป็นสิกขาบทให้เราได้ปฏิบัติทีนี้

อย่างกุฎีอย่างนี้ มันก็ไม่ใช่อุทิศส่วนตัว มันเป็นกุฎีสงฆ์ เราอยู่ที่ไหนหลังไหน เราก็ต้องเข้าใจว่าเป็นของเราเอง ถ้าเรามีสิทธิ์ที่จะอยู่จะรักษาจะต้องปฏิบัติจะต้องดูแลอะไรให้มันดีอย่างนี้นะ มันถึงจะไม่มีหนี้มีบาป แล้วก็ถูกต้องตามพระวินัยด้วย ถ้าเราไม่ได้ปฏิบัติ ไม่มีความคิดเห็น ไม่มีปัญญาที่จะสอดส่องมองไป แล้วก็ไม่ได้ดูใกล้ๆตัวเรา ที่ของเราละทีนี้ ถ้าเราคิดนอกคิดเป็นทีอื่นไปละก็ ว่าไม่ใช่ของเรา ไม่ใช่ที่ของเรา เราเพียงแต่อาศัยชั่วคราวนะ มันไม่ใช่ละทีนี้ มันเป็น...พระพุทธศาสนานี้เป็นอันหนึ่งอันเดียวหมด ถ้าเราไม่เข้าใจไม่ปฏิบัติไม่รักษา ความผิดก็อยู่ที่เราละทีนี้ เพราะว่าในวินัยของพระก็มันเป็นเรื่องเกี่ยวกับปัจจัย ๔ เท่านั้นละทีนี้ ถ้าเราเกิดประมาท เกิดไม่ใส่ใจแก้ไขอะไร มันก็ความผิดก็เป็นเรื่องของเราเอง เราไม่มีผาติกรรมกรรมาตอบแทนอย่างนี้ อย่างถ้าว่าคนก็ไม่รู้จักคุณค่าของเครื่องใช้ปัจจัยอะไรต่างๆ คือใช้อยู่แต่ไม่ได้รู้จักคุณค่า ไม่รู้จักที่มา ไม่รู้จักแม่เมตตาดอบสนองอย่างนี้ ถ้าว่าตามภาษาโลกเค้าก็ว่า เป็นคนที่หลบหล่อนบุญคุณ เป็นคนเนรคุณ เป็นคนอกตัญญู เค้าก็ว่าได้หลายอย่างละทีนี้

แต่ถ้าเราปฏิบัติถูกปฏิบัติดี มันก็มีแต่ผลดี มีแต่ความดี มีแต่ปัญญาที่จะเกิด มาให้เราเกิดความคิดความรู้จักความฉลาดขึ้นมาหมดที่นี่ แล้วก็ติดตัวเราไป เราอยู่ที่ไหน ไม่ใช่...เราพระปฏิบัติ ไม่ใช่เราจะอยู่ยาวตลอดชีวิตแหละที่นี่ เราก็จะต้องมีกิจ โน่นกิจนี้ เราจะไปพักที่ชั่วคราว ไปทุกหนทุกแห่งอย่างนี้แหละ มันก็คือวัดเป็นศีลติด ตัวแหละที่นี่ไป ถ้าเราปฏิบัติ เราเข้าใจ เราวินิจฉัยอย่างนี้ ไปอยู่ที่ไหนมันก็ติดตัวเราไป มันติดไป มันเป็นความดี มันเป็นทรัพย์ภายใน มันเป็นความดีที่เห็นด้วยใจท่านว่านะ ฉะนั้นเราเคยพูดอยู่เสมอ เราเคยสอนอยู่เสมอว่า ศีลที่เราสมาทานศึกษา เราปฏิบัติ เราฟังกันอยู่ อย่างพระปาติโมกข์อย่างนี้ เป็นสิกขาบทเป็นหัวข้อ เป็นหัวข้อห้ามไม่ให้ เราล่วงเกินทำผิดอย่างนี้แหละ อันนั้นแหละเป็นศีล เป็นศีลตามข้อ ตามสิกขาบท อัน นั้นเป็นศีลรักษาดำรง รักษาตามเหตุการณ์ตามสถานที่

แต่ส่วนศีลที่ปฏิบัติ ศีลที่เกิดจากจิต มันเป็นศีลที่ได้จากการปฏิบัติ อย่างที่ เรียกว่าศีลปะอย่างนี้ อันนั้นเรียกว่ามันเป็นผลของศีลภายนอก มันเข้าไปเกิดไปมีใน ใจที่นี่ มันเป็นศีลปะไป คือเป็นศีลที่ปฏิบัติ แล้วเป็นศีลที่ฉลาด อย่างที่เป็น ศ ศาลา ล ลิง ป ปลานั้น มันเป็นศีลปะ มันเป็นตัวหนังสือที่แตกต่างกันและมีความหมาย แต่ ศีลธรรมดาเรียกว่า ส เสือ รักษาสิกขาบท อันนั้นเป็นการกันความชั่วเสียภายนอก ถ้า เรามืออย่างหนึ่งแต่เราขาดอย่างหนึ่งเราก็ไม่สมบูรณ์นะที่นี่ เราก็รู้แต่สิกขาบท ปาติโมกข์ข้อนั้นข้อนี้ บางทีก็ยังไม่รู้ความหมายอีกนะ แล้วยังไม่มีศีลปะด้วย เราก็ เป็นคนยากจนบกพร่อง ฉะนั้นคนที่มศีลปะนั้นแหละเป็นคนที่มีบารมี มีทรัพย์ในตัว ไปที่ไหนก็มีค่าดี อย่างที่เราเห็นว่าถ้าคนมีศีลปะเป็นช่างทำ ช่างคิดได้ ออกแบบ ได้ แต่เป็นชาวบ้านก็เป็นคนดี จะเป็นพระเณรก็เป็นคนดี เพราะเค้าไปอยู่ที่ไหนเค้าก็ ทำความดีความเจริญความประดับสถานที่ ถึงว่ามันมีค่ากว่ากันแหละที่นี่ ไม่ใช่ ศีลธรรมดา มีศีลปะ

ศิลปะจะเกิดขึ้นได้ก็เกิดจากการปฏิบัติ จากการภาวนา จากการดูร่างกายฝึกจิตอะไรต่ออะไรเหล่านี้ ฝึกทำฝึกจิตทุกอย่างเหล่านี้ การคิดการแต่งการดัดแปลงต่างๆมันเกิดจากศิลปะทั้งนั้นคือเกิดจากการปฏิบัติ คือเราเห็นแล้วว่า สิ่งที่อยู่กับที่กับตัวเรา สิ่งที่อยู่ใกล้กับตัวเรา เราเห็น อย่างร่างกายเราอย่างนี้ เราก็ต้องแก้ไข ต้องเป็นเจ้าของ ต้องดูแลตลอดเหล่านี้ ไม่ว่าถึงวัตถุที่อยู่อาศัยข้างนอกหรือคือตัวเราเข้าปฏิบัติ เพราะนอกนั้นเรายังแผ่ขยายไปกว้างถึงกฎถึงวัดถึงสถานที่ บางที่บางส่วนเราก็ดูไม่ทั่วถึง อย่างที่เราดูเฉพาะในที่ของเรา ถ้าเราไม่ได้มองกว้างไม่ได้พิจารณารอบไป เราไม่รู้เรื่องราว ภูตกรรม ภูตธาตุอะไรมันอยู่กับเราอย่างไร เราไม่เข้าใจ เราก็คับแคบ เหมือนกับเราทอดตาลงเฉพาะตัวเราก็เห็น แต่ถ้าเรามองตาสูงขึ้นไป เรามองไกลไปก็เห็นเหล่านี้

ดังนั้นการที่เราพูดถึงเมตตา ก็เหมือนเป็นความรู้ที่เรามองไป แต่มันไม่ใช่ตาเราเห็น อย่างที่เราเห็นวัตถุเห็นสถานที่อย่างนั้น จิตเรามองไป เราก็จะเห็นเหล่านี้เห็นความกว้าง ความเกี่ยวข้องกับสัตว์กับบุคคลกับสถานที่กับวัตถุที่จะต้องมีความสัมพันธ์กัน เป็นเครื่องอยู่อาศัยเป็นปัจจัยและก็เป็นเครื่องที่ทำให้เราได้ปฏิบัติที่เกิดศิลปภายใน ให้เกิดศิลปะขึ้น เกิดศิลปะมันก็เป็นสิ่งที่เกิดจากร่างกายที่เราปฏิบัติเราฝึกเราทำให้กายของเราได้เกิดผลขึ้นมามากน้อยอะไรต่างๆนี้ ก็แล้วแต่ที่เราจะปฏิบัติให้เกิดขึ้น เราก็รู้เหล่านี้ เพราะศิลปะมันก็มีคู่อย่างนี้ มันจะมีศิลปะสิกขาบทรักษา นอกนั้นก็ยังมีศิลปะภายใน ศิลปะที่เกิดจากจิต ศิลปะที่มันเกิดมา มันก็จะเป็นบ่อทรัพย์ เหตุนี้ท่านจึงพูดว่าศิลปะนั้นเป็นเงินเป็นทรัพย์เป็นเครื่องประดับหรือเป็นเครื่องสำหรับกับผู้ที่ไปทางไกล ผู้ที่จะมีชีวิตเป็นไปอยู่ เมื่อมีศิลปะแล้วก็เป็นคนมีทรัพย์ร่ำรวยเป็นคนที่มีความดีเหลือล้นจะไปอยู่ที่ไหน ก็มีขึ้นด้วยทรัพย์บันดาลขึ้นมา ทำขึ้นมา รวบรวมขึ้นมาอย่างนี้ เหตุนี้จึงว่าเป็นเครื่องประดับ ต่อเมื่อเราไปเคลื่อนที่ย้ายไปไหนมันก็

ตามเราไป ท่านจึงว่าเป็นเงินเป็นทรัพย์ ไปสำหรับยามเมื่อเราไปตกถิ่นกันดาล
ลำบากไกล ยามเราทุกข์ยากจน เราก็เรียกมาใช้ เราก็เอามาใช้ตอนนั้นแหละทีนี้ ท่าน
จึงว่ามันเป็นทรัพย์อย่างยิ่ง เป็นทรัพย์ภายในอันเกิดจากจิตใจที่ปฏิบัติ แล้วก็
อันนี้สงสไปจากศีลที่รักษา แล้วก็ไปจากปัจจัยที่พระพุทธเจ้าให้เราเอาไปพิจารณา
อย่างอาหารธาตุต่างๆที่เราพิจารณา มันก็เป็นเครื่องบำรุงเครื่องอยู่ของเรา มันเป็น
เครื่องประกอบร่างกายของเรา อย่างพวกเสนาสนะ พวกผ้า พวกยาต่างๆ มันก็ช่วย
ร่างกายชีวิตของเรา

ดังนั้นภุตธาตุ ภูตธรรม สิ่งที่มีประจำตัวของเราแล้วก็มาเป็นรูปของศีล แล้วก็
มาเป็นศีลปะ เราเอามาฝึกปฏิบัติให้เกิดขึ้นมาด้วยสติปัญญาของเราเอง เราฝึกเรา
คิดแล้วผล...เหตุผลที่ได้ไปก็ไปจากปัจจัย ๔ หละทีนี้ ที่เราอาศัยฉัน กิณอิม มี
ความคิด พอกิณอิมมีความคิดแล้วก็ต้องคิดว่าจะทำอะไรต่อ เรื่องที่จะให้เกิดผลเกิด
ทรัพย์ แต่พระพุทธเจ้าท่านไม่ได้เน้นได้บังคับให้เราไปทำวัตถุ ทำการงานอะไรเพื่อให้
เป็นผลภายนอก คือท่านมุ่งให้ปฏิบัติ ให้ทำกิจทำกรรมฐานอย่างนี้กับตัวเรา แต่เรื่อง
ที่เป็นภายนอกมันเป็นสิ่งซึ่งออกมาจากตัวเราก่อน ถ้าเราทำตัวเราเป็นแล้ว ภายนอก
มันไม่ต้องไปคิดไปแต่งหละทีนี้ ถ้าทำจิตทำตัวเราไม่เป็นนี่ เราจะไปภายนอกก็ไม่เป็น
เพราะว่ามันผิดที่

มันเหมือนต้นไม้แบบนี้ มันไม่ได้เกิดจากเปลือกมัน มันเกิดจากเมล็ด มันต้อง
งอกจากเมล็ด ดังนั้นเราต้องมาปลูกที่จิตเราที่นี้ ปลูกให้มันเกิด บางทีสิ่งที่มันห่อหุ้ม
เมล็ดเชื่อมัน พวกกิเลส มันห่อหนา มันไม่ให้เราออกได้หละทีนี้ มันปิดมิดเลย มันไม่ให้
เราคิดออก บางทีเราเดินเหยียบย่ำ บางทีเรามองตาเห็นแต่เราคิดไม่ออก มันก็ไม่มีไม่
เป็นสิ่งที่เหล่านั้น มันไม่รับรู้กับสติปัญญาของเราไม่ไปเก็บไปหามาหละทีนี้ มันก็ไม่มี
นี่นะมันจะมี มันก็จากที่ว่าเราทำข้างในมา เราแก้ไข เราใช้การอบ อย่างเม็ดพืชพันธุ์

มันจะงอกจะเกิดมันก็เกิดจากการอบ การกระเทาะกระแทะออกมา นี่ถ้าเราไม่ทำนี่ มันหุ้ม ความปิดบัง ความเหนื่อย ความเห็นลำบาก ร่างกายมันมีอาการขึ้นมา เราก็ อยู่แค่นั้นแหละที่นี่

อย่างที่ว่าความสุขของโลก ความสุขของร่างกายก็ได้กินอิ่มนอนหลับ ไม่มี โรคภัยเบียดเบียน เราก็มีความสุขที่ไม่ต้องคิดอะไรต้องแก้ไขอะไรแล้ว แต่สิ่งที่ปฏิบัติ สิ่งที่เราจะฝึกจะทำนั้นมากกว่านั้น ลึกลึกกว่านั้นเยอะเยอะไป ไม่ใช่ธรรมดาแค่นั้น เหตุนั้นความสุขที่เกิดจากอามิสมันเป็นความสุขที่อยู่ได้ขณะระยะ อย่างรสชาติ อย่างนี้มันก็ผ่านลิ้นเราแป๊บหนึ่ง ตาที่มันได้อาหารรูปมันก็แป๊บหนึ่ง ทุกอย่างแหละที่นี่ มันให้ความสัมผัสรู้สึกนิดเดียว มันไม่ได้อิ่มในจิต มันก็ยังหิวโหย และยังแสวงหา ถ้า มันอิ่มมันมีสติปัญญา มีศิลปะมีความดีในจิตนะ มันก็ไม่จำเป็นที่นี่ ถึงเราจะกินจะ อิ่มไม่อิ่มอะไรต่างๆมันก็รู้ว่าไม่ใช่ความสุขอยู่ที่กายที่ภายนอกแหละที่นี่ มันอยู่ที่จิต อยู่ที่จิตของเรามันรู้จักสงบรู้จักอิ่ม

ส่วนร่างกายที่มันเป็นธาตุ ภูตธรรมมันก็เป็นการศึกษาแหละที่นี่ มัน เรียกร้องมันบอกให้เรารู้ให้เราแก้ ถ้าเราว่าไปตามกิเลสมันก็เพิ่มแหละที่นี่ เราก็เสริม มัน เราก็แต่งให้มันเหมามัน เรียกว่ามันไม่ใช่ความสงบสบาย ดังนั้นเราต้องรู้จักว่าภูต ธาตุ ภูตธรรม สิ่งที่เราได้เราได้เนี่ยแหละ หรือโลกที่เราอาศัยอยู่อย่างนี้แหละ อาการ ของธรรมของธาตุที่กระทบกระเทือนอยู่มันเป็นเครื่องสอนให้เราพิจารณา ให้เกิด สติปัญญาว่าที่มาที่ไปเหตุผลต้นปลายอย่างไร เราต้องตามไปดูไปรู้มัน แล้วเราจะแก้ อย่างไร ตรงที่มันติดขัดอยู่ตรงที่ไหน เราจะรู้จักแหละที่นี่เพราะว่ามันมีพร้อมอยู่ใน ร่างกายของเราครบถ้วน ถึงว่าธาตุ ธรรมมันทำให้เราเป็นเจ้าของที่นี่

ฉะนั้นส่วนที่อยู่ภายนอกเราท่านเรียกว่า มหาภูตรูป ภูตธาตุ ภูตรูป ว่าเป็นอาหารนี้เป็นส่วนกว้างใหญ่ อย่างที่นอกจากตัวร่างกายของเราออกไป มันก็เป็นอันเดียวกันแหละทีนี้ ถ้าว่าข้างนอกส่วนกว้างมันเป็นอย่างนี้ แล้วตัวเรามันก็เป็นสิ่งที่สืบที่ทรงที่เกี่ยวข้องกัน มันก็เป็นแหละทีนี้ เราก็รู้จักทีนี้ นอกจากจะต้องทำให้มันไม่ทรمان ไม่ทำให้เรา...บังคับให้เราไปทำชั่วทำผิดทำบาป เราก็จะมีความรู้ห้ามว่าเป็นศีล เป็นข้อปฏิบัติเป็นสิกขาบท เป็นไตรสิกขาขึ้นมาในจิตของเราทีนี้ นอกนั้นจิตของเราสงบไม่หวั่นไหว ไม่ดิ้นรน มันก็เกิดเป็นสมาธิขึ้นมาในจิตของเราแหละ เรารู้ว่าอาการของมันเป็นให้เรารู้เราเห็น เราก็ดูเข้ามาที่จิต ผีจิตของเราให้มันเกิดความสงบขึ้นมา มันก็จะรู้กันแหละทีนี้ สิ่งที่ยังไม่สงบกับสิ่งที่สงบมันก็จะต่างกัน มันก็เรียกว่าทำสมาธิ มีคุณสมบัติเกิดขึ้นแล้ว อารมณ์อะไรมันจะกระทบมันจะเกิดมันก็รู้จักและรู้ได้ด้วย และนอกนั้นปัญญาเราก็เอามาฝึกมาทำให้เกิดให้มีขึ้น เอามาดู เอามาพิจารณา เอามาปฏิบัติแหละทีนี้

คือเรื่องรูป เรื่องภูตธาตุ ภูตธรรมอะไรต่างๆ ที่มันเป็นเครื่องทรงเครื่องสอนเรา นี่เอามา สอน สิ่งที่แสดงอยู่ในธาตุในร่างกายเรามันก็เป็นการสอนทีนี้ มันเป็นสอนจิตสอนความรู้สอนเจ้าของผู้อยู่อาศัยนี้ เจ้าของร่างกายเรานี้ให้มันรู้จัก แต่รู้จักแต่อาการของรูปของความไม่สงบอย่างนั้น มันก็ไม่มีเครื่องแก้ไข มันก็ทุกข์ แต่เราปฏิบัติรู้จักแก้อาการสิ่งที่มันไม่ดีที่มันเกิดขึ้น มันก็เป็นความดีทางธรรมทางปฏิบัติของเราทีนี้ คือมันแก้สิ่งที่ไม่ดี การที่ทำไม่ดี ห้ามตัวเราได้ เราไม่ปล่อยไปให้มันลวงเกินให้มันผิด อย่างศีลนี้ก็เหมือนกันนะ เราก็รู้ข้อมันดี เราสมาทานเป็นประจำก็รู้ เราก็กั้นไว้ทีนี้ไม่ให้มันข้ามมันลวงมันเกินไป

เหตุฉะนั้นการที่เราฝึกปฏิบัติฝึกจิตอย่างเดียวนี่ เราก็ได้ครบหมดแหละ อย่างที่ว่า ไตรสิกขา อย่างที่ว่าศีลรักษา ศิลปะ ก็เกิดขึ้นหมด ถ้าเราทำให้มันเข้าจิต ถูกจิต ถูก

ภูมิธรรม ภูมิรู้แล้วได้ มันเกิดเพราะมันเป็นทางที่เจริญ มันเป็นทางที่สว่าง มันเกิดขึ้น ก็ให้เห็น เห็นความแตกต่างอย่างคนที่จากทางบ้านทางฆราวาสอย่างนี้ ก็จะแตกต่าง ว่าเราอยู่บ้าน เรามาอยู่ที่ปฏิบัติ เราเป็นฆราวาสเรามาบวช เราบวชใหม่บวชเก่าเรารู้หะทีนี้...ความแตกต่าง ถ้าเราไม่รู้ไม่สังเกต มันก็เหมือนกับว่าเราปฏิบัติหลงผิด มาตลอดหะ เราไม่เคยได้ดีอะไรอย่างนี้ เราไม่มีความปิติ ไม่เกิดจิตสงบเป็นสมาธิเลย เราปฏิบัติมายาวนานอย่างนี้ มันไม่มีผลได้รับ อันนั้นคือการปฏิบัติ เราก็ดู มันไม่มีอะไรดีขึ้นอะไรอย่างนี้ ก็เหมือนคนทำกิจทำการทำปลูกอะไรต่างๆไม่เกิดไม่เป็น ผลอะไรอย่างนี้ บางทีมันก็อยู่แค่นั้นมันไม่อยู่ไม่งาม มันไม่ออกดอกออกผล มันก็ไม่คุ้ม อย่างนั้นถ้าเรารู้ก็ดูที่จิตเรา ดีที่ความดี ดูที่ความเปลี่ยนแปลงชีวิตของเรา ดูนิสัยของเรา เราดูได้ดี ไม่ต้องให้คนอื่นไปทักไปว่าหะทีนี้ ถ้าเรารู้ดีถูกต้อง แล้วคนอื่นเค้าก็มีตามีเหตุด้วย เค้ามีเครื่องวัดรู้หมดหะทีนี้ เราไม่ไปถาม เค้ารู้ได้ว่าเป็นคนดีจิตดี ปฏิบัติดี นี่เรียกว่าเป็นภุทธธรรมที่เราจะต้องตั้ง จะต้องทำให้เกิดให้มีในตัวของเรา คือปฏิบัติให้มีขึ้น สิ่งที่เรามีอยู่แล้ว เราก็มีแต่ไม่เต็มที่ไม่เพียงพออย่างนี้ ก็ทำให้สมบูรณ์ขึ้น เราก็เป็นผู้ไม่ยากจนหะทีนี้ และก็มีครบ มีทั้งนอกทั้งในสมบูรณ์ทั้งกายทั้งใจเลย เรามาเป็นผู้เดินไปตามมรรคผลนิพพานของพระพุทธเจ้า

นี่เรียกว่าคำเตือนใจให้เราไปคิดพิจารณา ได้รู้จักว่าภุทธธาดู ภุทธธรรมที่เรามีอยู่ เป็นที่เราจะตั้งจะสร้างความดีขึ้นในใจของเรา เราก็เป็นผู้เจริญในศาสนา นี่เป็นธรรมะเตือนใจให้เรานำไปพิจารณาก็จะเป็นผู้สงบรวมเย็นในศาสนา ขอยุติไว้เพียงเท่านี้

ที่มา: <https://youtu.be/skm09mss3oA>

คนเรามันเกิดทุกวันแหละทีนี้ ทั้ง ๗ วันนี้จะเวียนกัน
เกิดไม่ให้ง่วงกันนะ ตั้งแต่วันอาทิตย์เวียนรอบไป
ถึงวันเสาร์ครบอย่างนี้ แต่ว่าสิ่งที่นำไปเกิดก็คือกรรม
คือธรรม คือบารมีต่าง ๆ นะแหละ แต่ว่าทว่าถ้าดูตาม
ดวงตามแรงของวันมันก็มีไปอีก อันนั้นเป็นส่วน
ร่างกาย แต่ส่วนหลักที่รู้ชัดจริงๆ ก็คือจิตของแต่ละ
คนนั้นแหละทีนี้ รู้จิตว่าการมาของเวลาฤกษ์ยามต่างๆ
นี้ มันก็ไม่ต่างกัน มันมาจากกรรมที่จำแนกที่ส่งมาทั้ง
นั้น

ภาคผนวก

(วันคล้ายวันเกิดหลวงพ่อประสิทธิ์)

เทศน์ฉลองธรรมาส์ใหม่ ปกติที่นี่ไม่ได้ขึ้นธรรมาส์เทศน์นะ เทศน์อยู่กับพื้น บัดนี้ได้ธรรมาส์ใหม่ก็เลยฉลองศรัทธาให้คนที่เอามา คนที่เอามาเนรมิตเอามา ไม่ได้ปริกษาว่าจะเอาธรรมาส์มาถวาย ก็เลยว่ะ เอ๊ะ ทำไมธรรมาส์ใครเอามาตั้งไว้ นีวะ คำก็ว่า โอ้ ดิฉันนั่นแหละ เอ อย่างนี้มันก็เป็นสมบัติทิพย์บ่เนี่ย มันลอยมา วันนี้ ก็เลยจะฉลองศรัทธาธรรมาส์ใหม่ ให้ได้อานิสงส์ เพราะว่าทุกที่ปกติก็เอาธรรมาส์ กับพื้นศาลานั่นแหละ นั่นนะมันเป็นธรรมาส์ที่กว้างใหญ่แน่นหนาดี ดีกว่าธรรมาส์ ที่เรายกเป็นชั้นเป็นตั่งอย่างนี้ ฉะนั้นวันนี้ก็เลยเทศน์ฉลองธรรมาส์ใหม่ด้วย แล้วก็ฉลองศรัทธาผู้ที่มาใหม่ด้วย แล้วก็เทศน์ฉลองวันเกิดด้วย เพราะมันเกิดใหม่ สมมุติ ว่ามันจะเกิดใหม่วันนี้แหละ คือ ๖๒ ปีนะมันตายไปแล้ว นี่มันจะขึ้นใหม่เนาะเนี่ย ก็เลยว่าจะฉลอง ได้ฉลองของใหม่หลายอย่าง คือธรรมาส์ก็ใหม่ ผู้ที่มาร่วมพิธีก็มีใหม่ มาก แล้วก็ปิ่นรอบใหม่ของอายุด้วย อย่างนี้แหละเรียกว่าเทศน์ฉลอง ฉลอง ธรรมาส์ใหม่ แต่ก็ไม่ใช่ของคี่ใหม่แหละ องค์เก่าที่เทศน์ที่สอนอยู่เนี่ย ฉะนั้นต่อไปนี้ไปให้ พวกเราทุกคนพากันตั้งใจฟัง

นโมตัสสะ ภควโต อรหโต สัมมาสัมพุทธัสสะ (๓ ครั้ง) ปฏิรูปเทสวาโส จ ปุพฺเพ จ กตปุญญตา

ต่อจากนี้ไปพวกเรา เราท่านทั้งหลายที่ได้มาร่วมงานคล้ายวันเกิดและที่ตั้งใจ มาแสดงมุทิตาคารวะแก่หลวงพ่อนี้แหละ หรือบางคนก็เรียกว่าอาจารย์ มันหลาย แล้วแต่ใครเรียกก็ถูกคนนั่นนะ คือคล้ายวันเกิด แต่มันไม่ใช่วันเกิดจริงๆ มันเป็นวัน คล้าย เหตุนั้นเมื่อปรารภธรรมแต่ละครั้งนี่ หลวงพ่อก็มีความรู้สึกว่ะ มันเป็นวันคล้าย

มันไม่ใช่วันเกิดดั้งเดิม คือวันเกิดเดิมนั้น เราเกิดด้วยความสงบ เราเกิดกันสองคนกับแม่เท่านั้นนะ รับรู้กัน จึงว่าเราทำวันคล้ายวัน คือว่าเราถือว่าคนเราเกิดมา มาด้วยบุญ บุญที่มีมาแต่ภพชาตินั้นแหละมาสร้างให้เกิดเป็นรูปร่างกายอย่างนี้ จึงว่าเราก็มาร่วมบุญวันเกิดกัน ปัจจุบันคนสมัยใหม่ ลูกหลานของพวกเราก็เข้าใจกันอย่างนั้นว่าเกิดมาแล้วก็ต้องทำบุญ ถึงว่าเกิดใหม่ๆ ตัวเด็กยังไม่รู้จักทำ และทำไม่เป็น พ่อแม่ก็ทำให้ลูกทุกวันนี่ เราก็จะเห็นได้ว่าการเกิดมาเป็นคนในโลกนี้ก็ต้องเกิดมาทำบุญ มาทำความดีกันทั้งหมดนั้นแหละให้เราเข้าใจอย่างนี้

เหตุนี้อย่างหลวงปู่เกิดก็เหมือนกันก็พิจารณาถึงที่เกิดที่มาของชีวิตของร่างกายมาตลอดนั้นแหละ อย่างที่ปฏิบัติธรรมภาวนาเจริญกรรมฐานมายาวนานก็เหมือนกัน เราก็พิจารณาย้อนหลัง พิจารณาหวนระลึกถึงที่เกิดที่มาอยู่ตลอดแล้วถึงบุญวาสนาบารมีที่เราทำมาแต่ใจโดยเฉพาะนี้ คือพิจารณาตามหลักธรรมะ ตามหลักคำสอนพระพุทธเจ้านั่นแหละ อย่างที่ท่านว่า บุพเพนิวาสานุสติญาณอย่างนี้มันก็มีมาตั้งแต่ครั้งพระพุทธเจ้านั่น พิจารณาถึงต้นกำเนิดที่เกิดที่มาของร่างกายอย่างนี้ เราก็หมายเอาต้นที่เราได้เกิดได้อาศัยในชีวิตของผู้ให้เกิด ก็อย่างแม่อย่างนี้แหละ เป็นหลักที่เรากำหนดเอาปัจจุบันอย่างนี้ ฉะนั้นส่วนบุญกุศลกรรมต่างๆ ที่เราทำมาตั้งแต่อดีตชาตินี้เบื้องหลัง แต่ละคนมีมาหมดเหมือนกันจะมากหรือน้อย แตกต่างกันไปตามกำลังแห่งบุญกุศลบารมีที่ได้ทำมาอย่างนี้ แล้วก็พิจารณาถึงชีวิตนิสัยของตัวเองมาตลอดว่ามันแสดงบอกอย่างนี้ แสดงบอกถึงกรรม ถึงความดีที่เราได้ทำมาเบื้องหลังที่ส่งผลให้เราได้มาเกิดมามีชีวิตปัจจุบันอย่างนี้ ก็ทำให้เราได้เห็นความดีและมีความภาคภูมิใจในชีวิตที่ได้เกิดมาเป็นคนเป็นมนุษย์นี้ แต่ว่าคนอื่นเขาก็คงจะไม่แตกต่างกับเราเพราะเขาก็มาทางเดียวกันทั้งหมดนั้นแหละ พระเณร อุบาสก

อุบาสิกานี้ ไม่ได้มาต่างที่ต่างทางกัน คือมาทางเดียว ทางพ่อทางแม่ทำให้เกิดให้มา
อย่างนี้เหมือนกัน

เช่นนั้นเรื่องที่จะอธิบาย ที่จะเทศน์วันนี้ก็ไม่ใช่เรื่องที่จะเทศน์ธรรมะที่แตกต่าง
จากชีวิต จากความเกิดของร่างกายของเราทุกคนนะแหละ อย่างที่หลวงพ่อก็คง
เหมือนกันแหละ พ่อเกิดมาจากแม่อย่างนี้ แต่ว่าเรามาสมบุญนาคคล้ายวันเกิดนี้ เราทำ
คล้าย แล้วเราก็อำนาจคืออาศัยว่าเราได้มาเจริญเติบโตและได้มาบวชมาปฏิบัติ มา
เจริญกัมมัฏฐาน สร้างบารมีต่างๆ คุณความดีที่มีมาตั้งแต่วันเกิดถึงปัจจุบันอย่างนี้
แหละ มาถึงปัจจุบันที่ว่ำนับแล้ว ๖๒ เต็ม แล้วจะ๖๒ ย่างวันพรุ่งนี้ อันนี้เราก็นับมา
อย่างนี้แหละทีนี้ มันจะเต็มและมันจะเริ่มนับต่อไปอย่างนี้ เหตุนี้ชีวิตเรื่องประวัติวัน
เกิดก็จึงมาทำกำหนดวันทำบุญคล้ายวันนี้นี้แหละ คือที่พูดให้หลายๆคนรู้จักให้มันตรง
กับวันคล้ายวันเกิดจริงๆ คือวันพรุ่งนี้ วันเกิดจริงคือวันพฤหัสบดี แต่ที่วันนี้นั้นเป็นวันที่
กำหนดโดยไม่ขาดไม่เกิน แต่ส่วนโบราณนั้นท่านถือท่านจำกันทางจันทรคตินะ ท่าน
ไม่ค่อยนิยมจำวันที่ วันที่เรานับกันอย่างทุกวันนี้ ดังนั้นชีวิตที่ย้อนหลังไปทั้ง ๖๐กว่า
ปีนี้ สภาพความเป็นอยู่ของบ้านเมืองของผู้คนสมัยนั้นไม่เหมือนเราทุกวันนี้ ยังเป็น
โบราณ ยังไม่ได้ศึกษาเล่าเรียน ยังอยู่ในป่าในดงอยู่นะสมัยนั้น จึงไม่เหมือนทุกวันนี้
แล้วก็เรื่องวันเกิดจริงๆนี้มันก็ไม่มีหลักฐานทีนี้ อย่างที่หลวงพ่อก็คงพูดกับคนอื่นบ่อยๆ
เพราะว่าสมัยนั้นไม่สะดวก อย่างแม่อยู่บ้าน พ่อไปเป็นทหารผ่านศึก ไปอยู่ใน
สงคราม ไปอยู่ในสมรภูมิอย่างนี้ ก็ไม่ได้มาเห็นด้วย ไม่ได้มาช่วยด้วย แล้วจะมอบให้
คนอื่นช่วยจำช่วยทำ ก็ไม่ได้ทำตามทีคำขอ และอย่างวันเดือนปีเกิดท่านก็ไม่ได้เขียน
ไม่ได้ไปแจ้งเอาไว้ ก็เลยไม่มีใบเกิด ถ้าพูดง่ายๆ คือใช้ความจำเอา ก็อาศัยว่าแม่เป็น
คนเกิด แม่ก็เลยเป็นคนจำ เป็นแทนใบเกิดให้อย่างนี้

พอเกิดมาก็มาเจริญเติบโต เราก็มีความบกพร่องคือไม่มีใบเกิดกับเขา เพราะว่าพ่อไม่ได้อยู่ ไม่ได้ดู ไม่ได้ทำให้ ผากพี่น้องกำนันผู้เป็นญาติท่านก็ว่าทำให้ แต่เวลาไปค้นที่บ้านท่านมันก็ไม่มี ก็เลยถือว่าวันเกิดจริงๆนั้นมันผ่านพ้นไปแล้วทีนี้ แต่ก็มีหลักฐานคำเดียวคือเป็นคำยืนยันของแม่ท่านว่าอย่างนี้ ท่านยืนยันคำเดียว เด็ดขาดลงว่า วันจริงๆนะวันเกิดวันพฤหัสบดีแต่ว่าวันที่เท่าไร แต่ว่าเดือนมีนา เดือน ๔ ท่านก็กำหนดเอาอย่างนี้ ก็เลย เราก็ต้องมาปฏิบัติต้องมาดูนิสัย ดูกิริยาอะไรต่างๆ ที่เราเป็นเจ้าของร่างกาย เราก็พอรู้ได้ว่าถูกต้องจริงๆที่แม่จำแม่พูดเพราะแม่ก็รับรองด้วย คืออย่างอื่นนี้ไม่แน่นอน แต่วันพฤหัสบดีนี้ไม่มีผิดไม่มีเคลื่อน ท่านพูดอย่างนี้ ก็เราก็เลย รู้ว่า เอ้อ ชีวิตเรามาอย่างนี้ คือมาที่ว่าเกิดมา มาทำ มาบำเพ็ญมาปฏิบัตินั้นแหละ ถ้า พูดตามหลักนะนะ ถ้าพูดถึงว่าพระประจำวันก็เป็นพระนั่งสมาธิ คือประจำวันของวัน พฤหัสบดี ก็รู้ทุกสิ่งทุกอย่างว่ามันบ่งบอกทางด้านจิตใจตั้งแต่เกิดมาอย่างนี้ มันจะมี หลักสมาธิโดยธรรมชาติ ซึ่งเราไม่เคยมาบวช เราก็จะได้ดูได้เห็นชีวิตที่เป็นฆราวาส ตั้งแต่เริ่มเจริญเติบโตก็เหมือนกัน ฉะนั้นสิ่งที่ได้เป็นชื่อเป็นสมมุติอะไรที่ตั้งให้มานี้ เราก็พิจารณาถึงว่ามันก็เป็นสิ่งที่เทียบกับนิสัยความดีของชีวิตร่างกายทั้งหมดนั้นแหละ และก็อย่างที่ว่า เกิดมาก็ไม่มีหลายชื่อเหมือนคนอื่น เขาจะเรียกชื่อคำเดียวกัน มาตั้งแต่เด็ก ไม่มี แต่จริงๆชื่อเดิมนะแหละก็ยังไม่ยาวเหมือนที่เรามาเจริญเติบโตหรอก ถ้าพูดถึงชื่อแรกๆ พ่อแม่เรียกกันว่า สิทธิ เฉยๆ สิทธินั้นแหละ ถ้าพูดถึงเขียนเป็นตัวหนังสือนะ คล้ายๆว่าชีวิตกรรมนี้มีสิทธิเกิดมา กรรมเป็นผู้ที่อุปถัมภ์มา และมี สิทธิที่จะมาสร่างชีวิตสร้างชีวิตสร้างดีต่างๆในโลกมนุษย์เรานี้แหละ มาปฏิบัติคุณความดีให้เกิดให้มีให้เต็มทีอย่างนี้ และในชีวิตก็มีความรู้ลึกอยู่ในจิตตลอดว่าถ้าเราจะทำสิ่งใด เราตั้งใจในสิ่งใดนี้ ใจมันแน่วแน่มันไม่เคยกลัว ไม่เคยทอดอ ย่างชีวิต ตั้งแต่เริ่มต้นจนตลอด จนได้มาบวชก็เหมือนกันนะ ก็ทำให้เราเห็นทะเลเหมือนกัน

หมด มันไม่เปลี่ยนแปลงตรงนี้แหละทีนี้ จึงว่ามันเป็นความแน่วแน่นความมั่นคงที่ไม่เคยกลัว เคยคิดลังเลใจ ก็ทำด้วยความมั่นใจ ด้วยความแน่วใจตลอด

แต่บางครั้งเรื่องการทำการปฏิบัติก็มีการที่เรียกว่าเปลี่ยนแปลงหรือทำให้เราต้องประมาทไปได้ก็มี แต่ผลที่ออกมาที่ได้รับมันก็กลับคืนมาแหละทีนี้ กลับคืนมาได้ อย่างนี้ ก็เรียกว่ามันสอนให้เราได้พิจารณาถึงว่าความที่เราตั้งใจมากไปอย่างนี้ ความที่เราเชื่อเกินไปอย่างนี้ เราก็ต้องปรับสภาพจิตใจให้มันอยู่ในความที่พอดีอย่างนี้ อย่างที่เราพูดว่า ใครก็พูดกันว่าถ้าทำอะไร ถ้าตั้งใจมากเกินไปหรือเกร็งมากเกินไป นี่ มันก็ไม่ค่อยถูกต้องหรือมันไม่ค่อยได้ตามเป้าหมายอะไร ก็มีอยู่ ยกตัวอย่าง อย่างพระพุทธเจ้าของเรานี้ก็เหมือนกัน ความที่พระองค์ตั้งใจมากครั้งแรกนะ ก็จะทำเพ็ญ แสงหาทางตรัสรู้อย่างเต็มที่ ท่านก็ผิดพลาดคลาดเคลื่อนไปถึง ๖ ปีอย่างนี้ เพราะว่าความตั้งใจมากเกินไปอะไรอย่างนี้มันก็เลยลงไม่ถูกที่ถูกธรรม และ บางอย่างนี้ชีวิตที่เรามีประสบการณ์ผ่านมาก็เหมือนกันแหละทีนี้ เราก็ดูมาตลอด ก็เลยจะต้องปฏิบัติจิต ปฏิบัติต่อร่างกายมาให้มันพอเหมาะพอดี ให้มันได้สัดส่วน อะไรอย่างนี้

แต่บางครั้งมันก็กำลังใจมากเกินไป มันก็ไม่ห่วงชีวิตและไม่กลัวตาย เป็นนิสัย เป็นชีวิตดั้งเดิมนะแหละ บางครั้งอย่างพูดกับแม่ด้วยกันมาแต่เกิด แม่เคยพูดอยู่ว่า บางครั้งเนี่ยเราทำเกินวัยเกินอายุเพราะว่าร่างกายหรืออายุยังน้อยแต่ทำงานมาก ทำงานของผู้ใหญ่ ก็ทำอย่างนั้นจริงๆอะบางที เพราะว่าจิตใจกำลังใจมันพาให้ ชวน จิตเราทำไปก็เลยรู้จักเรื่องกำลังใจกำลังความดีที่เราเกิดมาด้วยธรรม หรือว่ามีสิทธิ์ที่จะมาปฏิบัติชีวิต สร้างความดีสร้างบารมีให้มันได้ตามที่ที่เราได้มีมูลมีพื้นฐานมานั้นแหละ ก็มาพิจารณาเห็นถึงความเกิด ความที่เรามาด้วยความลำบากหรือกำพร้า อนุธำบ่าง ก็คนอื่นก็เกิดเหมือนกัน มีญาติมีพ่อแม่ตระกูลพี่น้องเหมือนกัน แต่ของ

เราบางอย่างที่เราพิจารณาแล้วก็กำพร้าอนาคตด้วย เพราะการเกิดก็ไม่ได้อยู่ในสภาพที่อบอุ่นและก็มีผู้ที่ให้ความดูแลช่วยเหลือก็ไม่เหมือนสมัยนี้ อย่างที่พ่อท่านก็ไม่ได้อยู่ได้ดูด้วยอะไรอย่างนี้ ก็เรียกว่าความเกิดจริง ๆ นั้น มันไม่เหมือนวันคล้ายวันเกิดอย่างที่เราทำบุญอยู่วันนี้หรอก มันอยู่ในสภาพที่เป็นธรรมสอนใจ คือมันสงบ มันไม่ได้มีอะไรที่จะมาอนุโมทนาร่วมเสริมสร้างบารมี แต่ว่าเราก็สร้างขึ้นมากับการปฏิบัติ ด้วยรู้ว่าเราได้ที่มาทางมาอย่างนี้แล้วเราก็ได้เห็นว่า การเกิดมาในชาตินี้ เกิดมาเพื่อใช้หนี้ใช้กรรมใช้กิเลสให้หมดสิ้นกันไป ความรู้สึกอย่างนี้มีในใจมาตั้งแต่เกิดแหละที่นี่ จึงไม่ได้หลงไปทางอื่น ถึงใครจะชักชวนให้ไปเรียนไปหาอาชีพยังงั้นมันก็ไม่ไปนะใจ มันมีความแน่ใจว่าอย่างนั้น มันมีความแนบสนิทในใจอย่างนั้น จึงว่าความเป็นมาของชีวิตของวันเกิดมันก็เลยทำให้เรามองตรงมองทะลุอย่างนี้ ก็ไม่ใช่ว่าคนอื่นเขาไม่เกิดเหมือนเราแต่ส่วนความตั้งใจชีวิตนิสัยอะไรต่าง ๆ นี่มันเป็นเครื่องบอกให้เรา ให้เรามีกำลังใจในการปฏิบัติธรรม

ตั้งแต่เราเข้ามาบวชมาปฏิบัตินั้น แล้วมันก็พื้นฐานที่มาจากฆราวาสอย่างนี้ มันเป็นหลักฐานมันเป็นพยานให้เราทำ แล้วการทำให้ไม่ได้ไปแย่งไปเบียดเบียนคนอื่น ทำเพื่อแก้ไขเพื่อช่วยให้เรามีความดีความสมบูรณ์ขึ้นมานั้นแหละ ความสำนึกในจิต แล้วก็นิสัยก็เรียกว่าชอบทำอะไรปกติ ไม่ว่าอะไรทั้งนั้นนะเราก็ชอบทำอะไร ไม่ใช่เราเป็นคนดีคนฉลาดคนเก่ง แต่ว่าในนิสัยของจิตรักความชอบทำอะไร คือทำสิ่งที่ว่าสบายใจอย่างนี้ ถ้าคนอื่นทำเราก็แทนได้ แต่ความไม่สบายใจเรามีอยู่ ถึงลูกศิษย์ลูกหาญาติคนอื่นทำให้เราได้ แต่ความไม่สบายใจเรามีเหลืออยู่ ถ้าเราทำของเราด้วยนี้ เราสบายใจ แต่เราก็ไม่เก่ง ไม่ดี ไม่วิเศษอะ แต่มันเป็นธรรมที่ทำให้เราสบายใจไม่ต้องมีตำหนิใคร ไม่ต้องมีอารมณ์กับใครอย่างนี้ เรียกว่าเป็นลักษณะนิสัยที่เราพึงทำมา และมีความสบายใจและไม่เบียดเบียนคนอื่นด้วย แต่หลักจริงๆ ก็คือ

ความตั้งใจซึ่งไม่เคยหลงเคยลืมละที่นี้ ตั้งใจตั้งใจตั้งใจทำ หวังจะให้ได้ผล ให้เป้าหมายตามกำหนดไว้ มันเป็นเรื่องให้เรามองธรรม มองศาสนา มองการสร้างกรรมต่างๆนี้ด้วยชีวิตส่วนลึกความรู้สึกที่ละเอียดอ่อนมันทำให้เรามองเห็น อย่างบางครั้งบางครั้งชีวิตเนี่ยเป็นฆราวาสอย่างนี้ เราเป็นผู้ชายอย่างนี้ ผู้หญิงเค้าเป็นพี่สาวเราบ้าง บางทีเค้าไม่สะดวกไม่ทันเวลาเราอย่างเป็นฆราวาส เราบอกเขาว่า เอ้อ หยุดเลย ภูจะตัวเองดีกว่า ทำอาหารทำครัวทำอะไรต่างๆก็ทำเองจริงๆแล้วก็ไม่ได้เก่งแต่ก็สบายใจและก็เป็นคนได้อย่างนี้ เพราะว่าเห็นคนอื่นเค้าทำแล้วมันซัดๆขวางๆอะไรอย่างนี้ เราก็บอกว่าเราตัวเองดีกว่า สบายดี

อันนี้เรียกว่าเราปฏิบัติเราดูหลักธรรม ดูนิสัย ดูหลักใจนั่นแหละ ถ้าพูดถึงตามหลักพระพุทธศาสนาเรา แล้วดูความดีที่เรามีมาซึ่งเป็นพื้นฐานนะ จึงว่าเรามีร่างกายเราก็มีประเทศมีขอบเขตมีสัดส่วนที่นี้ มีการเกิดมาเป็นคนในโลกนี้ จึงว่ายกเป็นภาษิตว่า ปฏิรูปเทสวาโส ๑ เมื่อเรารู้จักการปฏิบัติ รู้จักประเทศขอบเขตร่างกาย ความเกิดมาของคนเราเนี่ย ปเทสวาโส ๑ ก็ทำชีวิต ทำความดีให้ใจของเราได้เกิดแสงสว่างเกิดความรู้ความเข้าใจในหลักธรรมหลักคำสอนพระพุทธเจ้าได้ นี่แหละเราเห็นว่าความเกิดนี้เป็นที่มาของกรรม ของพระพุทธศาสนาเราอย่างที่ว่า วันเกิดใครก็ตามที่นี้ ไม่ใช่ว่าเกิดวัน...ปฏิบัติวันหนึ่งสมาธิอย่างหลงฟุ้งอย่างนี้ คนเรามันเกิดทุกวัน ละที่นี้ ทั้ง ๗ วันนี้จะเวียนกันเกิดไม่ให้ซ้ำวันกันนะ ตั้งแต่วันอาทิตย์เวียนรอบไปถึงวันเสาร์ครบอย่างนี้ แต่ว่าสิ่งที่นำไปเกิดก็คือกรรม คือธรรม คือบารมีต่างๆนะแหละ แต่ว่าทว่าถ้าดูตามดวงตามแรงของวันมันก็มีไปอีก อันนั้นเป็นส่วนร่างกาย แต่ส่วนหลักที่รู้ชัดจริงๆก็คือจิตของแต่ละคนนั่นแหละที่นี้ รู้จิตว่าการมาของเวลาฤกษ์ยามต่างๆนี้ มันก็ไม่ต่างกัน มันมาจากกรรมที่จำแนกที่ส่งมาทั้งนั้น ฉะนั้นจึงว่าไม่มีหลักฐานก็จริง แต่ก็รู้นิสัย รู้ความเป็นมาของใจที่เคยเกิดเคยเจริญเติบโตมาจนถึง

ปัจจุบันนะแหละ มันมีความมั่นใจ มีความสงบ มีความแน่ใจ แล้วก็เป็นผู้ที่เรียกว่าทำอะไรแล้ว ไม่ค่อยปล่อยให้มันเสียหายทอดทิ้ง คือพยายามที่จะต้องเอาใจใส่ อันนี้เป็นหลักการปฏิบัติธรรมของพวกเราท่านทั้งหลายละทีนี้

ถ้าพูดถึงการมีประสบการณ์เพียวตรงๆไปทุกหนทุกแห่งที่อดีตผ่านมาก็เหมือนกัน บางครั้งเรามีความคิด มีสติปัญญาที่จะดัดแปลงแก้ไขอย่างไร ที่เคยเล่าให้ญาติโยมลูกศิษย์พระเถรหลายๆคนได้ฟังอย่างนี้ มันเป็นความรู้ที่เราได้มาจากการปฏิบัติจากอุบายธรรมะต่างๆ ทำให้เราเกิดขึ้นมาทางจิตของเราได้เป็นความสว่างให้รู้จักทางแก้ไขอะไรต่างๆอย่างนี้ ก็เลยใช้ชีวิตกับวันเกิดจริง ๆ นั้น ก็ไม่ลังเลสงสัยอย่างที่แม่ท่านรับรองไว้ แต่ส่วนวันที่นี่เราก็อธิบายเข้าไป เลื่อนวันขึ้นวันลงไปอย่างนี้ ก็เราได้ถือว่าเราได้ทำให้มันคล้าย แต่มันไม่ใช่วันแต่วันเดิมนี่มันผ่านพ้นมาทีนี้ แต่เรายังหวนไประลึกนึกถึงอยู่ซึ่งอดีตที่ผ่านมายาวนานถึง ๖๐กว่าปีอย่างนี้ แล้วก็การปฏิบัติดู ความเป็นมาสม่ำเสมอตลอดระยะเวลาชีวิตนี้มันก็มาตลอด

เหตุอันความที่แตกต่าง สิ่งที่แตกต่างกันคนบางคน หรือแตกต่างในรูปในพ่อแม่เดียวกันก็จะมีบ้างอย่างนี้เพราะว่ามาเกิดแต่ละวันก็จะมีชีวิตที่แตกต่างกันไป จากวันของแต่ละคน มันต่างกันตรงนั้น เหตุอันแม่ท่านเคยพูดเสมอ ตอนที่ยังเด็กยังเล็กท่านก็พูดถึงเรียกว่าให้กำลังใจ พูดให้ดีใจ ท่านว่าอย่างนี้เพราะว่าแม่เป็นเรื่องผู้หญิง หรือเรื่องความเกิดนี้แม่เป็นคนที่สุขภาพไม่ดี มีโรคประจำร่างกายมาตลอด แล้วก็เกิดลูกยาก คลอดลูกยาก ก็ลูกทั้ง ๗ คนที่เกิดร่วมท้องเดียวกันนะ มีผู้หญิง ๔ ผู้ชาย ๓ ท่านบอกว่าลูกทั้ง ๗ คนนี้ ๖ คนนี้ คลอดแต่ละคนนี้ก็สลบตาย แล้วก็เคยไปคลอดที่โรงพยาบาลคนสุดท้ายก็มี ท่านบอกว่ามีลูกคนเดียวที่ไม่เหมือนเขา ท่านว่าอย่างนี้ ที่เกิดไม่ยากไม่ลำบาก แม่ไม่รู้สึกละเลย เกิดมาไม่มีอาการ ไม่ทรมาน ไม่เจ็บปวด แม่จำได้ตรงนี้ ถึงไม่เหมือนคนอื่น และแม่ก็รักตรงนี้ ท่านพูดอย่างนี้ ท่าน

บอกว่าเกิดมาตอนแรกๆนี้ หลุดคลอดออกมาเป็นตัวดำๆ แล้วก็ตัวเล็กนิดเดียว ท่านว่า เพราะคิดว่าจะเลี้ยงไม่โตท่านพูดอย่างนี้ แต่กลับแล้วเราเกิดมาเราก็ไม่ได้ป่วยไข้ ลำบาก ก็มีบ้างตามธรรมชาติมาเป็นบางครั้งบางคราว แต่ก็ไม่ได้ถึงคราวที่จะต้องไป รักษาไปนอนโรงพยาบาลที่ไหนหรอกที่นี่ ไฉนนี้เป็นเครื่องหมายที่ทำให้ท่านจำไม่ลืม แล้วก็มีความรักมาก เพราะว่าไม่ได้ทุกข์ทรมานแม่ พอท่านพูดเราก็เข้าใจแหละ

นี่เราเรียกว่ามาด้วยความดี ด้วยกรรมดี ไม่ได้มาเบียดเบียน ไม่ได้ทุกข์ทรมาน ใคร เรามาเพื่อใช้หนี้สินพ่อแม่ของเรา เพราะว่าชาติบังเกิดเรายังเหลืออยู่ เราก็รู้ ตัวอย่างนี้จึงไม่ประมาท ไม่พลั้งเผลอไปใช้ชีวิตทางอื่นนะที่นี่ คือพยายามที่จะใช้หนี้ ให้จบให้สิ้นกัน ไม่เหมือนคนอื่นเค้าไม่ได้คิดไปสร้างสรรค์สร้างสมบัติวัตถุอะไรอย่างอื่นอะไรอย่างนี้ คิดไม่ลืมมาตลอด เกิดมาเป็นคนไม่ลืมคุณพ่อคุณแม่ นี่ถึงหนี้สินที่เราติดท่านมา ที่ต้องมาตามใช้หนี้ใช้กรรมกัน อันนี้มันเป็นหลักธรรมที่ส่วนที่เรา นำมาเป็นคติ มาสอนใจตลอดถึงมีชีวิตอยู่ในวันสุดท้ายอย่างคุณพ่อที่เอามาบวชมา ปฏิบัติอยู่ด้วยนี่ ถึง ๑๓ ปีติดต่อกันนี่ก็เหมือนกัน ก็เป็นการที่ตอบบุญแทนคุณอย่าง เต็มความสามารถหรือเต็มที่ หรือว่าได้สบายใจว่าไม่ได้มีอะไรบกพร่อง นี่เรียกว่าเรามีความรู้สึกสำนึกในบุญคุณในทางที่มาของร่างกายของชีวิต ของกรรมนั้นแหละ เพื่อจะได้ให้คนอื่นที่เขาไม่ได้ทำไม่ได้คิด ได้เป็นคติไปพิจารณาอย่างนี้ว่าการมาของ ความเกิดของชีวิตนี้มันไม่แตกต่างกัน

ส่วนที่ว่าบุญบารมีความดีต่างๆที่เป็นเครื่องอุปถัมภ์นำมาจำแนกส่งมานี้ มันมี พลังมากน้อยต่างกันแหละที่นี่ เพราะว่าทุกคนจะต้องได้ผลมาจากเบื้องหลัง ไม่ว่าเรา ทำอะไรทุกอย่างนั้นแหละ อนาคตอยู่ข้างหน้ามันไม่มีผลให้เราเพราะเรายังไม่ได้ทำ มา เราหาทรัพย์หาสินหาสมบัติต่างๆสร้างความรู้ต่างก็เหมือนกัน เราก็ได้มาจาก เบื้องหลังกันทั้งหมดที่นี่ เราจะไปเอาผลข้างหน้ามันไม่มี เพราะไม่ได้ทำมา ฉะนั้นเรา

จึงว่าทุกคนถ้าเราพิจารณาทางธรรมะของพระพุทธเจ้านั้น เราพิจารณาไปถึงญาณเบื้องต้นของพระพุทธเจ้า ที่ว่าบุพเพนิวาสานุสติญาณอย่างนี้ คือญาณเบื้องต้น ญาณเริ่มแรกที่พระพุทธเจ้าได้รู้ ท่านก็พิจารณาอนุพุทธกรรม บุญวาสนาที่พระองค์สร้างพระบารมีมานั้น แต่ท่านไม่ได้คิดเอาธรรมดาที่นี้ ท่านทำจิตของท่านให้เป็นสมาธิสงบแล้วก็จิตใจมีความสว่างเกิดขึ้น เกิดความรู้ความสว่างเกิดขึ้น ท่านก็น้อมไปดูจึงว่า บุญเพนิวาสานุสติ คือ ความดีที่ท่านทำมาเป็นบุญกุศลที่ชาวสหัสอาดที่เคยเกิดเคยตายมาเบื้องหลัง เป็นสัตว์เป็นบุคคลเป็นอะไรต่างๆหลายภพหลายประเภทอย่างนี้ จึงว่า บุญเพนิวาสานุสติ ท่านมีสติที่มากาวนามาปฏิบัติฝึกอบรมให้ดีให้บริสุทธิ์ขึ้นมา จึงว่าระลึกที่นี้ สานุสติญาณ มีความรู้ย้อนไปพิจารณา ดู แต่ว่าความรู้ของจิต ความจริงของจิตท่านมี ไม่ใช่ว่าไปนึกเดาเอา ท่านก็จะเห็นเป็นทางที่ตรงไป คือว่าภพชาติ หลายภพหลายชาติที่จะต้องเวียนว่ายหาที่มาสร้างความคิด มาแก้กรรม ในชีวิตแต่ละภพแต่ละชาติ ท่านก็เห็น เมื่อมาเห็นแล้วท่านก็เห็นความทุกข์ที่จะต้องมาเวียนมาว่ายตายเกิดอยู่อย่างนี้

อย่างที่หลวงพ่อบอกว่าวันเกิดมันผ่านพ้นมา แล้วก็ไม่ต้องเกิดอีก เพราะว่าเกิดมันลำบากมันทุกข์ แต่คนที่ยังชอบยังหลงความเกิด เคঁว่าดี ก็เป็นการที่ทำให้เกิดความปลื้มใจหรือว่าปิติในความคิดของความเกิดอย่างนี้ แต่แล้วเนี่ยมันก็ไม่ดีอย่างที่เรารู้จักอย่างนี้ รู้จักที่มา รู้จักกรรม รู้จักกำเนิด รู้จักกรรมที่จำแนกมาแต่ละคนแต่ละร่างกายนะที่นี้ และความสุข ความทุกข์ของร่างกายนี้ มันมีมาสลับกันมา คือมันแย่งกันมาอย่างนี้ตลอด มันไม่ใช่สุขตลอดทุกข์ตลอดอย่างที่ว่านะ อย่างที่ว่าเกิดง่ายเกิดสบาย ก็พูดกันแต่เพียงว่าเครื่องหมายแห่งความดี แต่พอเกิดมาแล้วความสบายที่ว่า

มันก็ไม่มีอะไรที่นี้ มันจะต้องดิ้นรน จะต้องสร้างสรรค์ จะต้องทำโน่นทำนี่เพื่อชีวิตเพื่ออนาคตทั้งนั้นแหละที่นี้ ชีวิตสุขภาพเราจะอยู่ได้ก็อาศัยความหมุนเวียนเปลี่ยนแปลง แก๊ซดูแล ตรวจดูส่วนความเป็นอยู่อะไรต่างๆอย่างนี้ มันก็เป็นกรรม มันเป็นการต้องทำเกี่ยวกับร่างกายนั้นแหละ มันไม่ใช่มีความสุข เหตุนั้นพระพุทธเจ้าท่านได้ญาณได้รู้อย่างนี้ ท่านจึงมีความอิมพที่นี้ อิมพในการเกิดเนี่ยแหละ ในการมาเกิดนี้เพราะไม่ปรารถนาอยากมาเกิด มาวนเวียนอีก มันเป็นการไม่จบไม่สิ้น มันเป็นการยืดยาว

อย่างครูบาอาจารย์ของสายหลายๆเรานะ ท่านไม่ค่อยนิยมส่งเสริม เพราะท่านภาวนา ท่านปฏิบัติ ท่านมองเห็นต้นเหตุนั้นเห็นปลายมันแล้ว ท่านบอกว่าสิ่งที่มันแล้วๆไป ก็แล้วไปแล้ว เราจะไปทำเพิ่มทำใหม่มันก็ออกงามไปอีกอะไรอย่างนี้ ฉะนั้นเราต้องทำความเข้าใจเรื่องความเกิด เรื่องกรรม เรื่องที่มา สิ่งที่น่าหนักใจร่างกายชีวิตเรามาทุกคนเนี่ยแหละ แต่ถ้าเรายังไม่แก้ไข ยังไม่เข้าใจเรื่องการเกิด หรือแก้การเกิดของเรา เราจำเป็นจะต้องทำความดี สร้างบารมี ทำบุญกุศล เพื่อเป็นทุนเป็นบุญเป็นเสบียงของตนแหละที่นี้ แต่ถ้าเรารู้ว่าเรามีพรมี่พร้อมมีเต็ม เราก็สบายไป คนมีสมบัติพอแล้ว คนเต็มแล้ว คนกินข้าวอิ่มแล้ว ก็ไม่ต้องกินอีก ไม่ต้องลำบาก ไม่ต้องไปแสวงหา ก็อยู่ในความสงบอย่างเดียวมันก็อิม เพราะว่าถ้าจิตมันเข้าถึงความสงบเป็นสมาธิเต็มที่มันก็อิมที่นี้ มันไม่หิวอะไรซักอย่างเพราะว่ามันเต็มแล้ว สิ่งที่พระพุทธเจ้าท่านทำมาสร้างบารมีให้เต็ม อย่างที่ว่าท่านก็หยุดได้ ท่านก็พอหมดแหละที่นี้ อย่างที่ว่าเพิ่มคล้ายวันเกิดไม่ต้องทำ เพราะว่าท่านรู้ความที่ว่าท่านหยุดเกิด หรือท่านอิมพในความเกิด ไม่ต้องมาเกิดมาใช้ปัจจัยใช้สมบัติวัตถุและอามิสต่างๆแหละ ไม่เอา ท่านก็เลยว่าคุณจิต คุณธรรม คุณความอิม คุณความที่ว่าท่านไม่ต้องไปหาสร้างความเกิด สร้างร่างกายต่อไปอีก

แต่ที่เราปัจจุบันนี้เรารู้ว่าบุญวาสนาสติปัญญาของคนรุ่นปัจจุบันเราก็เห็น อยู่ว่าไม่แข็งแรง ไม่สมบูรณ์อะไรอย่างนี้ เราก็ต้องทำกัน มันก็ไม่ผิดเพราะว่าไม่ เหมือนคนสมัยโบราณ คนโบราณนี้ท่านทำเต็ม ทำด้วยตัวเอง อย่างที่หลวงพ่อกเคย พูดว่านิสสัยสันตัตถนัตถ์เรื่องทำเองด้วยตัวเอง เรียกว่าพึ่งตัวเอง คือเรื่องพึ่งคนอื่นด้วย กำลังด้วยสิ่งภายนอกนี้ไม่ค่อยคิด ส่วนมากก็พึ่งตัวเองและช่วยตัวเองมา อย่างที่เกิด ในพ่อในแม่ก็เหมือนกัน ท่านเขารักมาก เพราะว่าเราปฏิบัติ ท่านเห็นมาแต่เกิด ไม่ว่า จะพ่อแม่ พวกราช พวกราชา ท่านก็พูดกันหลาย ท่านก็มีหลักฐานว่า ไม่เหมือนคนอื่น คือสร้างชีวิตตัวเองตั้งแต่รู้เดียงสา ตั้งแต่ทำอะไรไม่ได้ก็ฝึกทำ บางทีก็เกินกำลัง เจ็บไข้ได้ ป่วยทรมานก็มีมากมาย เพราะว่ามันกำลังใจ หรือความที่ที่เกิดมาสร้าง เกิดมาทำ อะไรอย่างนี้ เหตุอันอย่างที่ว่าชื่อเดิมก็ชื่อเดียว แล้วก็ไม่มีเปลี่ยนชื่อ ไม่มีใครคนอื่น มาเรียกว่าชื่อเล่น ชื่อจริง มันเป็นนิมิตเครื่องหมายบอกชีวิตบอกทางด้วย คือมีสิทธิ์ ที่มาเกิดในโลกในร่างกายนี้ เพราะว่ามาเกิดมาแก้มสร้างกรรมที่มันหลงเหลืออยู่ให้ มันจบสิ้นไป ไม่ได้มาเพื่ออะไร กระทำอย่างเดียว เพราะความเข้าใจอย่างนั้น มัน บอกมันชี้แนะอย่างนั้นแหละ การเรียนการรู้มาจากเด็ก ๆ รู้เดียงสาก็เหมือนกัน คือ แบบว่าให้ทำอะไรเราก็ทำอย่างนั้น

อย่างเป็นเด็กนี้ ชื่อก็มีสันนิษฐานเดียว แต่พอโตมันเจริญเติบโตไปเข้าโรงเรียนชั้น ประถม ครูโรงเรียนก็เขียนชื่อเพิ่มให้ใหม่ เพิ่มตัวหน้าเข้าไปเป็น ประ ก็เพิ่มขึ้นอีกเต็ม หละที่นี้ แต่ก่อนจริงๆเนี่ยของพ่อแม่เนี่ย คำเดียว คือมีสิทธิ์ แต่ตอนเราไปเริ่มเรียน เริ่มเข้าโรงเรียน ท่านก็เพิ่มให้ คือจะต้องปฏิบัติ มีสิทธิ์ที่จะต้องปฏิบัติ ร่างกายชีวิต สร้างให้มีความรู้ มีขั้นขึ้นไปหละที่นี้ เหตุอันความดีต่างๆที่เราทุกคนที่เกิดมาสร้างก็ เหมือนกัน ไม่ใช่ว่าจะดีต่างกันมาก หรือว่าคนนั้นคนนี้พูดก็แบบว่าเป็นเรื่องเข้าตัว แต่พอพูดตามหลักธรรม หลักกรรมที่เรามีมาก็ไม่แตกต่างหละที่นี้ แต่ว่าหลักใจ หลัก

ความตั้งใจ สมาธิความมั่นใจนี้ กำลังที่เราเตรียมไว้ทีนี้ อย่างที่ว่าเรียนเป็นเด็กนักเรียน ครูให้เรียนอะไร ให้ท่องอะไรก็ท่องตามนั้นไม่ไปไหน เพราะว่าหน้าที่ ผลมันออกมา มันก็ได้ตามเป้า เรียกว่าความตั้งใจที่เรามุ่งไว้หรือเราเอาไว้ตรง มันก็ไม่พลาดไปไหน ผลที่ได้ก็คือความดี ครูบาอาจารย์ผู้ที่เคยร่วมเคยอยู่มีความรักมาก เพราะว่าเห็นการทำ เห็นการตั้งใจ ไม่ได้คิดแยกไปที่อื่น คือมุ่งที่จะเรียนที่จะสนองความต้องการที่ท่านขอให้เราทำ ท่านก็มองเห็นว่าใจนี้ตอบสนองและตั้งใจทำให้จริงๆ เราถึงว่าครูบาอาจารย์หรือหมู่เพื่อนหรืออะไรต่างๆที่เราได้รู้จักพบเห็นกันอยู่ปัจจุบัน เป็นรุ่นครูบาอาจารย์บ้าง รุ่นเพื่อนสหธรรมิก หรือพระเณร ลูกศิษย์ลูกหาอย่างนี้ ก็ได้อยู่ร่วมกัน ได้เห็น ได้รู้นิสัย รู้การปฏิบัติต่างๆนี้ เราก็เห็นกันอยู่ด้วยการได้อยู่ร่วมกัน

อย่างที่เกิดขึ้นก็เหมือนกัน ก็ไม่ใช่ว่าเป็นพิธีทำทางที่บางที่บางท่านเคยทำ คือทำแบบให้มันเป็นการที่แสดงออกซึ่งความที่พบปะหรือสังสรรค์ หรือเป็นการที่แสดงความเคารพคารวะตามฐานะ ตามชั้น ตามภูมิของพวกเรา ตามอายุพรรษาอย่างนี้จะนั่นชีวิตนิสัยที่ว่ารักความสงบ และก็มีคามมั่นใจในการทำทุกสิ่งทุกอย่าง และก็เป็ความที่นิสัยมีความเคารพเกรงใจอย่างนี้ อย่างที่พูดว่าจัดงานอย่างนี้ ครูบาอาจารย์ท่านที่มีอายุใ้สูงกว่า ท่านมีอายุชราภาพ ก็ไม่ยากนิมนต์ท่านเพราะจะเป็นการลำบาก ทุกสิ่งทุกอย่างเราก็ทำได้ สวดมนต์ก็สวดได้ เทศน์ก็เทศน์ได้ เพราะเราเตรียมไว้ เราปฏิบัติมาตลอดอย่างนี้แหละทีนี้ ก็เลยว่ามีอะไรจะทำนี้เราพร้อม

เราเตรียมเหมือนจะออกต่อสู้กับข้าศึก บางทีเราก็พูดออกไปว่าเราไม่ใช่เหมือนลูกคนอื่น ชีวิตของเราคือลูกทหารผ่านศึก สายเลือดของพ่อนี้มันมาเป็นร่างกายเราสมบูรณ์แบบ ไม่เคยกลัวอะไรตรงนี้เพราะว่าผ่านศึกในสมัยสงครามจริงๆ พ่อก็เล่าประวัติเรื่องราวให้ฟังจำได้หมดที่ผ่านพ้นรอดชีวิตมาได้ ก็พูดตรงๆว่าเสี่ยงมา รอดมา

ด้วยบุญ บางคนที่รุ่นเดียวกันเค้าก็ตายในสมรภูมิมามากมายท่านว่า นี่แหละ จึงว่ามันมีกรรม มีกรรมตัวนี้แหละ มีร่างกายมีสายเลือดอยู่แล้ว มันถึงมีความกล้าหาญ มีความพร้อมอะไรอย่างนี้ เพราะการฝึกตามระเบียบวินัยของทางทหารก็มีอยู่ มันก็เป็นนิสัยเข้าไปฝังไว้ในร่างกายแหละที่นี้ เราก็เห็น เห็นว่ากรรมมันมาอย่างนี้ มันก็ให้ผลเราให้ได้ผลเห็นของกรรมมันแสดงบอกอย่างนี้

จึงว่าความเคารพยำเกรงอันนี้หนึ่งมันก็เป็นนิสัย ความประพฤติอ่อนน้อมถ่อมตน นี่มันก็เป็นนิสัยที่ปฏิบัติธรรมด้วยความเคารพ คือไม่มีความคิดล่วงเกินประมาทอะไรต่างๆนี้ ถึงเราจะทำเป็นพิธีกรรมคารวะหรืออะไรต่างๆครูบาอาจารย์ในจิตจริงๆมันไม่ค่อยมีที่นี้ เราทำไปเป็นเพียงกิริยาภายนอกแค่นั้น เพราะในจิตในนิสัยมันไม่มีอย่างนั้น มันระวัง มันมีสติมันอะไรต่างๆอย่างนี้ตลอด แล้วเป็นความดี เป็นกรรม เป็นการมาดีหรือว่าเป็นวันดีวันเกิดวันแรกที่เกิดผ่านพ้นมา แต่วันนี้มันเป็นวันคล้ายที่นี้ มันก็ใกล้เคียงแหละ เพราะวันนี้เป็นวันพุธ พุธนี้ก็วันพฤหัสบดีที่ ๖ มันก็ชนรอบพอดี ก็เลยเลื่อนวันเวลาขึ้นมาเป็นวันที่ ๕ ที่ ๖ ซะ แต่ทุกปีเราก็จำได้ว่าจัด ๔ ๕ อย่างนี้ ก็เลยจำกัน แต่ว่ามันติดกันอยู่ มันไม่เคลื่อนคลาดกันมาก

นี่ในการที่เรียกว่าลูกศิษย์ลูกหาฝ่ายโยมนะแหละ ขอร้องคืออยากจะทำให้เป็นบุญ เพราะหลวงพ่อก็ทำแต่บุญอย่างเดียว บางทีเราก็พูดให้หมู่ที่สนิทกันว่า เอ้ย ชื่อเรามันก็บอกอยู่แล้วเว้ย ชื่อฉายา ชื่อพระมันก็มีอยู่ ปุณฺณะมากโร จะแปลว่าบุญมากนั่นแหละ เราทำมามากแล้ว เราไม่บอกพร่องหรือเรื่องบุญว่าอย่างนี้ เราแปลตามตัวตามที่เรารู้สึก เราได้มา เราอยู่มาอย่างบุญนะแหละ มันไม่ได้ไปไหนที่นี้ตามมา ฉะนั้นมีความอึดความพอความพร้อมทุกอย่าง เพราะว่าปัจจุบันที่เราทำอยู่เนี่ยแหละ ตั้งแต่เกิดมา ตั้งแต่ ๖๐กว่าปีย้อนหลังอย่างนี้แหละ มันก็เต็มมาสมบุญมาตลอด มันไม่เคยบอกพร่องการทำความดีการปฏิบัติคุณธรรมชั่ววัตร หรือการดัด

ทรมานร่างกายในเรื่องประกอบความพากความเพียรปฏิบัติ มรรคอย่างนี้ ฝึกทำมาตลอด ถึงจิตใจมันจะมีอารมณ์ มีนิรรมมีอะไรต่างๆ เราก็จะสามารถที่จะระงับดับอารมณ์ได้ ให้มันสงบลงได้ ซึ่งไม่เหลือความสามารถเหลือที่นี้ เพราะว่าความดีที่เรามี หรือว่ากรรมที่เราเกิดมา สมบัติที่เราได้พื้นฐาน คือว่ามันเกิดตามดวงตามวันที่เราได้แนใจได้เห็น แล้วก็มีแม่เป็นผู้รับรองประกันให้ด้วย เราก็เลยไม่ลังเลใจ เราก็เลยรู้ว่า มันถูกต้องตามเรื่องของวันเวลา ของการหมุนเวียนของโลกนั้นแหละ

แต่เรื่องการปฏิบัติ เรื่องความมั่นใจ หรือการที่เรียกว่าความตั้งใจนั้น มันเป็นหลักธรรม หลักศาสนาที่ให้เราทั้งหลายได้นำไปพิจารณาที่นี้ นำไปปฏิบัติไปสร้างความเกิดให้มันสมบูรณ์ ให้มันมีสติปัญญาмаแก้กรรมแก้ความเกิดนี้ ให้มันหยุดได้ ให้มันไม่ต้องยืดต้องยาว ต้องไปทำบุญเพิ่มเติมอะไรมากมายอีก เรามาปฏิบัติธรรมมาแก้กรรมตัวนี้ กรรมตัวนี้มันก็มาจากกิเลส ไม่ได้มาจากที่อื่นหรอก ก็มาจากร่างกายกิน มันกินแล้วมันก็ได้อมาเกิด พอมันเกิดแล้วมันก็มาแก้มาเจ็บมาตายต่อ ถ้าเรารู้จักว่ามันเกิดมันเป็นทุกข์มันเป็นสิ่งที่ไม่ดี เราก็มาแก้ที่นี้ มาแก้กายแก้ความเกิดเรานี้ เรามาพิจารณาร่างกายด้วย กายคตกรรมฐาน ด้วยวิปัสสนาปัญญาอย่างนี้ ให้มันรู้แจ้งเห็นจริงในสภาพของร่างกายในส่วนภายใน ในส่วนที่เนื้อหนังห่อหุ้มเอาไว้ เหมือนกับว่าเราก็ต้องมารื้อมาถอนมาร่างกายที่มันเป็นบ้านเป็นเรือนของอวิชชาออกที่นี้ มันจะไม่ได้มาเป็นเจ้าของมาเกิดเหลือที่นี้ ไม่ไปหาสร้างบ้านสร้างเรือนต่อไปอีกในภพในชาติหน้า

แต่ถ้าเรารู้ในปัจจุบัน เรามีจิตตื่นขึ้น เรารู้จักว่ายังไม่ล่าไม่สายเกินไป พระพุทธศาสนายังมีสมบูรณ์ ยังมีผู้ปฏิบัติมีครูบาอาจารย์ผู้ท่านแนะนำสั่งสอนอยู่อย่างนี้ และท่านก็ทำตัวอย่างให้เราเห็นอยู่อย่างนี้ อย่างที่วันเกิดทุกวันๆท่านก็อยู่ด้วยธรรมทุกวัน อยู่ด้วยปฏิบัติ อยู่ด้วยเดินจงกรมภาวนาทุกวัน ก็เป็นตัวอย่างให้เรา

เห็นแหละที่นี่ เรามาต้องปฏิบัติให้ชีวิตให้ความเกิดของเราเนี่ยมันมีกรรม มีเครื่องอยู่ คือ แก้อย่างนี้แหละที่นี่ ไม่ให้มันไปเกิดไปยาวไปอีก อย่างเราทำบุญเราก็ทำเฉพาะ แหละที่นี่ ไม่ต้องเผื่อว่าชาติมากมายข้างหน้าที่เราไม่มีกำหนด เราก็กำหนดเอา สัดส่วนที่เราทำอยู่ คือไม่ต้องสร้างอะไรมากมาย จะต้องใช้วัตถุใช้ปัจจัยอาภิส เรา ตั้งใจปฏิบัติอย่างเดียวนี่แหละ ปฏิบัติธรรมบูชาธรรมอยู่อย่างนี้ นี่แหละเรียกว่าเป็น ผู้ทำวันเกิดของตนให้หยุดให้สงบนิ่ง ทำวันเกิดของเราแต่ละท่านละองค์ละคนเนี่ยแหละให้มันเป็นกุศล ให้มันเป็นความดีเอามาแลกเอาสติปัญญาในพระพุทธศาสนา เอาความดีบารมีต่างๆมารวมกันให้มันเต็มขึ้นในปัจจุบันชาติ เราก็จะเห็นความอึด ความสุข ความสมบูรณ์ แล้วก็ความที่แตกแก่เจ็บตายหยุดได้ เรียกว่าเป็นความพ้นทุกข์ เป็นอมตะ เรียกว่าเป็นพระนิพพาน

ฉะนั้นจึงสมที่อาตมาได้ยกไว้ว่า ปฏิรูปเทสวาโส จ ปุพฺเพ จ กตปุญญตา เมื่อเรารู้จักศาสนา รู้จักข้อปฏิบัติ รู้จักชีวิตนิสัยของเราแต่ละคน แล้วเราน้อมธรรม นำมาปฏิบัติที่นี่ มาขัดมาดัดนิสัยของเราซึ่งเป็นส่วนที่เป็นกิเลส เป็นบาป เป็นกรรม สิ่งไม่ดี เราก็ขัดเกลากออกไป หรือเราก็ไม่ปล่อยให้มันทำบาปทำผิดไป จึงว่านิสัย ในทางที่ไม่ดี ที่เป็นบาป หรือความที่เรียกว่า ความคิดที่มันไม่สงบอย่างนี้เราก็ พิจารณากำจัดขับไล่ออกไป เรียกว่าเราอยู่ใน ปฏิรูปเทส คืออยู่ในร่างกายที่มีธรรมมี ศาสนามีเครื่องส่องแสงสว่างมีอยู่ในใจของเราอย่างนี้ เรียกว่าบุญที่เราได้มาก็จะมา ช่วยมาเป็นพลังให้เราได้อึดได้เต็มที่นี่ ไม่ให้เราได้หิวกระหาย ได้เวียนว่ายตายเกิด คล้ายวันข้างหน้าอีกหลายรอบ หลายภพหลายชาติเนี่ยนี้ เรียกว่าเป็นผู้สงบจบลง ด้วยการมาปฏิบัติ มาแก้กิเลส เอาธรรมะคำสอนของพระพุทธเจ้าเนี่ยมาแก้มาล้างมา ระวังดับลงอย่างนี้ เราก็จะเป็นผู้ไม่ตายที่นี่ จะไม่ได้นับอายุแหละที่นี่ ไม่ได้นับว่าล่วง มาแล้วเท่านั้นปี เราขอต่อไปอีกเท่านั้นปี บางทีเราก็พูดอวยพรกันว่าขอให้ยืนไปอีก

หลายสิบปีหรือร้อยปีอย่างนี้ อันนั้นมันเป็นคำพูดคำขอ ส่วนชีวิตกรรมจริงๆนี้เราขอไม่ได้หรอก กรรมเป็นผู้ที่จะสร้างที่จะกำหนด

นี่แหละให้เราไปพิจารณาที่นี้ เหตุอันวันเกิดคล้ายวันเกิดที่ไหนถ้าเราได้ไปร่วมได้ไปฟังธรรมเข้าใจนี้ เราก็แนะนำให้ไปพิจารณาไปแก้ เราไม่ต้องเห็นความบกพร่องในชีวิตในภพชาติของเรา เราทำบุญวันเกิดของเราทุกวันๆ เราปฏิบัติให้เป็นธรรมอย่างนี้ ไม่ใช่ว่าไม่ทำ ท่านทำมากกว่าที่เรามาทำเป็นครั้งคราวหรือเรากำหนดพิธีกรรมทำอย่างวันนี้ ท่านทำเต็มอยู่ทุกวันไม่มีว่าบกพร่อง ถ้าเกิดปีใดวันไหน ทำความเพียรก็ครั้งท่านก็ทำให้บุญวันเกิดตลอดนั้นแหละ นี่ท่านเห็นอย่างนี้ ท่านจึงไม่ต้องจัดก็ได้ เพราะท่านทำภายในมากอยู่แล้ว เราต้องเข้าใจอย่างนี้เพราะบางที่บางคนก็ถามหลวงพ่อย่างนี้ เพราะบางที่ท่านจัดที่อื่น ท่านก็จะ...ลูกศิษย์ก็จัดของให้ท่านใส่บาตรด้วย ให้หลวงพ่อใส่บาตรด้วยดีไหม หลวงพ่อว่ามันก็ดี แต่หลวงพ่อนี้ทำไว้เต็มหมดแล้ว เรื่องทานบารมีเรื่องทำบุญวัตถุนี้หลวงพ่อร์ู้ว่าเต็มว่าพอหมด ไม่มีว่าบกพร่องแล้ว คือเสวยบารมีทาน และบารมีวัตถุามิสปัจจัยนี้จากที่ทำไว้แล้วก็เหลือแล้ว ไม่ต้องทำ หลวงพ่อเดินรับบิณฑบาตรก็พอแล้ว คือไม่ใช่เราคิดว่า เออ เราต้องทำทรัพย์สินทำบารมีอะไรบางอย่าง มาเป็นกำลังที่จะให้เราไปแก้ไขกิเลส เรารู้แล้วเราพิจารณา เราทำมาแล้ว ขอบอกให้เข้าใจนะที่นี้ มันก็เป็นบุญอยู่ แต่ว่าสิ่งที่เราปฏิบัติที่มันดีกว่าที่เป็นบุญที่ล่วงเลยไปแล้วมันก็ดีกว่า ก็เลยทำความเข้าใจ ต้องอธิบายให้เข้าใจอย่างนี้

นี่แหละเมื่อเราเข้าใจอย่างนี้เราก็ปฏิบัติตามหลักธรรมแหละที่นี้ หลักกรรมหลักที่ว่าเราเห็นเราเกิดมาสร้างความคิด มาเพื่อธรรม หรือปฏิบัติธรรมอย่างเดียวนั้นแหละชีวิตของแต่ละคนนะ แต่ว่าเราจะทำเป็นฝ่ายกิเลสหรือฝ่ายบุญฝ่ายกุศลแหละที่นี้ เราต้องมาขัดจิตเราให้มาทางนี้ ให้มันไปทางฝ่ายธรรมฝ่ายกุศลฝ่ายดีอย่างเดียว ที่นี้ผล

ออกมามันก็เป็นผลดีผลที่บริสุทธิ์ ผลที่เต็มเปี่ยมแหละที่นี้ มันไม่ได้เสียหายไม่ได้มี
ตำหนิ ไม่ได้มีมลทินไปที่ไหน ด้วยกำลังใจที่พวกเราท่านๆทั้งหลายที่ได้มาร่วมทำบุญ
แล้วก็มาอนุโมทนา มาแสดงมุทิตาकारะ นับตั้งแต่พระเถระ พระสทรรหมิก พระเถร
ที่จำนวนมาก ที่ได้มาแสดงความยินดี มามุทิตาकारะวันนี้ หลวงพ่อเองก็มีความ
ยินดี มีการขอบคุณและก็ดีใจกับพวกลูกศิษย์ญาติโยมทุกคนที่มีความตั้งใจ ที่มา
อำนวยการอวยพรและก็มีมุทิตาकारะเพื่อชีวิตร่างกายจะได้มีอายุมีกำลังอยู่ในศาสนา มี
ชีวิตชีวาอยู่ร่วมกันไปในอนาคตข้างหน้าตามกาลเวลา ตามกำลังของกรรมของ
ร่างกายที่จะเป็นไปได้อย่างนี้ ก็จึงขออนุโมทนาในกุศลในความดีหรือความที่ทุกท่าน
ที่น้อมอำนวยการอวยพรมาให้อย่างนี้ ก็ยินดีรับเพื่อจะได้ปฏิบัติศาสนามีชีวิตชีวาอยู่
ด้วยกันไป เกิดความเจริญรุ่งเรืองในพระพุทธศาสนาของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ดัง
อาตมาก็ได้อธิบายมาก็พอสมควรแก่กาลเวลา เอวัง ก็มีด้วยประการฉะนี้

ที่มา: <https://youtu.be/q2tJfzC9eT8>